

Rakamaz Város
Képviselő-testülete
4465 Rakamaz, Szent István út 116.
Telefon: (42) 570-700

a./ tárgysorozata
b./ jegyzőkönyve
c./ rendelete: 11.
d./ határozatai: 123-131.

Száma: 1/156- 40/2025.

T Á R G Y S O R O Z A T

- 1.) A szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásról rendelet alkotása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 2.) Rakamaz Város Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervének elfogadása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 3.) VT41 kódszámú rakamazi vízműtelep vasiszapülepítő medence rekonstrukciója alapján megvalósított víziközmű vagyonelem térítésmentes átvétele.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 4.) Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Felelős állattartás elősegítése” című alprogram, MFP-FAE/2025 kódszámú pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 5.) Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Közvilágítás korszerűsítésének támogatása 5.000 fő alatti településeken” című pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 6.) A Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal 2024. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 7.) Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 8.) A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde Helyi Pedagógiai Program módosításának jóváhagyása.
Előadó: Bodnár László polgármester

9.) Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde 2025/2026-os nevelési évre vonatkozó munkatervének jóváhagyása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Rakamaz, 2025. szeptember 25.

Bodnár László
polgármester

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Rakamaz Város Képviselő-testületének 2025. szeptember 25. napján 8³⁰ órától a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal tanácstermében megtartott üléséről.

Jelen vannak: Bodnár László polgármester
Fotta Csaba
Krausz Károly Csaba
Pózer Tamás
Szlobodáné Dr. Nagy Judit Piroska
Takács Ferenc
Vaszil Zoltán képviselők

Dr. Kóder László jegyző

Bodnár László polgármester köszönti a képviselőket, valamint Dr. Kóder László jegyzőt.

A polgármester megállapítja, hogy az ülés határozatképes, mert a 7 fő képviselő-testületi tagból 7 fő jelen van.

Ezt követően Bodnár László polgármester javasolja, hogy a meghívóban szereplő napirendi pontokat tárgyalja meg a Képviselő-testület.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
123/2025. (IX.25.) KT.
h a t á r o z a t a

napirend meghatározása

A Képviselő-testület

Rakamaz Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. szeptember 25-ei ülésének napirendjét az alábbiak szerint **határozza meg:**

- 1.) A szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásról rendelet alkotása.

Előadó: Bodnár László polgármester

- 2.) Rakamaz Város Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervének elfogadása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 3.) VT41 kódszámú rakamazi vízműtelep vasiszapülepítő medence rekonstrukciója alapján megvalósított víziközmű vagyonelem térítésmentes átvétele.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 4.) Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Felelős állattartás elősegítése” című alprogram, MFP-FAE/2025 kódszámú pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 5.) Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Közvilágítás korszerűsítésének támogatása 5.000 fő alatti településeken” című pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 6.) A Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal 2024. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 7.) Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 8.) A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde Helyi Pedagógiai Program módosításának jóváhagyása.
Előadó: Bodnár László polgármester
- 9.) Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde 2025/2026-os nevelési évre vonatkozó munkatervének jóváhagyása.
Előadó: Bodnár László polgármester

1. napirendi pont: A szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásról rendelet alkotása.
Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A Képviselő-testület az áprilisi ülésén döntött arról, hogy az előző évekhez hasonlóan, ebben az évben is benyújtja pályázatát a szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásra. Pályázatunk sikeres elbírálásban részesült. A benyújtott pályázaton településünk 361 m³ keménylombos tűzifát kapott, az elmúlt évben ez a mennyiség 266 m³ volt. A támogatásból vásárolt tűzifát 2026. február 16-ig kell kiosztani a rászorulóknak részére és a támogatás teljes összegének pénzügyi felhasználása legkésőbb 2026. március 31. napjáig történhet meg, melyről 2026. április 15. napjáig kell elszámolni.

H o z z á s z ó l á s :

Vaszil Zoltán:

A Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottság a rendelet-tervezetet elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi rendeletet alkotta:

Rakamaz Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
11/2025. (IX.25.)
önkormányzati rendelete

a szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásról

- [1] A rendeleti szabályozás célja, hogy a Rakamaz Városban élők részére meghatározza az egyszeri tűzifa juttatás ellátási forma jogosultsági feltételeit, az igénylés és az odaítélés menetét.
- [2] Rakamaz Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörben, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 3. melléklet 2.3.1. pontjában szabályozott települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatása jogcím alapján a központi költségvetés a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó támogatást biztosított Rakamaz Város Önkormányzata (továbbiakban: önkormányzat) számára.

2. §

- (1) Az önkormányzat térítésmentesen tűzifát biztosít azon szociálisan rászoruló személynek, aki Rakamaz városban bejelentett állandó lakóhelyén életvitelszerűen él, és az e rendeletben meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.
- (2) A jelen rendeletben használt jövedelem, vagyon, család, egyedül élő és háztartás fogalmára a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározottakat kell érteni.

3. §

Térítésmentesen, szociális célú tűzifára jogosult, az alábbi feltételek egyidejű fennállása esetén az a nagykorú kérelmező:

- a) aki a szociális célú tűzifa igénylésére vonatkozó e rendelet 1. melléklete szerinti kérelmét határidőn belül a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatalhoz (továbbiakban: Hivatal) benyújtotta,
- a) akinek a háztartásában együtt élő személyek egy főre eső havi nettó jövedelme a 80.000.- Ft-ot, egyszemélyes háztartás (egyedül élő) esetén a havi nettó jövedelem a 100.000.- Ft-ot nem haladja meg, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona,
- b) fatüzelésre alkalmas fűtőberendezéssel rendelkezik.

4. §

- (1) Támogatási kérelmet nyújthat be továbbá az a nagykorú személy is, aki tartósan létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került – elemi kár, gyógyíthatatlan betegség, krízis helyzete miatt –, amely a megélhetését és a mindennapi életvitelét veszélyezteti.
- (2) Az (1) bekezdés alapján benyújtott kérelem esetén a döntés előkészítésekor a Hivatal köteles környezettanulmányt készíteni, melyben meg kell győződni a mindennapi életvitelt veszélyeztető rendkívüli élethelyzet fennállásáról.
- (3) Az (1) bekezdés alapján benyújtott kérelem esetén a hatáskörrel rendelkező szerv a jövedelemvizsgálatról eltekinthet.

5. §

Az elbírálás során előnyt élvez az a szociálisan rászorult személy, aki

- a) aktív korúak ellátásában, vagy időskorúak járadékában, vagy települési támogatásban (e támogatásban részesülők közül különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásban részesülők) részesül, vagy
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családban él.

6. §

- (1) A támogatási kérelmeket 2026. január 30. napjáig lehet benyújtani.
- (2) A támogatási kérelmek elbírálását a Képviselő-testület Rakamaz Város Önkormányzat Polgármesterének (továbbiakban: Polgármester) hatáskörébe ruházza át, aki a támogatásról folyamatosan, de legkésőbb 2026. február 6. napjáig határozattal dönt.

- (3) A döntést követő 5 munkanapon belül a Polgármester a Hivatalon keresztül gondoskodik a tűzifa kiszállításáról.
- (4) A tűzifa átvételét a jogosult az e rendelet 2. mellékletét képező átvételi elismervény aláírásával igazolja.

7. §

- (1) A támogatás mértéke $0,5 \text{ m}^3$ tűzifánál kevesebb nem lehet, továbbá egy háztartás számára maximálisan 5 m^3 tűzifa kerülhet kiosztásra.
- (2) A tűzifa támogatás ugyanazon lakott ingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.
- (3) A támogatási kérelem elutasítandó, ha a központi költségvetésből az önkormányzatnak nyújtott pénzügyi fedezet már nem ad lehetőséget a kérelem teljesítésére.

8. §

- (1) A szociális célú tüzelőanyag támogatásban részesülő személy a tűzifát nem értékesítheti, nem adhatja át másnak, csak saját használatra használhatja fel.
- (2) Amennyiben a jogosult az e rendelet alapján részére biztosított tűzifát értékesíti, vagy utólag megállapításra kerül, hogy azt nem arra jogosultként igényelte és kapta, köteles az ingyenesen biztosított tűzifa esetében – a megállapított mennyiség alapján – $23.000.- \text{ Ft} + \text{ÁFA/ erdei m}^3$ összegnek, valamint a kiszállítás költségének visszafizetésére az önkormányzat részére.

9. §

Ez a rendelet 2025. szeptember 26-án lép hatályba és 2026. március 31-én hatályát veszti.

Bodnár László
polgármester

Dr. Kóder László
jegyző

1. melléklet a 11/2025. (IX.25.) önkormányzati rendelethez

Rakamaz Város Önkormányzatának
Polgármesteréhez

KÉRELEM SZOCIÁLIS CÉLÚ TÚZIFA IGÉNYLÉSÉRE

Név: _____ Születési név: _____
 Születési hely: _____ Születési idő: _____
 Anyja neve: _____ TAJ szám: _____
 Lakóhelye: _____

kérem, hogy részemre **szociális tűzifát** állapítson meg.

A kérelmem elbírálásakor kérem figyelembe venni, hogy

- a) aktív korúak ellátásában részesülök
- b) időskorúak járadékában részesülök
- c) települési támogatásban részesülök* (Ügyintéző tölti ki)

Határozat száma	Határozathozatal dátuma

- d) települési lakásfenntartási támogatásban részesülök* (Ügyintéző tölti ki)

Határozat száma	Megállapítás kezdete

- e) halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelek* (Ügyintéző tölti ki)

Határozat száma	Megállapítás kezdete

- f) egyedül élek és havi nettó jövedelemem nem haladja meg a 100.000,-Ft-ot
- g) nem egyedül élek és az egy főre eső nettó havi jövedelmünk összege nem haladja meg az 80.000,-Ft-ot
- h) krízishelyzetbe kerültem

(A megfelelő betűjel bekarikázandó.)

Kérelmemet az alábbiakkal indokolom:

A kérelmező háztartásában élők személyi adatai:

Név (születési név is)	Születési hely, idő	TAJ szám	Anyja neve
a)			
b)			
c)			
d)			
e)			
f)			
g)			
h)			
i)			
j)			

Jövedelmi adatok

[illegible]

Egy főre jutó havi nettó jövedelem:..... Ft/hó

Fatüzelésre alkalmas fűtőberendezéssel: rendelkezem nem rendelkezem
(Megfelelő rész aláhúzendő!)

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy
a kérelemben közölt adatok a valóságnak megfelelnek
életvitelszerűen Rakamaz városban bejelentett állandó lakóhelyemen élek

Kérelmemhez csatolok minden olyan iratot, amely bizonyítja kérelmemben foglaltakat pl: kórházi zárójelentés, számlák, igazolások stb., illetve a jövedelemnyilatkozatban szereplő jövedelem típusának megfelelő iratot vagy annak másolatát.

Kérelmem kedvező elbírálása esetén az ügyemben hozandó határozat elleni fellebbezési jogomról lemondok.

Tudomásul veszem, hogy Rakamaz Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális célú tűzifa vásárlásához kapcsolódó támogatásról szóló 11/2025. (IX.25.) önkormányzati rendelet 8. § (2) bekezdése szerint amennyiben az e rendelet alapján részemre biztosított tűzifát értékesítem, vagy utólag megállapításra kerül, hogy azt jogosulatlanul igényeltem és kaptam, köteles vagyok az ingyenesen biztosított tűzifa esetében a megállapított mennyiség alapján 23.000.- Ft + ÁFA/ erdei m³ összeg, valamint a kiszállítás költségének visszafizetésére.

Rakamaz, 20_____

Kérelmező

2. melléklet a 11/2025. (IX.25.) önkormányzati rendelethez

Átvételi elismervény

Alulírott (szül.hely, idő:
.....)

4465 Rakamaz, szám alatti lakos, aláírásommal elismerem, hogy
a mai napon ügyiratszámú határozattal megállapított m³
keménylombos szociális tűzifát átvettem.

Tudomásul veszem, hogy a kapott szociális tűzifát nem értékesíthetem.

Rakamaz, 20.....

.....
átadó

.....
átvevő

2. napirendi pont: Rakamaz Város Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervének elfogadása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

Az Alaptörvény szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti tulajdon. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele. A nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit törvény határozza meg. Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz továbbá a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény. A nemzeti vagyonról szóló törvény alapján a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását és e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. A törvény értelmében a helyi önkormányzat a vagyongazdálkodásának biztosításának céljából közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet köteles készíteni. Rakamaz Város Önkormányzata jelenleg nem rendelkezik vagyongazdálkodási tervvel. A jogszabályi előírásnak megfelelően elkészült Rakamaz Város Önkormányzatának közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve, melyet elfogadásra javaslak.

H o z z á s z ó l á s :

Pózer Tamás:

A Pénzügyi Bizottság a határozat tervezetét elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
124/2025. (IX.25.) KT.
h a t á r o z a t a

Rakamaz Város Önkormányzata közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervének elfogadása

A Képviselő-testület

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 9. §-ában előírt kötelezettségének eleget téve Rakamaz Város Önkormányzatának közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervét a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: Bodnár László polgármester

Határidő: azonnal

1. melléklet a 124/2025. (IX.25.) KT. határozathoz

**RAKAMAZ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÖZÉP- ÉS HOSSZÚ TÁVÚ VAGYONGAZDÁLKODÁSI TERVE**

B E V E Z E T Ő

Az önkormányzati vagyonra vonatkozó részletes szabályokat a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (továbbiakban: Nvtv.) tartalmazza.

Az Nvtv. 9. § (1) bekezdése meghatározza, hogy az önkormányzati vagyonnal történő rendeltetésszerű, felelős módon történő gazdálkodás biztosításának céljából a helyi önkormányzatoknak közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet kell készítenie.

Az Nvtv. 7. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását és e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását. A nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.

Az Nvtv. 7. § (2) bekezdése szerint a nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon megőrzése, értékének és állagának védelme, rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

A vagyongazdálkodási terv alapvető célkitűzései:

1. a biztonságos feladatellátás feltételeinek megteremtése,
2. kiszámítható és átlátható gazdálkodás,
3. pénzügyi egyensúly biztosítása,
4. a vagyon értékének megőrzése, növelése,
5. a vagyon piacorientált bérbeadásának biztosítása,
6. a vagyonelemek piaci értéken történő értékesítése,
7. a gazdaságosan nem hasznosítható ingatlanok értékesítése.

A vagyongazdálkodás feladata a vagyonnak az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása és a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

Az önkormányzati vagyongazdálkodás szabályozási háttérét az Alaptörvény, az Nvtv. és az önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás szabályairól, valamint a helyiségek bérbeadásáról szóló 5/2012. (II.29.) önkormányzati rendelet képezi.

A vagyongazdálkodási terv feladata, hogy meghatározza a hatékony és felelős vagyongazdálkodást érintő intézkedések irányvonalát, illetve célkitűzéseit. A vagyongazdálkodási terv célkitűzései nem különíthetnek el más szakterületek elképzeléseitől, stratégiáktól.

A vagyonhasznosítás formái:

1. A vagyon használatba adása, bérbeadása: A lakás és nem lakás céljára szolgáló helyiségek, valamint telkek hasznosítása elsősorban bérleti szerződés keretében tehető meg. A bérlet útján nem hasznosított ingatlan esetében törekedni kell arra, hogy minél rövidebb ideig legyen kihasználatlan állapotban.
2. A feladatok ellátásához nem szükséges vagyon elidegenítése (elsősorban a forgalomképes önkormányzati vagyon tekintetében): A rendelkezésre álló szabad vagyon értékesítésénél önkormányzati rendelet, valamint a magasabb szintű jogszabályokban foglaltak szerint kell eljárni, figyelemmel az önkormányzat nemzeti vagyonnal való felelős módon történő gazdálkodására. A vagyonértékesítésből származó bevétel az önkormányzat fejlesztési célú bevételeit szolgálja. Alapvető cél az önkormányzati vagyon megőrzése és gyarapítása.
3. Az önkormányzati feladat változások miatti önkormányzati vagyonban bekövetkező változásokat követően a közfeladatok ellátását szolgáló vagyon hasznosítását felül kell vizsgálni, törekedve a maximális kihasználtságra, a gazdaságos üzemeltetésre.
4. Az önkormányzat vagyonában várható változások nyomon követése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a vagyon-nyilvántartás aktualizálására és a változások nyomon követésére.
5. Rakamaz Város Önkormányzatának (továbbiakban: Önkormányzat) a lehetőségeihez képest elő kell segíteni a helyi munkahelyteremtő vállalkozások működését az arra alkalmas terület biztosításával.

A tárgyévi vagyongazdálkodáshoz kapcsolódó célokat és kereteket a költségvetési rendelet határozza meg.

Középtávú vagyongazdálkodási terv 2025-2030. évekre

Az önkormányzati vagyonnal, mint a nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni. A nemzeti vagyon alapvető rendeltetése a közfeladat ellátásának biztosítása, hasznosításának célja a kötelező és önként vállalt feladatok hatékony és eredményes ellátása.

A vagyongazdálkodás feladata az önkormányzat teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá a feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése.

Az önkormányzati vagyonfejlesztés (létrehozás, bővítés, felújítás) céljait Rakamaz Város Önkormányzatának Képviselő-testülete döntései és az éves költségvetési rendelet határozza meg.

A vagyongazdálkodás során törekedni kell arra, hogy az önkormányzati vagyon állagának megőrzéséhez szükséges források rendelkezésre álljanak úgy, hogy az önkormányzat működését ne lehetetlenítse el.

Figyelemmel kell lenni a zöldberuházások előtérbe helyezésére, a fásításra, valamint a csapadékvíz megtartására és felhasználására, a megújuló energiák minél szélesebb körű használatára.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a vagyonyilvántartás folyamatos aktualizálására.

Hosszú távú vagyongazdálkodási terv 2025-2035. évekre

A hosszú távú vagyongazdálkodási terv alapjául szolgál a középtávú vagyongazdálkodási terv. Az Önkormányzatnál a vagyon megőrzésének elsődlegessége elv érvényesül a hosszú távú működési stabilitás biztosítása érdekében.

Az intézményi feladatellátás tárgyi feltételeit az előírásoknak (közegészségügyi, szakmai stb.) való megfelelés, az energiatakarékos üzemelés, az ellátás színvonalának emelése érdekében elsősorban pályázati források igénybevételével korszerűsíteni kell.

A vagyonhasznosítás során a bevételszerzés, illetve a kiadáscsökkentés mellett szem előtt kell tartani azt, hogy az ne a vagyon felélését eredményezze.

A piaci helyzet ismeretében évente felül kell vizsgálni az értékesítendő, valamint a más módon hasznosítható vagyonelemeket.

A vagyonhasznosítás bevételeit minél nagyobb arányban a vagyontárgyak megóvására, megújítására, pótlására, illetve beruházásra kell fordítani.

Rakamaz, 2025. szeptember 25.

Bodnár László
polgármester

3. napirendi pont: VT41 kódszámú rakamazi vízműtelep vasiszapülepítő medence rekonstrukciója alapján megvalósított víziközmű vagyonelem térítésmentes átvétele.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

2025. szeptember 16. napján a NYÍRSÉGVÍZ Zrt. mint víziközmű üzemeltető levélben kereste meg önkormányzatunkat a rakamazi vízműtelep vasiszapülepítő medence rekonstrukció keretén belül megvalósított vagyonelemének térítésmentes átadás-átvételére vonatkozóan tekintettel arra, hogy a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény szerint vízközmű kizárólag az állam, vagy települési önkormányzat tulajdonában állhat. A rakamazi vízműtelep vasiszapülepítő medence rekonstrukciója a Víziközmű-fejlesztési és ellentételezési alapból került finanszírozásra. Javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek a térítésmentes vagyonátadási megállapodás elfogadását.

H o z z á s z ó l á s :

Pózer Tamás:

A Pénzügyi Bizottság a határozat tervezetét elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
125/2025. (IX.25.) KT.
h a t á r o z a t a

VT41 kódszámú rakamazi vízműtelep vasiszapülepítő medence rekonstrukciója alapján megvalósított víziközmű vagyonelem térítésmentes átvétele

A Képviselő-testület

- 1.) A **NYÍRSÉGVÍZ Zrt.** (4400 Nyíregyháza, Tó u. 5.) mint szolgáltató a VT41 kódszámú rakamazi vízműtelep vasiszapülepítő medence rekonstrukciója alapján megvalósított vagyonelemének térítésmentes vagyonátadási megállapodását a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal **elfogadja.**
- 2.) **Felhatalmazza** a polgármestert a határozat 1. melléklete szerinti térítésmentes vagyonátadási megállapodás aláírására, valamint a további szükségessé váló intézkedések megtételére.

Felelős: Bodnár László polgármester

Határidő: azonnal

125/2025. (IX.25.) KT. határozat 1. melléklete

VKR Kód: VT41

TÉRÍTÉSMENTES VAGYONÁTADÁSI MEGÁLLAPODÁS

NYÍRSÉGVÍZ Zrt.

Adószáma: 11492809-2-15
Cégjegyzékszám: 15-10-040209
Székhelye: 4400 Nyíregyháza, Tó utca 5.
Képviseli: Könnöy Zsolt vezérigazgató

(továbbiakban: Átadó),

másrészről a

Rakamaz Város Önkormányzata

Adószáma: 15732389-2-15
Székhelye: 4465 Rakamaz, Szent István út 116.
Képviseli: Bodnár László polgármester

Tiszanagyfalu Község Önkormányzata

Adószáma: 15732451-2-15
Székhelye: 4463 Tiszanagyfalu, Kossuth út 43.
Képviseli: Rudolf János Ferencné polgármester

(továbbiakban: Átvevők), együttesen: Felek között a következő feltételek mellett:

1. Az Átadó a víziközmű -szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 65/A.§-ban foglaltak szerint a 24/2023. (XII. 13.) EM rendelet 2. sz. mellékletében meghatározott forrásból megvalósított, a jelen Megállapodás 1. sz. mellékletében részletezett műszaki tartalmú és értékű, víziközmű beruházás(oka)t (továbbiakban: víziközmű) elvégezte, a Vksztv. 10. §-a alapján a műszaki üzembehelyezésével egyidőben **térítésmentes átadás jogcímen** átadja az ellátásért felelős Átvevőknek a közmű bérleti-üzemeltetési szerződésben szereplő tulajdoni hányad arányában.
2. Beruházás(ok) nyilvántartási értéke: 4.558.600,- Ft, azaz négyezerötszázötvennyolcezer-hatszáz Forint. Az Átadó kijelenti és szavatolja, hogy a víziközmű beruházást a jelen szerződés megkötésének időpontjában a könyveiben a fenti összegben tartja nyilván, és azzal kapcsolatosan senkinek sincs olyan joga, amely az átvevők tulajdonszerzését akadályozná vagy gátolná.
3. Felek rögzítik, hogy a Vksztv. 6. § (1) bekezdése alapján víziközmű kizárólag az állam, vagy települési önkormányzat tulajdonában állhat.
4. A Felek rögzítik, hogy az 1. pont szerinti beruházással érintett víziközmű-rendszer üzemeltetője az Átadó. Ennek megfelelően Átvevők az 1. pont szerinti beruházást, a hivatkozott közmű bérleti-üzemeltetési szerződésben foglaltak szerint, Átadó részére üzemeltetésre átadják.
5. Felek kijelentik, hogy az 1. pontban említett víziközmű átadás-átvételét jelen Megállapodás aláírásával lezártak tekintik.

6. A jelen Megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Vksztv., valamint a Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezései az irányadók. Jelen Megállapodásból eredő esetleges jogvitáikat Felek igyekeznek egymás érdekeinek kölcsönös szava előtt tartásával békésen rendezni.

7. Jelen Megállapodás a Felek között az utoljára aláíró fél aláírásának napján jön létre.

A jelen Megállapodást a Felek elolvasás és értelmezés után, mint akaratukkal és szándékukkal mindenben megegyezőt, a kellő felhatalmazások birtokában jóváhagyólag aláírják.

A Megállapodásból 3 példány az Átadót, 1-1 példány az Átvevőket illeti.

Nyíregyháza, 2025.

.....
Könnny Zsolt
vezérigazgató
NYÍRSÉGVÍZ Zrt.
Átadó

.....
Bodnár László
polgármester
Rakamaz Város Önkormányzata
Átvevő

.....
Rudolf János Ferencné
polgármester
Tiszanagyfalu Község Önkormányzata
Átvevő

Mellékletek:

1. sz. melléklet

TÉRÍTÉSMENTES VAGYONÁTADÁSI MEGÁLLAPODÁS
 Összesítő
 RAKAMAZ, TISZANAGYFALU
 VT41

1.sz. melléklet

	Átadásra kerülő víziközmű vagyonelem Bruttó érték
Átadásra kerülő vagyonelemek - Rakamaz, Tiszanagyfalu	4 558 600
MINDÖSSZESEN	4 558 600
VKR összesen	4 558 600

Sz.	Projektszám	Település	Átadásra kerülő vialközmi vagyonlelem leltári száma	Átadásra kerülő vialközmi vagyonlelem megnevezése	Anyag, műszaki jellemzők	Gyártmány	Kivitelezés pontos helye	Megjegyzés	Átadás/ átadásbe helyezés napja	Vagyonérték (Ft) Általános érték	VKR kód
1.	2502/2024	Rákamaz	Rákamaz vízműtelep vasizapüleltő műdenec rekonstrukció. VT41, VFA							4 538 600	
		Rákamaz	1110705	Vasizapüleltő műdenec			Rákamaz ház 932	Felújítás - Rákamaz	2025.05.01	4 538 600	VT41
MINDÖSSZESEN											
										4 538 600	

4. napirendi pont: Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Felelős állattartás elősegítése” című alprogram, MFP-FAE/2025 kódszámú pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Felelős állattartás elősegítése” című alprogram pályázat keretén belül az önkormányzat támogatást igényelhet, hogy segítséget nyújtson a település lakóinak tulajdonában lévő ebek, macskák praxisengedéllyel rendelkező állat-egészségügyi szolgáltatónál állatorvosi tevékenységet végző állatorvos által elvégzett ivartalanításra, az állatok veszettség elleni védőoltására, valamint mikrochippekkel történő megjelölésére. A projekt keretében igényelhető legmagasabb támogatási összeg 1.500.000 Ft. Javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek a pályázat benyújtását. A pályázat benyújtásának határideje 2025. szeptember 27. napja.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
126/2025. (IX.25.) KT.
h a t á r o z a t a

a Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Felelős állattartás elősegítése” című, MFP-FAE/2025 kódszámú pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása

A Képviselő-testület

- 1.) A Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Felelős állattartás elősegítése” című, MFP-FAE/2025 kódszámú alprogram pályázati kiírását **megtárgyalta.**
- 2.) **Úgy dönt,** hogy Rakamaz Város Önkormányzata a pályázati kiírás alapján **pályázatot nyújt be** felelős állattartás elősegítésének támogatására.
- 3.) **Felhatalmazza** a polgármestert a pályázattal kapcsolatban szükségessé váló intézkedések azonnali megtételére.

Felelős: Bodnár László polgármester
Határidő: 2025. szeptember 27.

5. napirendi pont: Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Közvilágítás korszerűsítésének támogatása 5.000 fő alatti településeken” című pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása.
Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Közvilágítás korszerűsítésének támogatása 5.000 fő alatti településeken” megnevezésű projekt keretén belül az önkormányzatoknak lehetősége van a meglévő, belterületi és/vagy külterületi közterületen elhelyezkedő közvilágítási célú, kevésbé hatékony lámpatestek LED technológiájú, alacsonyabb energiafogyasztású, de azonos vagy fényáramú lámpatestekre cserélésére. Ezáltal mérhetően csökkenthető lenne az önkormányzat energiafogyasztása, a közvilágítás költsége és a közvilágítás szén-dioxid lábnyoma. A projekt keretében igényelhető legmagasabb támogatási összeg 50.000.000 Ft. Javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy a közvilágítás korszerűsítésére Rakamaz Város Önkormányzata nyújtson be pályázatot. A pályázat benyújtására 2025. szeptember 30. 16:00 óráig van lehetőség.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
 127/2025. (IX.25.) KT.
 h a t á r o z a t a

a Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Közvilágítás korszerűsítésének támogatása 5.000 fő alatti településeken” című pályázati kiírás alapján pályázat benyújtása

A Képviselő-testület

- 1.) A Magyar Falu Program keretében meghirdetett „Közvilágítás korszerűsítésének támogatása 5.000 fő alatti településeken” című program **pályázati kiírását megtárgyalta.**
- 2.) **Úgy dönt,** hogy Rakamaz Város Önkormányzata a pályázati kiírás alapján **pályázatot nyújt be** a közvilágítás korszerűsítésének támogatására.
- 3.) **Felhatalmazza** a polgármestert a pályázattal kapcsolatban szükségessé váló intézkedések azonnali megtételére.

Felelős: Bodnár László polgármester

Határidő: 2025. szeptember 30.

6. napirendi pont: A Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal 2024. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadása.

Előadó: Dr. Kóder László jegyző

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Dr. Kóder László jegyző szóbeli kiegészítése:

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény előírja, hogy a Közös Önkormányzati Hivatal tevékenységéről évente egyszer be kell számolni a képviselő-testületnek. A beszámoló elkészült, melyben megpróbáltuk röviden, kivonatossan leírni a hivatal által végzett tevékenységet. Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a hivatal 2024. évi munkájáról szóló beszámolóját szíveskedjenek elfogadni.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
128/2025. (IX.25.) KT.
h a t á r o z a t a

**a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal 2024. évi tevékenységéről szóló
beszámoló elfogadása**

A Képviselő-testület

A Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője által – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 81. § (3) bekezdés f) pontja alapján – a Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal 2024. évi tevékenységéről készített beszámolót **elfogadja**.

Felelős: Dr. Kóder László jegyző

Határidő: azonnal

7. napirendi pont: Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez való csatlakozásról minden évben dönt a Képviselő-testület. Javaslom, hogy ebben az évben is kerüljön benyújtásra a pályázat.

H o z z á s z ó l á s :

Vaszil Zoltán:

A Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottság a határozat-tervezetet elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
129/2025. (IX.25.) KT.
h a t á r o z a t a

csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához

A Képviselő-testület

- 1.) **Úgy dönt,** hogy Rakamaz Város Önkormányzata csatlakozik a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók, illetőleg felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok támogatására létrehozott Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójához.
- 2.) **Kijelenti,** hogy Rakamaz Város Önkormányzata a felsőoktatási hallgatók számára, valamint a felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok részére kiírandó Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulójának Általános Szerződési Feltételeit elfogadja.
- 3.) **Kötelezettséget vállal arra,** hogy az Ösztöndíjrendszer 2026. évi fordulója keretében a pályázatok kiírása, elbírálása és a Rakamaz Város Önkormányzata által nyújtott támogatás összegének továbbítása során maradéktalanul az Általános Szerződési Feltételekben foglaltaknak megfelelően jár el.
- 4.) A 2025/2026. tanév második félévében és a 2026/2027. tanév első félévében elsősorban azokat a szociálisan rászoruló pályázókat támogatja, akinek, és a vele egy háztartásban élők egy főre jutó havi nettó jövedelmének összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300 %-át (85.500.- Ft-ot).
- 5.) **Felhatalmazza** a polgármestert a csatlakozási nyilatkozat benyújtására, az „A” és „B” típusú pályázat kiírására és helyben szokásos módon történő kihirdetésére.
Határidő: 2025. szeptember 29., illetve 2025. október 3.
Felelős: Bodnár László polgármester

A határozatról értesül:

Rakamazi Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi Iroda

8. napirendi pont: A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde Helyi Pedagógiai Program módosításának jóváhagyása.
Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet a 77/2025. (IV.15.) Kormányrendelettel módosításra került. A Kormányrendelet szerint az óvoda felülvizsgálja a helyi pedagógiai programot, és azt 2025. szeptember 1-jéig módosítja. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. Az óvoda Helyi Pedagógiai Programja a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően 2025. augusztus 31. napjáig felülvizsgálatra, illetve módosításra került. A nevelőtestület a módosított helyi programot egyhangúlag elfogadta és javasolta a fenntartó felé jóváhagyásra. A Helyi Pedagógiai Program főbb változásai a rendelet alapján a nagycsoportos gyermekek számára bevezetésre kerül a kötelező iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység, amely napi 45 perces időkeretben valósul meg, továbbá a fejlesztő tevékenység egyéni terhelhetőséghez igazodva, differenciáltan történik, lehetőség szerint külön térben megszervezve. A pedagógiai programban kiemelt hangsúlyt kap az iskolakezdéshez szükséges képességek és készségek célzott fejlesztése, erősödik az óvoda és az iskola közötti átmenet támogatása.

H o z z á s z ó l á s :

Vaszil Zoltán:

A Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottság a határozat-tervezetet elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
 130/2025. (IX.25.) KT.
 h a t á r o z a t a

a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde Helyi Pedagógiai Program módosításának jóváhagyása

A Képviselő-testület

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) bekezdés g) pontja alapján a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde (4465 Rakamaz, Bocskai út 76.) Helyi Pedagógiai Programját – módosításokkal – egységes szerkezetbe foglalva az 1. melléklet szerinti tartalommal **jóváhagyja.**

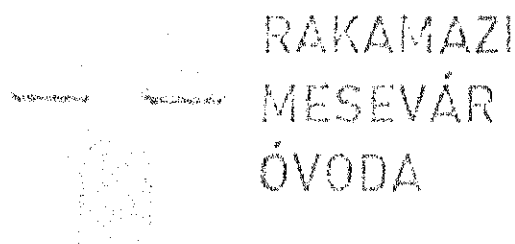
A határozatról értesül:

Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde 4465 Rakamaz, Bocskai út 76.

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

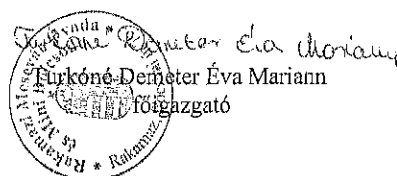
*Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program*

130 2025. (IX.25.) KT. határozat 1. melléklete

Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde Helyi Óvodai Pedagógiai Programja

Fábián Katalin Tevékenységek Központú Óvodai Nevelési Program adaptációja

2025.

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységeközpontú Óvodai
Pedagógiai Program*

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

§

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

- *419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről - a pedagógus-továbbképzés rendszeréről, meghatározza a továbbképzési programok és a beiskolázási terv tartalmát, kötelezettségeit. 2025. január 1-jén lépett hatályba a rendelet, melynek célja a pedagógusok folyamatos szakmai megújulásának biztosítása és a köznevelési intézmények működésének támogatása.*

- *401/2023. (VIII.30.) Korm. Rend. a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról - A rendelet a 2023. évi LII. törvény - a pedagógusok új életpályájáról szóló - végrehajtási szabályait tartalmazza. Pontosítja a jogszabály alkalmazásának módját, például a minősítési eljárásokat, a teljesítményértékelés menétét, a munkaköri követelményeket és a besorolások részletes szabályait.*

- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1998.évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 15/2013. (II.26. EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- *2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról - A törvény új alapokra helyezi a pedagógusok foglalkoztatásának rendszerét. Szabályozza a pedagógusok jogállását, besorolását, előmeneteli rendszerét, valamint a bérezésük és teljesítményértékelésük kereteit. A célja egy egységes, teljesítményalapú, ösztönző pedagógus-életpályamodell kialakítása.*

Továbbá:

- Chrappán Magdolna - Fábíán Katalin: Tevékenységekőzpontú óvodai nevelési program.
/Fabula Humán Szolgáltató Bt. Budapest. 2007./
- - Az óvoda hatályos Alapító Okirata
- Nevelőtestületi határozatok

Tartalom

1. BEVEZETŐ	5
1.1. A tevékenységek központú óvodai nevelés adaptálásának indokai	5
1.2. Az óvoda bemutatása	5
1.3. Személyi feltételek	6
1.4. Tárgyi feltételek	7
1.5. Óvodakép, gyermekkép, jövőkép	8
2. A TEVÉKENYSÉGEK KÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATAI	11
2.1. Az óvodai nevelés feladatai	11
2.1.1. Egészséges életmód alakítása	11
2.1.2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	14
2.1.3. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	17
2.2. Az óvodai nevelés célja	19
2.3. A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében	21
2.4. A képességek szerepe a nevelési cél elérésében	22
2.5. A fejlődés-fejlesztés feltételei, lehetőségei a nevelésben	23
2.5.1. A tudatos fejlesztés feltételei	24
3. A FEJLESZTÉS TARTALMA	27
3.1. Játék és tanulási tevékenység (Játék; A tevékenységekben megvalósuló tanulás)	28
3.2. Társas, közösségi tevékenység (Az érzelmi, az erkölcsi, és a közösségi nevelés)	32
3.3. <i>Munkatevékenység (Munka jellegű tevékenységek)</i>	34
3.4. Szabadidős tevékenység	37
4. KOMPLEX FOGLAKOZÁSOK RENDSZERE	38
4.1. Anyanyelv	39
4.2. Matematika	41
4.3. A természeti társadalmi valóság megismerése	42
4.4. <i>Művészeti tevékenységek</i>	46
4.4.1. Verselés, mesélés	47
4.4.2. Ének, zene, népi játék, tánc	49
4.4.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	52
4.5. <i>Mindennapos mozgás</i>	54
5. A NEVELÉS – TANULÁS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI	57
6. AZ ÓVODA ÉS KÖRNYEZETÉNEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE (AZ ÓVODA KAPCSOLATAI)	64
7. ÜNNEPEK, RENDEZVÉNYEK, SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK AZ ÓVODÁBAN	70
8. ÓVODÁNK GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE	72

1. BEVEZETŐ

1.1. A tevékenységekőzpontú óvodai nevelés adaptálásának indokai

Intézményünk helyi óvodai nevelési programját a hatályos Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján, az OKI által minősített Fábián Katalin: Tevékenységekőzpontú Óvodai Nevelési Program adaptálásával, és a helyi sajátosságok figyelembevételével készítettük el. Nevelőtestületünk a választható óvodai programok közül a tevékenységekőzpontú program adaptálása mellett döntött, mert szemléletében ez a program áll hozzánk a legközelebb. Helyi viszonyainkhoz, tárgyi feltételeinkhez alakítva megvalósítható, beilleszthető nevelési elképzeléseinkbe.

A tevékenységekőzpontú óvodai nevelési program, mint elnevezéséből is kitűnik, középpontba állítja a gyermeki tevékenységre épülő nevelést, és ezt az elvet a teljes nevelési folyamaton keresztül kiemelten kezeli. Továbbá lehetővé teszi a gyermekek változó, eltérő szükségleteinek figyelembevételét az óvodás korú gyermekek osztott vagy osztatlan csoportban történő nevelését, a teljes gyermeki személyiség fejlesztését, az emberi értékek közvetítését, az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül, az eltérő családi értékek és kultúrák toleranciáját, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és családok érzelmi és szociális támogatását. Az Alapprogramban biztosított pedagógusi szabadságunkkal élve a helyi sajátosságokat, lehetőségeket eddig is kihasználva és beépítve végezzük munkánkat, tág teret adva a gyermeki tevékenységnek, tevékenykedtetésnek, és ezen keresztül a sokoldalú megismerésnek. Az óvodapedagógusaink képzettsége, szakmai elhivatottsága biztosíték a program célkitűzéseinek megvalósítására.

1.2. Az óvoda bemutatása

A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde, városunk egyetlen óvodai intézménye, mely egy központi (Rakamaz, Bocskai út 76.) és egy telephelyen (Rakamaz, Dózsa György út 1.) működik.

Az épületek a város hosszanti keresztmetszetében helyezkednek el. Az épületek földrajzilag ugyan nincsenek távol egymástól, de a társadalmi környezet, szociokulturális háttér eltérő.

Ezeket ellensúlyozzuk a családi óvodai atmoszféra megteremtésével, és a különbségek elfogadására, tiszteletben tartására neveljük a gyermekeket.

Az épületek elhelyezkedése területileg optimális, arányosan tudják biztosítani az óvodáskorú gyermekek ellátását. Az óvoda épületei és csoportszobái kényelmesek, esztétikusak, tágasak,

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

világosak, jól felszereltek, megfelelő teret biztosítanak a változatos tevékenységformákhoz. Az óvodapedagógusok ötletességének, leleményességének köszönhetően, esztétikus, dekoratív környezet fogadja a gyermekeket mindkét épületben, melyek mindig az évszaknak megfelelőek. A csoportszobák arculata egyéni, színes, nyugalmat árasztó. A gyermekeket, akik különböző családi körülmények közül érkeznek, tiszta és szép külső és belső környezetben fogadjuk. Az óvoda udvara tágas, többféle lehetőséget biztosít a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez, a mozgásfejlesztő feladatok megvalósításához. Az óvodánkban meglévő eszközöket igyekszünk úgy kihasználni, hogy a nevelés minden területén a programban meghatározott feladatok megvalósítását szolgálja.

2012. május 30-án a helyi Önkormányzat Képviselő-testületének döntése alapján az óvoda 2012. augusztus 1-jétől új intézményként különvált az iskolától.

1.3. Személyi feltételek

Intézményünkben a nevelőmunkát 9 óvodapedagógus végzi. Munkánkat csoportonként egy - egy dajka és óvodai szinten 3 pedagógiai asszisztens segíti.

A differenciált személyiségfejlesztés magasabb szintű megvalósítása érdekében igénybe vesszük a pedagógiai szakszolgálat segítségét. A szakszolgálat feladatait a Szabolcs - Szatmár - Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyíregyházi Tagintézmény Rakamaz Telephelye látja el (pszichológus, fejlesztő pedagógus, logopédus).

A nevelőtestület képzettség mutatói:

Főiskolai végzettséggel rendelkezik 9 fő

Ebből német nemzetiségi óvodapedagógus végzettségű: - fő (jelenleg)

Szakvizsgával rendelkezik 1 fő

Az óvodapedagógusaink az ötévenkénti továbbképzésüknek eleget tesznek, az intézményi célokhoz igazodóan, változatos szakirányú NKE által meghirdetett továbbképzéseken vesznek részt.

A nevelő munkát segítő alkalmazottak képzettség mutatói

Pedagógiai asszisztens 3 fő

Érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik 4 fő

Ebből dajka szakképzettséggel rendelkezik 4 fő

Középfokú végzettséggel rendelkezik 1 fő

Érettségi bizonyítvánnyal rendelkező óvodatitkár 1 fő

Az óvoda dolgozói létszáma: 17 fő

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program*

1.4. Tárgyi feltételek

A gyermekek óvodai életének a színtereit úgy alakítottuk ki, hogy azok otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában mindig a gyermek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt.

A Dózsa úti épületet többszöri átalakítások után 2014 nyarán újították fel, a gyermekek és a szülők nagy öröme. A régi építésű (több mint 50 éves) óvodánk, így esztétikus, modern, a gyermekek optimális ellátását szolgálja. Udvara tágas, árnyas. 2015 szeptemberétől két csoport üzemel. A központi, Bocskai úti épületben 2000-ben történt teljes körű felújítás (ami természetesen ennyi év távlatából veszített az állagából és újbóli felújításra szorult), majd 2017-ben az önkormányzat önerőből külső és belső felújítási munkálatokat végzett (nyílászáró csere 2 csoportszobában, laminált padlóburkolat minden fontos helyiségben, mindhárom csoportszoba festése, a világítás korszerűsítése; az épület előtti járda felújítása, térkövezése és csapadékvíz elvezetése). Udvara tágas, a csoportok külön udvarrészrel rendelkeznek, ahol van füves, csúszásgátló gumival borított játszóhely, fedett terasz. Itt három csoport fogadja a gyermekeket. *A csoportszobák mindegyike harmóniát árasztó színekkel, formákkal és lehetőleg természetes anyagokkal veszi körül. A gyermekek által használt játékok és eszközöket számukra mindig hozzáférhető módon helyezük el.* Mindkét épület rendelkezik tornaszobával, ami biztosítja a gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztését. A továbbiakban különös gondot kell fordítanunk mindkét óvoda udvarának folyamatos karbantartására, hogy továbbra is elegendő teret nyújtsanak a nagymozgások fejlesztésére minden gyermek számára. Ezen felül mindkét épületben rendelkezünk logopédiai és fejlesztő szobával.

A Rakamazi óvodásokért alapítványunk és TÁMOP-os pályázatok segítségével a csoportszobák felszereltsége folyamatosan javuló tendenciát mutat, melyeket új bútorokkal, fektetőkkal, szőnyegekkel, fejlesztő játékokkal sikerült barátságosabbá, szebbé tenni, gazdagítani. Berendezéseinket és felszereltségünket a kötelező eszköz és felszerelési jegyzékben meghatározottak szerint igyekszünk folyamatosan bővíteni. Minden csoport rendelkezik audiovizuális eszközökkel (Bluetooth hangszóró, laptop), de van, amiből nincs megfelelő darabszám, ezért az közös (LCD televízió,). A behatárolt anyagi lehetőségek ellensúlyozására előtérbe kerül az óvodapedagógusok fantáziája, kreativitása, melynek köszönhetően sokféle fejlesztő eszközt készítünk, amik megfelelő számban, minőségben (laminálással teszünk tartóssá) állnak a gyermekek rendelkezésére.

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program*

1.5. Óvodakép, gyermekkép, jövőkép

Küldetésünk: a gyermekek egyéni képességeit felfedezve és megismerve, az eltérő fejlődés ütemét figyelembe véve, szeretetteljes, elfogadó légkörben, változatos tevékenységek biztosításával, korszerű szemlélettel, a személyiségük kibontakoztatása, pozitív irányú fejlesztése.

Hítvallásunk:

„csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait.

Ő azt hiszi: csak játszik.

De mi már tudjuk, mire megy a játék.

Arra, hogy e világban, otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.”

Varga Domokos

Gyermekekép:

Minden gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre, akinek életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. *A gyermek fejlődő személyiségét genetikai, sajátos érési törvényszerűségek, spontán és tervszerű környezeti hatások, amelyek tartalmazzák a spontán és a tudatos nevelő hatást is- együttesen határozzák meg.* Fejlődésük önmagukhoz mérten folyamatos, amelyben természetes módon megmutatkozik a kiemelkedő és ugrásszerű fejlődés, a stagnálás, vagy esetenkénti visszaesés is. Gyermekeink szívesen járnak óvodába, jól érzik magukat a gyermekközösségben. Tisztelik szüleiket, az óvodapedagógusokat és az óvoda más dolgozóit, bizalommal fordulnak hozzájuk. Bátran, egészséges önbizalommal jól kommunikálnak, érzelmeiket képesek verbálisan és nonverbálisan is kifejezni. Űgyesen mozognak, szeretik a sportot, a különböző művészeti tevékenységeket. Magatartásuk és viselkedéskultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasok, illemtudók, szeretik és védik a természetet. Elfogadják a másságot, ismerik és képesek kielégíteni saját szükségleteiket. Óvodásaink testi-lelki harmóniában vannak önmagukkal, környezetükkel, a világra nyitott, fogékony, érdeklődő, önállóan tevékenykedni tudó, nyugodt, kiegyensúlyozott gyermekek. Érzelmileg gazdag, településünkhöz kötődő, környezetében jól tájékozódó, érdeklődő, nyitott, az új iránt fogékony, másokat elfogadó, együttműködő felnőttekké válnak!

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

Óvodakép:

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek két és fél éves/3 éves korától az iskolába lépéséig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere *személyi* és tárgyi, valamint *pedagógiai* környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában az óvó-védő, szociális, nevelő, személyiségfejlesztő feladatok által megteremtjük a kisiskolás korba való átlépés feltételeit. Mindezt az életkornak leginkább megfelelő szabad játék során, kiegészítve azt a különböző tevékenységekkel. Célunk, hogy elősegítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is). A szabad játékot hangsúlyozzuk, mint a gyermek legfontosabb tevékenységét. A gyermekek játékba ágyazott tevékenységformáinak képességfejlesztésén alapuló nevelését biztosítjuk. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, biztosítjuk minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. További célunk nemcsak a befogadás és integráció, hanem a legmagasabb szint az inkluzív nevelés megvalósítása. Nem adunk helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

Jövőképünk:

- ❖ olyan óvoda, ahol érzelmileg meleg, szeretetteljes, biztonságos, egészséges környezetben, otthonosan mozgó, eleven eszű, tevékeny gyermekek élnek boldog, élményekben gazdag óvodáskorukat
- ❖ olyan óvodai élet megteremtése, amelyben hangsúlyt kap az egyéni bánásmód, hogy minden rák bízott gyermek önmagához képest optimálisan fejlődjön
- ❖ olyan óvoda, amely megfelel legfontosabb partnereink (gyermek, szülő, fenntartó) elvárásainak, ahol az óvoda valamennyi dolgozója legjobb tudása szerint dolgozik ennek megvalósításában!

Célunk egy olyan intézmény kialakítása, amelyben megteremtjük a változás és az állandóság kényes egyensúlyát, ennek következtében óvodánk kiszámíthatóan, eredményesen és hatékonyan működik. Értékeinket, szakmaiságunkat úgy vagyunk képesek megőrizni, hogy közben alkalmazkodunk a kihívásokhoz, változásokhoz. Ezáltal új tudást sajátítunk el a helyi óvodai program bevalásának alkalmazásával, az új módszerek kipróbálásával. Szervezeti kultúránk részévé válik az innovációs képesség, a folyamatos fejlesztés.

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program***

Pedagóguskép

Programunk sikeres megvalósítása olyan pedagógust feltételez, aki kreatív, folyamatosan megújulni képes, a nemzeti és emberi értékeket pozitívan közvetíti, együttműködő, toleráns, a gyermekek szükségleteit követő, empátiára alkalmas, a szakmáért kiálló személyiségjegyekkel rendelkezik.

Arra törekszünk, hogy óvodapedagógusaink a következő személyiségjegyekkel rendelkezzenek:

- A gyermekekkel szemben együtt érző, odafigyelő, szeretetteljes magatartást tanúsító
- Szakértelmét, pedagógiai, pszichológiai ismereteit gyakorlati jártassága tükrözi
- Önmaga továbbfejlesztésének igénye minden területen megnyilvánul
- A vele kapcsolatba kerülő személyekkel szemben tisztelettudó, feladat- és probléma érzékeny, titoktartó
- Tiszteletben tartja a gyermeket megillető jogokat
- Egyenlő hozzáférést biztosít

Az óvodapedagógusok bevonják a dajkákat a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, megvalósításába. A közösség tagjaként valamennyien felelősséget vállalnak a közösen kitűzött célok- és feladatok megvalósításáért. A szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, őszinte, nyílt véleménnyel segítik a legjobb megoldás kialakítását.

Szülőkép

Bízunk abban, hogy óvodánkba olyan szülők hozzák gyermekeiket, akik:

- érdeklődnek programunk iránt és azonosulni tudnak elképzeléseinkkel
- gyermekük érdekében együttműködnek
- tiszteletben tartják a pedagógusok szakmai hozzáértését
- bizalommal fordulnak az óvoda dolgozóihoz
- érdeklődéssel, tevékenyen vesznek részt óvodánk életében
- pozitívan viszonyulnak közösségünkhöz

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program*

2. A TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATAI

2.1. Az óvodai nevelés feladata:

Az óvodáskorú gyermek testi, lelki *és értelmi* szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- ✓ az egészséges életmód alakítása
- ✓ az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- ✓ az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

2.1.1. Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés mai életünkben félreértékelődött, fontossága hosszú távon meghatározza a felnövő gyermekek önmaguk által kialakított életstílusát. Óvodai nevelésünk alapvető feladatának tartjuk gyermekeink egészségnevelését, az egészséges életmód kialakítását. Kiemelkedő fontosságú a gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, *valamint az életvezetési készségek fejlesztése, amelyek feltétlenül szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz és a hatékony kommunikációhoz*, mert csak így biztosítható harmonikus személyiségfejlődésük. *Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek és képességek elsajátításához, amelyek feltétlenül szükségesek az egészséges életmód kialakításához.*

A nevelés azonban nem korlátozódhat az óvodára – fontos a családokkal való szoros együttműködés. Igazán hatékony csak akkor lehet a munkánk, ha sikerül a szülőkkel is elfogadtatni az egészséges életmódra nevelés fontosságát, és lehetőségeikhez mérten bevonni őket az ezzel kapcsolatos feladatok otthoni gyakorlásába. Az óvodába érkező gyermekek mindegyike más és más testi és szellemi fejlettséggel, edzettséggel rendelkezik. Fejlődésüket, fejleszthetőségüket meghatározzák az örökletes tényezők, az érési folyamatok törvényszerűségei, valamint a környezeti hatások. Mindehhez társul még az óvodapedagógus és a gyermek közötti jó kapcsolat, a biztonságot nyújtó, jó közérzetet biztosító óvodai légkör. A gyermekek egészségéért, testi épségük védelméért mindannyian felelősséggel tartozunk.

Célunk: Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, amely ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. A nevelés célja az óvodai életritmus és a családi élet szokásrendszerének összehangolása.

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

Az óvodapedagógus feladatai:

- ✦ *A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;*
- ✦ *A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;*
- ✦ *A mozgásigény figyelembevételével a gyermek testi képességeinek fejlesztése, testedzés, testi nevelés, prevenció biztosításával;*
- ✦ *A szabadban való tartózkodás és tevékenykedés megszervezése;*
- ✦ *A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;*
- ✦ *Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;*
- ✦ *A víz fogyasztására egész nap folyamán lehetőséget teremtünk, ösztönözzük a gyermekeket az elegendő mennyiségű vízfogyasztásra.*
- ✦ *Az önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása;*
- ✦ *Az étkezési kultúra alakítása, erősítése és a korszerű táplálkozás biztosítása;*
- ✦ *A higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;*
- ✦ *Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása;*
- ✦ *A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;*
- ✦ *A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;*

Egészséges táplálkozás

Az egészséges táplálkozás érdekében az étrendet kiegészítjük szülők által felajánlott gyümölccsel egészségnapok alkalmával hozott zöldséggel, gyümölccsel, és az ezekből készített csemegékkel, salátákkal, gyógyteákkal, gyümölcsteákkal.

Szokásalakítás szempontjából kiemelt fontosságú:

- a nyugodt, kulturált étkezés feltételeinek megteremtése
- az új ételek, ízek megkóstolása, elfogadása
- a gyümölcs- és zöldségfogyasztás szükségességének tudatosítása
- fokozatos önállóság: önkiszolgálás, naposság

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

- rendeltetésszerűen, helyesen használják az eszközöket
- a kínált ételt szívesen fogyasztják el
- életkoruknak megfelelően, kulturáltan étkezzenek

A testápolás magába foglalja testük, ruházatuk gondozását, szükség szerinti tisztálkodásukat, tisztaság igényük, rendszeretük kialakítását.

Arra törekszünk, hogy a testápolási teendők elvégzése az óvónő-gyermek közötti bensőséges viszony elmélyülését szolgálja. Igyekszünk összehangolni a családi gondozási szokásokat az óvodában kialakult szokásrendszerrel, hiszen a testi szükségletek kielégítésének segítésében az óvónő vagy a dajka – az óvodában töltött időben – az anyát helyettesíti.

A pihenés feltételeit biztosítjuk:

- friss levegőjű, megfelelő hőmérsékletű csoport szoba
- tiszta, rendezett környezet
- kényelmes fekvő helyek
- nyugodt, elalvást segítő légkör
- altató dal, mese, halk zene
- dolgozók kulturált, halk munka végzése

Az öltözködési szokások kialakításához fontosnak tartjuk, hogy megismertessük gyermekeinket:

- az időjárásnak megfelelő réteges öltözködéssel
- az öltöztetés-vetkőzés helyes sorrendjével
- a ruhadarabok összehajtásával, saját jellel ellátott szekrényében, polcán való esztétikus elrendezésével.

Mindezek közben formálódjon ízlésük, igényességük, fejlődjön önállóságuk. Igyekszünk meggyőzni a szülőket, hogy gyermekeik óvodai öltöztetője célszerű, kényelmes, önállóságukkal és az óvodai élettel összhangban legyen. Így bátran játszhat, mozoghat megteremtve ezzel jó közérzetének egyik fontos feltételét.

A szervezet edzése:

A szervezet edzését a mozgásszükséglet kielégítésével, az évszaknak, időjárásnak megfelelő levegőzéssel szolgáljuk. Nagy hangsúlyt fektetünk a mozgás megszerettetésére.

A szervezet edzésének helyszínei:

- szabadban – az óvoda udvarán, parkban, séta, kirándulás alkalmával
- önálló mozgásos tevékenység – szabadlevegőn, - eszközzel – teraszon, - teremben, eszköz nélkül

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységhőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program**

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak
- ✓ Szándékosan tudják irányítani mozgásukat, viselkedésüket és testi szükségleteik kielégítését
- ✓ A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat
- ✓ Zsebkendőjüket önállóan használják
- ✓ Önállóan döntenek, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból
- ✓ Esztétikusan terítnek, higiénikusan étkeznek, biztonságosan használják az evőeszközöket, étkezés közben halkán beszélgetnek
- ✓ Kialakulóban van az egészséges életmód (helyes táplálkozás, testápolás, sok mozgás, szabadlevegőn való tartózkodás) iránti igényük.
- ✓ Teljesen önállóan öltöznak, ruhájukat esztétikusan, összehajtva helyére teszik, cipőjüket befűzik, bekötik
- ✓ Környezetükben mindenütt igyekeznek rendet tartani
- ✓ Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára
- ✓ Az eszközökkel berendezésekkel óvatosan bánnak, a rendtelenséget megszüntetik
- ✓ Szívesen tartózkodnak az udvaron, szeretnek MOZOGNI, és önállóan részt vesznek mozgásos játékokban

2.1.2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága, a magatartásának érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában *családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légkörre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására* érzelmi biztonság, otthonosság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Az érzelmi alapigények kielégítése, pl. biztonságérzet, elfogadás, a feltétele annak, hogy a gyermek környezete iránt érdeklődést mutasson, kezdeményezzen, más emberekhez is kötődjön. Az érzelmek kifejezésének egy része veleszületett, később utánnázás útján tanulja meg azok kimutatását és kezelését.

Az óvodáskorú gyermek ebben az életkorban elsősorban a metakommunikációs jelzésekre fogékony, nem verbális kifejezési módra. Amennyiben a közlő személy mimikája,

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek Özpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

testtartása, gesztusai, tekintetét összhangban állnak mondanivalójával szóbeli tartalmával, tehát hitelesen közvetít, akkor a felnőtt viselkedése minta lesz számára. Az érzelmek kifejezésének és szabályozásának kérdése igen lényeges a személyiség fejlődésének szempontjából. A tevékenységközpontú szemléletű nevelés a gyermek érzelmi, értelmi fogékonyságára alapoz. A megismerési folyamatokat érzelmek kísérik, melyek jelzik a gyermeket ért hatások mikéntjét, egyben további motivációt biztosítanak. A szociális és érzelmi nevelés célja a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, kibontakoztatása a közösségen belül a csoport normái alapján, tevékenységen keresztül. Az óvoda a gyermeket a különbözőségek elfogadására, tiszteletére nevelni nyitott légkör, szeretetteljes irányítás segítségével. Fejleszteni azokat a képességeket, amire szüksége van a gyermeknek, hogy hatékony felnőtté váljon, hogy jól boldoguljon a társas kapcsolatokban, hogy boldog és sikeres ember legyen.

Mindezeket figyelembe véve óvodánkban kiemelten kell kezelnünk, hogy:

- ✓ már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik a gyermeket;
- ✓ az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- ✓ az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek;
- ✓ az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse természetes társas szükségleteit;
- ✓ nevelje a gyermeket a különbözőségek elfogadására, megértésére, tiszteletére, hogy az emberek különböznek egymástól.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ *Közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása, a szeretet és kötődés képességének fejlesztése*
- ▲ *Az óvodai élet szervezésével segítjük a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, szokás- és normarendszer megalapozását;*
- ▲ *Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a kulturális*

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program**

értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére;

- ▲ *Az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése a gyermeki magatartás alakulása szempontjából legyen modell értékű;*
- ▲ *A kiemelt figyelmet igénylő – ide tartoznak: a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, sérült (SNI), hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek - nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, stb.) közreműködésével;*
- ▲ *Ösztönök és az érzelmek irányítás képességének fejlesztése*

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- ✓ Ismeri szűkebb, tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kapcsolódás alapja
- ✓ Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, társaikhoz, felnőttekhez
- ✓ A gyermekeknek igényévé válik a helyes viselkedési szabályok betartása. Egymást figyelmeztetik a szabályok betartására
- ✓ Észreveszik, ha társuknak segítségre van szüksége, és a felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak
- ✓ Közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben
- ✓ Konfliktushelyzetben társaikkal megegyeznek
- ✓ Érdeklődnek barátaik, társaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják.
- ✓ Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást
- ✓ Szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit
- ✓ Ismerik saját képességüket, megfelelő önbizalommal rendelkeznek, de a kudarcot is el tudják fogadni
- ✓ Érvényesítik saját kezdeményezőképességüket, kimerik nyilvánítani érdeklődésüket, vagy tudnak nemet mondani
- ✓ Legyőzik az akadályokat, de a szükséges határokat elfogadják
- ✓ Örömezésüket szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra

2.1.3. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Programunk lényeges része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése, amelyek elválaszthatatlanok és az óvodai élet egészét áthatják. A tevékenységek során a beszéd, a gyermek önkifejezésének és gondolkodásának legfőbb eszközévé válik. Kiemelt fontosságú számunkra, hogy a gyermekek beszéd és kommunikációs képességeit fejlesszük a változatos tevékenységek és a szabad játék során. Biztosítjuk a gyermekek számára azt az ösztönző környezetet, mely által értelmi képességük, képzeletük, kreativitásuk, alkotóképességük fejlődik. Az óvodában dolgozó felnőttek tiszta és szép beszéde mintát nyújt, ösztönzést ad a kisgyermeknek a beszédre. Az utánzás, a mintakövetés a gyermekek számára az anyanyelvi fejlődés legfontosabb eszköze. Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak is. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll. A helyes és szép beszéd mélyíti a gyermek érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt az irodalmi értékek befogadására. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelvi nevelés közvetítő elemként jelen van a nevelési folyamat minden mozzanatában. Bredményes megvalósítása hozzájárul a gyermekek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdéséhez. Az óvoda tevékenységben gazdag élete, a kellemes, nyugodt légkör alapvetően meghatározza az anyanyelvi nevelés fejlesztését. A gyermekek anyanyelvi fejlettségét folyamatosan figyelemmel kísérjük. Figyelünk arra a gyerekekre, amelyek beszédhibával, beszédgátáltsósággal, beszédbeli elmaradással küzd. Szükség esetén szakember segítségét kérjük.

Az óvodában komplex nevelés folyik. A nevelési területek elkülönülnek, de a gyakorlatban egységet alkotnak. Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyerekeket. Megteremti annak lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül jusson élményekhez, amelyek felkeltik és ébren tartják a megismerés vágyát, a tanulás örömeit. Ennek érdekében változatos tevékenységek megszervezésével biztosítjuk a sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségét, valamint igyekszünk felkelteni, fenntartani és kielégíteni a gyermekek érdeklődését. Rendszerezünk, bővítjük ismereteiket. Az élmény gazdag környezetben folyamatosan fejlődnek értelmi képességeik (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és kreativitás).

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

Az értelmi nevelés további feladatai:

- ❖ egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása
- ❖ másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség), különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása

Az óvodapedagógus feladatai:

- *Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése*
- *A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása*
- *A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének biztosítása, fenntartása, gyakori beszélgetés kezdeményezése*
- *Megismerni a család anyanyelvi kultúráját, megismerni az óvodába kerülő gyermekek szókincsét*
- *Felhívni a szülők figyelmét az otthoni beszélgetések fontosságára*
- *A gyermekek aktív, és passzív szókincsének bővítése*
- *Fejleszteni a beszédszerveket (játékos légző gyakorlat, hangutánzó gyakorlat, nyelv és ajkak gyakorlatok)*
- *Fejleszteni a gyermekek beszédértését, mondatalkotási készségét*
- *A bábjátékot alkalmazni, mint az anyanyelvi nevelés egyik fontos eszközét*
- *Az egyes nevelési tartalmak területén fejleszteni a gyermekek képességeit*
- *Segíteni a gyermekeket a másság elfogadásában, törekedjünk arra, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény, és képesség, a beszédkapcsolatokon alapuló együttműködésre*
- *Változatos tevékenységek biztosítása a gyermekek meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve*
- *Ismereteik rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása*
- *Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és kreativitás fejlesztése*
- *Beszédfigyelem, beszédkészség fejlesztése, az egymástól való tanulás és a kooperáció megalapozása*

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ összefüggően beszélnek, bátran nyilvánítanak véleményt, elbeszélésük folyamatos
- ✓ a feltett kérdésekre pontosan, adekvátan felelnek
- ✓ motiváltak a szóbeli közlésre
- ✓ képesek a hallott szöveg megértésre
- ✓ képesek az ok-okozati összefüggések megfogalmazására, következtetések levonására
- ✓ szókincsük életkoruknak megfelelő
- ✓ beszédhelyzetekben megfelelő beszédfordulatokkal, és viselkedési formákkal teremtik meg és tartják fent a kapcsolatot
- ✓ figyelmesen végig hallgatják társaikat, és a felnőtteket
- ✓ a tanult mondókákat, verseket, meséket felidéznek, eljátsszák
- ✓ alkotás közben beszélgetnek, énekelnek, mondókáznak

2.2. Az óvodai nevelés célja

A tevékenységek központú óvodai pedagógiai programunk az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával összhangban, annak alapelveit szem előtt tartva készült. A tevékenységek központú óvodai nevelés a gyermek középpontba helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiteljesítését tekinti alapvető feladatának. A gyermeki személyiséget úgy definiáljuk, mint az egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény aktivitását. A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, a belső fejlődés – az érés – sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Óvodánk, mint nevelő intézmény, a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik. Tehát nem csupán "megengedjük", hogy a gyermek fejlődjön, nem passzívan szemléljük ezt a fejlődést, hanem lehetővé tesszük, elősegítjük azt, tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével. A tevékenységek központú óvodai nevelés a 3-7 éves korú gyermekek szociális életképességét (életre nevelését) minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli, a pedagógiai célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítja, azaz kooperációra és kommunikációra kívánja képessé tenni óvodáskorban a gyermekeket.

Óvodai nevelésünk célja: 3-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése, mely magába foglalja:

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- a teljes gyermeki személyiség fejlesztését a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül
- az életre való felkészítést a tevékenység által és a tevékenységeken keresztül

A nevelési cél elérésének feltétele:

Programunk kitűzött nevelési célját a gyermek szükségleteinek-, tevékenységeinek-, és képességeinek figyelembevételével a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva, a partnerekkel együttműködve lehetséges megvalósítani.

A szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermek, *fejlődő személyiség*, ezért a gyermeknek sajátos, életkoronként, *életkori szakaszonként és egyénenként* változó testi, lelki szükségletei vannak. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. A környezeti hatások közül a *család szerepe* igen jelentős, hiszen a család az első szocializációs szintér, amely a kisgyermeket formálja. A családi nevelés mellett az óvodának igen nagy szerepe van az elsődleges szocializáció során. Az óvoda nagy előnye a családdal szemben, hogy a családnál tágabb, tagoltabb szocializációs erőteret hozhat létre. Tudatosan alakítjuk, építjük, kombináljuk azokat a nevelő hatásokat, amelyekben az együttműködés és a társas érintkezés elemi formái szerves egységet, kölcsönös kapcsolatot alkotnak.

A gyermeki szükségletek kielégítése érdekében feladatunk az óvodában egy olyan egészséges óvodai környezet, nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, ahol megvalósul a gyermek megfelelő gondozottsága, alapvető testi, lelki szükségleteinek kielégítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ✦ A gyermekre való fokozott odafigyelés, egyéni szükségleteinek folyamatos feltérképezése,
- ✦ A gyermek alapvető fizikai szükségleteinek megismerése, kielégítése
- ✦ A gyermek alapvető lelki szükségleteinek megismerése, kielégítése
- ✦ Az egészséges óvodai környezet megteremtése
- ✦ A nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása
- ✦ A gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása

2.3. A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermek személyisége és a tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődnek. A gyermek tevékenykedő lény. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszthető a leghatékonyabban.

A gyermeki tevékenység fogalma összefoglalható az alábbiakban:

- a) Valamilyen belső szükséglet kielégítésének vagy belső követelmény teljesítésének eszköze
- b) Képesség felhasználás, képesség fejlesztés eszköze

A tevékenység nevelő hatásának belső feltételei:

- a) a gyermek számára érdekes, a csoport számára hasznos legyen;
- b) egységben legyen a célkitűzés és a célmegvalósítás;
- c) eredményesen befejezhető tevékenység legyen;
- d) a tevékenységrendszer teljessége zavartalan legyen.

A nevelő hatás pedagógiai feltételei:

- a) a *tevékenység pedagógiai előkészítése* (ráhangolás, tudatosítás, stb.) közös feladata az óvodapedagógusnak, dajkának, és az egész óvodai környezetnek
- b) a *tevékenység pedagógiai megszervezése* az óvoda dolgozói részéről nagy tapintatot igényel (semmit se végezzünk el a gyerekek helyett, de mindenben segítsünk, amikor arra szükségük van a gyerekeknek)
- c) a *tevékenység pedagógiai értékelése* ugyancsak alapvető feladata az óvoda pedagógusnak. A siker, sikertelenség okai, a jól vagy rosszul megválasztott tevékenységi mód, az együttműködés megléte vagy hiánya, stb. lehet az értékelés kiinduló alapja.

A személyiség felfogható az egyénre jellemző tevékenység hierarchiájaként:

A gyermekek számára meg kell adni a lehetőséget az önállóan megválasztott belsőből fakadó tevékenységre. A gyermeki tevékenység szervezésekor szükséges figyelembe venni a 3-7 éves korú gyermekek tevékenységének jellemzőit. A 3-7 éves korú gyermeket tevékenységi vágy jellemzi, bármilyen mozgás, cselekvés változás felkelti a gyermek figyelmét, és utánzásra ösztönzi. A megismerési vágy a kíváncsiság életkori sajátossága az óvodáskorú gyermekeknek.

A gyermek tevékenysége gyakran változik; minél kisebb a gyermek, annál gyakrabban változtatja tevékenységi formáit. Ennek következtében egy adott tevékenység általában rövid

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

ideig tart és nincs mindig összhangban a kitűzött céllal. Az óvodapedagógusnak tudnia kell, hogy az életkor és az egyéni adottság nagymértékben meghatározzák a gyermeki tevékenység minőségét és mennyiségét, tehát ezt figyelembe véve segítheti elő a tevékenységek minél szélesebb kibontakoztatását a csoportban.

A 3-7 éves korú gyermek életmegnyilvánulásaiban nem különülnek el élesen a különböző tevékenységek. A gyermek számára a játék lehet munka is és fordítva. A közösségért végzett feladat lehet játék, esetleg a szabadidő kellemes eltöltése. Az életben is és a tevékenységre épülő nevelésben is egyaránt főszerepet kap a komplexitás. Az egyes tevékenységi formák egyszerre, együttesen, egymást átszöve jelennek meg a mindennapokban és az azt leképező gyermeki világban.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ♣ Biztosítani minél változatosabb, többfajta tevékenység egy időben történő gyakorlásához a megfelelő feltételeket (idő, hely, eszközök, ötletek)
- ♣ A tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira, a gyermekek aktuális élményvilágára
- ♣ Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakulását az óvodai csoportban.

2.4. A képességek szerepe a nevelési cél elérésében

A tevékenységek központú nevelés olyan képességek kifejlesztését jelenti, amelyek a társadalomban létező, elképzelhető pozitív tevékenységek gyakorlásához szükségesek. Végül soron minden alkotó, termelőképes társadalmilag szükségesnek tekinthető. Az egyéni képesség részben öncél, az önmegvalósítás mértéke, részben a társadalmi létezés eszköze, a társadalmi haladás feltétele, forrása.

A tevékenységszervezés és a képességfejlesztés kölcsönös kapcsolatban áll egymással. A nevelés a társadalmilag szükséges egyéni képességek intenzív fejlesztése. Ebben a minőségben egyszerre több részfunkciót teljesít.

A nevelés: orientáló tevékenység is, tevékenységszervezés is, képességfejlesztés is egyben.

A társadalmi és egyéni szempontból lényeges képességek két nagy csoportba sorolhatók:

- ❖ kooperációs képességek

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

❖ *kommunikációs képességek*

Az együttműködési és érintkezési képességek jellegét, tartalmát, színvonalát, hatékonyságát, stb. mindenekelőtt az alapul szolgáló tevékenység társadalmisága (közhatalmú volta, kulturális színvonala, reláció gazdagsága, stb.) határozza meg. Más szóval: korántsem mindegy, hogy miben kooperálunk, hogy miről kommunikálunk.

A tevékenység több szempontból is bázisa a képességfejlesztésnek:

- a tevékenység a kifejlesztett képesség forrása (mivel a képességek tevékenység közben fejlődnek)
- a tevékenység nemcsak forrása, hanem célja is a képességek fejlesztésének (a képesség, meghatározott tevékenységekre való alkalmasság)
- a tevékenység a képességfejlesztés eszköze (az adekvát képességek csak konkrét tevékenységek által formálhatók)

A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Az óvodai élet szervezése segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, a szokás- és normarendszerének megalapozását, életkorának megfelelő erkölcsi nevelését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ *Folyamatosan biztosítsa a gyermekek számára, a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit*
- ▲ *A folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről. Ennek ismeretében törekedjen a képességek fejlesztésére*
- ▲ *A kiemelkedő képességű és részképességek fejlődésében elmaradott gyermekekre, egyénre szabott fejlesztési terv alapján gyakoroljon hatást*
- ▲ *Minden gyermek képességét önmagához - a saját lehetőségeihez - viszonyítva igyekezze fejleszteni*

2.5. A fejlődés-fejlesztés feltételei, lehetőségei a nevelésben

A fejlődés-fejlesztés értelmezése és legfőképpen a hozzákapcsolódó pedagógiai stratégiák, cselekvések alapvetően befolyásolják a nevelőmunkát és ezzel együtt természetesen a gyermeki személyiség alakulását.

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

A tevékenységek központú nevelésünk álláspontja szerint a fejlődés-fejlesztés tényezői:

- ❖ *adottságok* (számolnunk kell az öröklött és a gyermekkel veleszületett adottságokkal, mert az adottság lehetőség, amelyet a nevelés alakíthat valósággá, ezzel egyidejűleg válik nevelői tevékenységünk eredményessé)
- ❖ *érési ütem, érettség* (belső feltétel, amelyen keresztül a külső hatások érvényre jutnak)
- ❖ *környezet* (az emberi tanulás legfőbb forrása a társadalmi környezet)

A gyermek fejlődését a környezeti hatások közvetlenül befolyásolják, építve a belső feltételekre: az adottságokra, és az érés sajátos ütemére. A különböző funkciók és sajátosságok kialakulása és fejlődése nem egy időben és nem egyenes vonalúan megy végbe. Az egyének közötti különbözőség, az egyéni sajátosság eltérő ezért elengedhetetlen feladatunk a differenciált, egyéni fejlesztés, egyéni bánásmód.

Az óvodában a 3-7 éves korú gyermekek fejlesztése a nevelési céloknak megfelelően a nevelési folyamatban valósul meg. A nevelési folyamat a környezettel, a családdal, az óvodával való állandó és szoros kapcsolatban zajlik. A nevelési folyamatban a gyermek spontán fejlődése, érése és a nevelési céloknak megfelelő tudatos fejlesztése egymást kiegészítve érvényesülnek. A tudatos fejlesztés az óvodapedagógus által irányított, befolyásolt, de nem kizárólagosan tőle függő folyamat. A társadalmi, gazdasági környezet, a helyi lehetőségek, a gyermekcsoport életkora, összetétele, a szülők igényei mind befolyással vannak a fejlesztés tartalmára. A tudatos fejlesztést az objektív és szubjektív feltételek ugyancsak jelentősen befolyásolják.

2.5.1. A tudatos fejlesztés feltételei

Objektív feltételek:

- az óvoda épülete, udvara, környezete
- az óvoda berendezése
- az óvoda tárgyi feltételei, eszközei, szakmai felszereltsége
- esztétikus környezet

Óvodánkra jellemző objektív sajátosság, a program az óvoda bemutatása részben részletesebben megtalálható. A tevékenységek központú program megvalósítására természetesen akkor van lehetőségünk, ha van mivel tevékenykednie, cselekednie a gyermekeknek. Az eszköz, legyen az játékszer vagy munkatevékenységhez használt eszköz, művészeti tevékenység alapfelszerelése vagy éppen a testi fejlesztéshez szükséges tornaszor, azt

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

igyekszünk megfelelő számban biztosítani a gyerekek számára. Minél változatosabb és sokszínűbb tevékenységrendszert alakítunk ki az óvodai csoportokban, annál nagyobb lesz az eszközigényünk. Óvodapedagógusaink kreatív, alkotó emberek, akik folyamatosan szépítik, fejlesztik az óvodai környezetet, eszközparkot.

Szubjektív feltételek:

Nyugodt, meleg, derűs, nyílt, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése

Az óvodai nevelés során a programtól függetlenül legfontosabb alapelv, az oldott, nyugodt, meleg, derűs, nyílt, szeretetteljes óvodai környezet megteremtése. A nyugodt légkör megteremtésének alapvető feltétele a megfelelő (rugalmas, és ezért alkalmanként szükség szerint változtatható) napirend, melynek a csoport szokásrendszere ad keretet. Az óvoda légkörének kialakításakor nagy hangsúlyt fektetünk a nyitottságra.

A nyitottság jelenti egyrészt a szülőkkel való partneri együttműködés alapját. Ezáltal a szülők lehetőséget kapnak arra, hogy gyermekük fejlődését a csoport keretei között is megfigyeljék. Másrészt a nyíltság az jelenti, hogy a gyermek bátran elmondhatja örömet, bánatát, mindazt, ami foglalkoztatja, továbbá a hazugságmentes légkör kialakítását, ahol a gyerekek csínytevéseikért vállalják a felelősséget. Az igazmondás kialakulásának elengedhetetlen feltétele egy olyan közeg, ahol félelmek nélkül, biztonságban érzik magukat a gyermekek.

Az óvodapedagógus modell szerepe

A tevékenységközpontú óvodai nevelés az óvodapedagógust kulcsfontosságú szereplőnek tekinti a nevelési folyamatban. A gyermek utánzási hajlamából következően az óvodapedagógusnak kiemelt azonosulást kiváltó szerepe van. Óvodáskorban, de későbbi életkorban is a példa a leghatásosabb nevelő erő egyike. Az óvodás korú gyermek is mindazt átveszi a közvetlen környezetéből, amit lát és hall, hiszen utánzás útján tanul, egyúttal azonosul azokkal a személyekkel, akik körülveszik. A gyermek mintakövetése különösen a szeretett személy irányában óriási felelősséget ró a nevelőre. Éppen ezért nagyon fontos, hogy mit és hogyan mond a pedagógus, miként viselkedik, hogy öltözködik, stb. Különösen 3-4 éves korban meghatározó a pedagógus személyisége, hiszen kezdetben a gyermek teljesen kritikátlanul, válogatás nélkül utánzó, kizárólag a szeretett és érzelmileg hozzá legközelebb álló felnőtt kedvéért. Sok múlik tehát azon, milyen értékeket preferál az óvodapedagógus, a gyermek környezete és azon belül elsősorban a család. A gyermek már megtanult és magával hoz bizonyos értékeket a családból, melyeket az óvodában is tiszteletben kell tartani. Az óvónő

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

mintegy átveszi, átvállalja a gyermek óvodai életében az anya szerepét. Gyakran előfordulhatnak értékkonfliktusok a család és óvoda között. Ilyenkor az óvodapedagógusnak rendkívül tapintatosan és kizárólag a gyermek érdekeit figyelembe véve kell közelítenie a megoldás felé. A gyermek harmonikus fejlesztésének alapkövetelménye abból indul ki, hogy a gyermek-felnőtt kapcsolat alapja és mintája egész gyermekkoron át a gyermek-szülő viszony. Ebben a kapcsolatban kell az óvónőnek napközben mintegy helyettesítenie az anyát. A biztonságérzet egyik biztosítéka a testi kapcsolat, melyet még 6-7 éves korban is igényelnek a gyermekek (akár gyakori simogatás, szeretgetés, ölelés formájában).

Az óvodapedagógus és a gyermek aktív együttműködése a nevelőmunka során

A nevelés mindig kétpólusú tevékenység, hiszen a nevelő és a nevelt egymáshoz viszonyított, egymástól függő, egymásra épülő közös cselekvéseiről van szó. Az óvodákban, ebben a kapcsolatban az óvodapedagógusé a meghatározó szerep. A tevékenységekőzpontú óvodai nevelés során a nevelő kizárólagos irányítása mellett több önállóságot, szabadságot, beleszólási jogot kap a gyermek saját környezetének alakításába. Meg kell tapasztalnia a gyermeknek, hogy saját akaratát érvényesítheti, elképzeléseit kivitelezheti. Hosszú távon kreatív, alkotó embereket úgy nevelhetünk, hogy szabadságot adunk az öntevékenységnek, az egyéni utak keresésének. A gyermeki szabadságnak és önállóságnak természetesen vannak korlátai. Addig szélesíthetjük, amíg a csoport, a közösség kialakított keretei ezt lehetővé teszik. A differenciált fejlesztésnek is tulajdonképpen ez a szabad önálló szituáció nyújt széles lehetőségeket.

Az óvodapedagógus és a dajka együttműködése

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése. A tevékenységekőzpontú óvodai program megvalósítása során a dajka munkája az óvodapedagógusával összehangoltá válik, mert a dajkát a pedagógiai munka közvetlen

segítőjének tekintjük. A dajka egyike a gyermeket nevelő felnőttnek, aki éppúgy, mint az óvodapedagógus, magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, öltözködésével, hatást gyakorol a kisgyermekre. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajka közvetlenül és tevékenyen részt vehessen, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyen az óvoda és az adott óvodapedagógusok nevelési elképzeléseit, módszereit illetően. Tudnia kell, milyen célok érdekében, hogyan kívánják az óvónők a gyermekcsoport fejlesztését megvalósítani. Ez a tudás, megsokszorozhatja a felnőttektől kiinduló nevelő hatásokat.

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

Az óvoda környezetben élők hatásai a nevelőmunkára

A helyi nevelési rendszer kialakításának elengedhetetlen feltétele az óvoda környezetében élők véleményének, javaslatainak, kifogásainak vagy dicséretének ismerete. Az óvodának reagálnia kell a környezetében élők véleményire, javaslataira, elvárásaira. Legnagyobb hatóerő a szülő, a szülői szervezet, a Szülők Közössége. Óvodánk érdeke olyan együttműködés kiépítése, amit a gyermekek érdeke, minél harmonikusabb és színvonalasabb nevelése határoz meg.

Az óvodapedagógus feladatai:

- *Egyenrangúságon és együttműködésen alapuló kommunikáció alakítása a szülőkkel és az óvoda környezetével*
- *Az óvoda nevelési elveinek közvetítése a szülők felé, a nevelési alapelvek egyeztetése a szülői elvárásokkal*
- *Az óvodapedagógus modell szerepéből adódó nevelési lehetőségek kihasználása, tudatos törekvés a megfelelő modell biztosítására*
- *A nevelés tárgyi feltételeinek, a csoportszoba felszereltségének folyamatos bővítése saját készítésű eszközökkel*
- *A gyermeki fejlődéshez inger gazdag, izlésees környezet kialakítása*
- *A gyermek adottságainak, képességeinek, életkorának megfelelő fejlesztése*

3. A FEJLESZTÉS TARTALMA

Meggyőződésünk, hogy a tevékenységek által nevelődő gyermek felnőve aktív részese lesz saját természeti és társadalmi környezete kialakításának. Éppen ezért a tevékenységek központú óvodai nevelés tartalma a tevékenységeken keresztül jut érvényre és a nevelési folyamat négyes feladatrendszerén keresztül valósul meg, melynek elemei a gyakorlatban nem különülnek el egymástól. A feladatrendszer elemei komplexen, egymást átszöve érvényesülnek, mereven nem választhatók el egymástól, mint ahogy a tevékenységek is összefüggnek egymással.

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységeközpontú Óvodai
Pedagógiai Program*

A feladatrendszer elemei:

- Játék és tanulási tevékenység
- Társas, közösségi tevékenység
- Munkatevékenység
- Szabadidős tevékenység

3.1. Játék és tanulási tevékenység (Játék; A tevékenységekben megvalósuló tanulás)

*A játék a 3-7 éves korú gyermek alapvető, mindennapjait átszövő tevékenysége. A játék nemcsak azért kitzűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játékban **jeleníti meg** az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újraélheti kellemes élményeit. A környező világról, sőt a világegyetem egészéről is a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a kisgyermek felé. **A játék tehát így válik kiemelt jelentőségű tájékozdó, a pszichikumot, a mozgást, vagyis az egész személyiséget fejlesztő és élményt adó tevékenységgé.***

A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógusnak tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában céljai eléréséhez.

A játéktevékenység tág értelmezése teszi lehetővé, hogy nemcsak a tárgyi, manuális, vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységeket ismerjük el, hanem a "szellemi alkotást" is tevékenységként fogjuk fel a játék során. A gyermek gondolatban megalkotja, kitalálja a játék szereplőit és bármilyen eszközzel vagy tárggyal helyettesíti azokat. Minden gyermeki

tevékenység - beleértve a játékot is - feloszítható spontán és az óvodapedagógus által irányított tevékenységre. Nagyon fontosnak tartjuk olyan hangulatok, ingerek tárgyi lehetőségek megteremtését, melyeknek hatására a gyermekek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy nincs szükség az óvodapedagógus által kezdeményezett vagy irányított játéktevékenységre, hiszen köztudott, hogy 3 éves kor táján még kifejezetten igényli a gyermek a felnőttel való együttjátszást. Azonban ügyelnünk kell a helyes arány megtalálására.

A gyermek dolga az óvodában: *jót és jól játszani*. Az óvodapedagógus feladata megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni azt saját nevelési céljai elérése érdekében és szükség esetén,

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

indirekt módon befolyásolni. A játék kicsiben maga az élet – az, amit a kisgyermek felfog és rekonstruálni képes az őt körülvevő világból. Éppen ezért az életre nevelés is a játékból indul ki és a játék segítségével teljesebbé válhat. A tevékenységekőzpontú programunk alapelve, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült játékra, hangsúlyozzuk a szabad játék túlsúlyának érvényesülését.

Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlélekszámot, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

A fejlesztési feladatokat a játékban az óvodapedagógus csak akkor tudja megvalósítani, ha naponta és folyamatosan sok-sok lehetőséget biztosít a gyermeknek arra, hogy a számukra érdekes és szabadon választott tevékenységek közben gyakorolhassák azokat a funkciókat, amelyek aktuális fejlődésüket biztosítják. A legfőbb célkitűzést szem előtt tartva olyan tulajdonságok alakulhatnak ki a gyermekben a játék folyamán, ami később a társadalomba való beilleszkedését elősegíti.

A játék sajátosan céltudatos tevékenység, célja mindig a gyermek belső feszültségéből, közvetlen indítatásából ered, nem pedig valamiféle külső cél vezérli. A kisebbeknél a cselekvés, a nagyobbaknál a tárgy, a legnagyobbaknál a szerep hordozza a *játék témáját*. A *játék tartalmát* a játék témájának azon valóságmozzanatai alkotják, amelyeket a gyermek kiemel, amelyek számára fontosak, amelyek legnagyobb hatással voltak rá.

A játék folyamán a gyermek társas igénye, *szociális szükségletei* kielégülnek, társas kapcsolatai alakulnak, gazdagodnak, amelyekhez pozitív szociális érzelmek társulnak. Ez érinti a felnőttel vagy gyermekekkel való kapcsolatokat. A gyermek önmegvalósítás szükségletének kielégülése a játékban abban mutatkozik meg, hogy azzal foglalkozik, azzá válik, amire képes, amit tud, amire vágyódik.

A játék objektív feltételei a játékidő, a megfelelő hely és játékeszközök biztosítása. Szubjektív feltételek megteremtése, mint a pozitív léghő, az élmények és az óvodapedagógus szerepe, magatartása, hatása, egyaránt fontos.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ✦ *Nyugodt léghő biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése*
- ✦ *A napirenden belül elegendő idő és hely biztosítása a játék számára*
- ✦ *A játékhoz szükséges eszközök folyamatos biztosítása*
- ✦ *Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához*

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ▲ Az egyéni élményeken túl, közös élmény szerzési lehetőségek kihasználása a játék fejlesztése érdekében
- ▲ A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása
- ▲ Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együttjátás a gyermekekkel

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ A gyermek szükségleteinek és egyéni érdeklődésének megfelelő játékot válasszon
- ✓ Aktívan vegyen részt a közös játékokban, pozitív érzelmi megnyilvánulásai legyenek a társak irányában
- ✓ Legyen önálló, kezdeményező magatartású, legyenek egyéni ötletei, javaslatai, de ugyanakkor tudjon alkalmazkodni is társaihoz, legyen képes a csoportban való játékokra. Tudjon kooperálni társaival a játék folyamán
- ✓ Aktívan vegyen részt az erőfeszítést, ügyességet igénylő játékokban
- ✓ Legyen képes a szabályjátékok szabályainak megtanulására, betartására. Örüljön a győzelemnek, de tudja elviselni a veszteséget is
- ✓ Válasszon magának eszközt, alakítsa ki játékának helyszínét a saját élményeinek az eljátszására, az általa választott tevékenységhez

A tanulási tevékenység és a játék teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban. A gyermek esetében a tevékenységi vágy ösztönöz tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul. A gyerekek tevékenységek során játékosan, szinte észrevétlenül tanulnak, így a játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az. A játékon belül perceptuális, a motoros, a szociális és a verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg.

A nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül, spontán vagy irányított módon tanuljon a kisgyermek. A tanulási tevékenység folyamatának irányítása, motivációs hátterének biztosítása az óvodapedagógus feladata (tanulást támogató környezet megteremtése, hogy a tapasztalati úton történő ismeretszerzéshez hozzásegítsük a gyermekeket, továbbá építsünk a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire). Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. A követelményeket az egyéni teljesítőképességhez kell mérni. A sikerélmények erősítik a gyermek önbizalmát és bátorságot adnak neki az újabb,

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program***

nehezebb problémák megoldásához. A sorozatos kudarcok ellentétes hatást váltanak ki. A gyermek bátortalanná, félőssé, visszahúzódóvá válik, alulértékeli önmagát és alatta marad saját teljesítőképességének. Az óvodapedagógus szerepe tehát itt is kiemelkedő, meg kell ismernie a gyermek adottságait, képességeit és ennek figyelem-bevételével kell fejleszteni, ennek alapján kell feladatok elé állítani az egyes gyermekeket.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése. A valódi tudás az, amit a gyermekek maguk fejtenek meg, cselekvésen keresztül sajátítanak el és képesek alkalmazni.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása, a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás;

Az óvodapedagógus feladatai:

- ✧ *Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)*
- ✧ *A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése. Lehetőséget kínálni a gyermek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit*
- ✧ *A gyermekek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása*
- ✧ *A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése*
- ✧ *Olyan tapasztalatok szerzéséhez nyújtson segítséget a gyermeknek, amelyben saját teljesítőképességét is megismerheti*
- ✧ *Komplexitásra törekvés a tanulási tartalmak tervezésénél, feldolgozásánál*

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Tudnak önállóan konkrét, elemi ismert jelenségek esetében következtetni, ítéletet alkotni, ismert modell alapján

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ✓ Ismerik saját értékeiket, kialakul feladattudatuk
- ✓ Képesek többféle megoldás keresésére, felfedeznek konkrét összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat
- ✓ Szándékos figyelmük tartama eléri a 10-15 percet
- ✓ Képesek gondolataikat érthetően, szavakba, mondatokba foglalni
- ✓ Tudja észlelési képességeit és finommotoros képességeit (szem-, kéz- és mozgáskoordináció) összerendezetten használni

3.2. Társas, közösségi tevékenység (Az érzelmi, az erkölcsi, és a közösségi nevelés)

Az óvoda a család mellett a legfontosabb szocializációs színtér, mint intézményes nevelés egy egészséges, harmonikus szocializációt valósít meg. Célunk a társas, közösségi tevékenységek során, hogy a gyermek képessé váljon közösségben élni, tevékenykedni a saját és a többiek javára. A közösségben való élni tudást pedagógiaiilag tervezetten, tudatos fejlesztő tevékenységek által és a közösségben élve, a többiekkel együttműködve lehet elsajátítani. A társas, közösségi tevékenység a teljes nevelési folyamatot átszövi, a társadalmi gyakorlatra való általános felkészítést, a teljes gyermeki személyiség fejlesztését az életre való nevelést szolgálja. Az óvodában fontos feladatunk tudatosan törekedni a közösségben zajló *személyes interakciókra, az élıszavas mese és közösségi játékelmény biztosítására.*

A társas, közösségi tevékenységek célja: olyan szeretetteljes harmonikus bizalomra épülő légkör megteremtése, ahol a gyermek jól érzi magát, megvalósíthatja önmagát, úgy, hogy alkalmazkodik társaihoz és a felnőttekhez, szabadon alakítja baráti kapcsolatait, tiszteletben tart másokat.

A gyermekekkel szemben támasztott két fő követelmény, hogy tanuljon meg másokkal érintkezni, együttműködni (kommunikáció, kooperáció). Az együttműködési és érintkezési képességek jellegét, tartalmát, színvonalát, hatékonyságát stb. mindennekeelőtt az alapul szolgáló tevékenységek társadalmisága határozza meg. Pedagógiai programunk négyes feladatrendszerre megfelelő bázist nyújt a kooperációs és kommunikációs képességek fejlesztéséhez.

Minden gyermek egyéniség, akinek lehetőséget kell biztosítani személyisége pozitív és széleskörű kifejlődéséhez. A jó közösséget mindig egyéniségek alkotják, mégpedig olyanok, akik egyéni akaratukat, ambícióikat, vágyaikat képesek a közösség keretein belül is megvalósítani. Az élet is ilyen. Bizonyos korlátok között kiélhetjük magunkat, azaz nekünk éppen úgy szükséges alkalmazkodnunk másokhoz, ahogyan mások is alkalmazkodnak hozzánk.

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program***

A társas és közösségi kapcsolatok kialakítása a tevékenység bázisára támaszkodva a teljes nevelési folyamatot átfogja. Az óvodai csoport, az óvodai közösség sikeres formálása esetén a társadalom számára igen hasznos közösségi érzés, közösségi tudat és magatartás mellett mások megbecsülése, a különbözőség elfogadása, a közös szokások kialakulása, a hagyományok tiszteltetben tartása, sőt a csoport közvéleménye is kialakul. A csoportban elfogadott normák befolyásolják a gyermekek cselekedeteit. Ha mindehhez még nyitott légkör, demokratikus és szeretetteljes irányítás társul, akkor tág teret nyitunk a gyermekek önállósága, tenni akarása és döntési képességének kibontakoztatása irányában. A nevelők közösség szerepe ebben a folyamatban meghatározó. A nevelők közösség belső tartása, gyermekszerepete, kivívott tekintélye és világos, pontos, tudatos, célirányos nevelő tevékenysége nélkül az elképzelt gyermekközösség kialakítása nem sikerülhet. Az óvodai gyermekközösség kialakítása a tevékenységek rendszerén keresztül valósítható meg. Az óvodában minden tevékenységnek a gyermek egyéni örömein túl a közös élményt is kell erősítenie. A társas kapcsolatok, a közös munka, az együtt játszás és a komplex foglalkozások rendszere is az együvé tartozás érzését erősíthetik, ha tudatosan igyekszünk ezt létrehozni. A lényeg, hogy a tevékenykedtetés sokszínű, változatos legyen, és a tevékenykedtetés legyen a hangsúly. A gyermekek egymás közötti és a felnőttel való kapcsolatában egyaránt a szabadságra, a nyíltságra és az őszinteségre kell építeni. A közösség lehetőséget teremt az önálló kapcsolatok kialakítására, a különböző nézőpontok megismerésére, a konfliktusok kezelésére és megoldására. Ezek a folyamatok pedig a másokkal szembeni tolerancia kialakulásához vezetnek.

A társas, közösségi tevékenységek gyakorlati megvalósítása tulajdonképpen a csoport zökkenőmentes életfeltételeinek, életterének kialakításával kezdődik. Ebből kiindulva kiemelt figyelmet kell fordítanunk a csoport szokásrendszerének kialakítására, a beszoktatásra, a gyermekek gondozásával és az egészséges életmódra nevelésével kapcsolatos feladatainkra.

Intézményünk különös figyelmet fordít a pozitív érzelmi nevelésre, ezért óvodapedagógusaink a Boldogságóra Programot is alkalmazzák.

Boldogságóra: A Boldogságóra program, a pozitív pszichológia eredményein alapulva támogatja a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtését, szociális és érzelmi kompetenciáik fejlődését. A program játékos, élményszerű tevékenységeken keresztül segíti az önismeret, az önbizalom, az empátia, a hála, az optimizmus és az együttműködés képességének kialakítását. A foglalkozások az óvodai mindennapok szerves részeként, az életkori sajátosságokat figyelembe véve járnak hozzá a gyermekek harmonikus

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program*

személyiségfejlődéséhez, illeszkedve az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott célokhoz.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ Biztonságos, nyugodt óvodai mindennapok megteremtése, amelyben lehetőség kínálkozik a gyermekek közötti, valamint a gyermekek és felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktusfelvételre
- ▲ A felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása természetes szituációkban
- ▲ A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátszás, az együttdolgozás képességének kialakítása, gyakorlása
- ▲ A konfliktusok kezelése, demokratikus nyílt légkör kialakítása
- ▲ A társakért, a csoportért érzett felelősségérzet alakítása (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség)
- ▲ A demokratikus szabályok betartásának gyakorlása
- ▲ Megértés, tolerancia tanúsításának formálása a társak irányában
- ▲ A csoport együttéléséhez szükséges szabályok, szokások, normák kialakulásának elősegítése
- ▲ Egyéni törekvések tiszteletben tartásával biztosítani a csoport egészének zökkenőmentes napi életét.

3.3. Munkatevékenység (Munka jellegű tevékenységek)

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségeinek kihasználását. Az óvodás gyermekek számára a munkatevékenység játékos jellegű. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munkajellegű játékos tevékenység. Éppen ez az a terület, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, belátható, átélhető a gyermek számára. Ez a folytonos visszajelzés a legnagyobb motiváló erő, ösztönző, megerősítő tényező. Minden olyan munkát elvégezhetnek a gyerekek, amihez kedvük van és testi épségük veszélyeztetése nélkül képesek azt megvalósítani. Munkavégzés közben formálódnak a munkához szükséges képességeik, készségeik, megismerkednek a munkaszervezés alapjaival, az együttműködés lehetséges módjaival és a felelősségvállalással. A munka végzése során a gyermekek megtanulnak önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani, a teendőket megbeszélni (kooperálni, kommunikálni).

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program*

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a munkavégzés ne időszakos, hanem rendszeres, folyamatos tevékenység legyen, ami beépül az óvodai mindennapokba. Ennek érdekében az értéktanteremtő munkatevékenységek az óvodai élet mindennapjában jelen vannak, ezek egyrészt a gyermekek saját személyével kapcsolatos teendők ellátása: az önkiszolgálás, másrészt a közösségért végzett tevékenységek: naposság, egyéni megbízatások, alkalmi munkák, a környezet rendben tartása, stb. A munkatevékenységek közül ki kell emelnünk az önkiszolgálást, aminek az óvodáskor kezdetétől fogva igen nagy a jelentősége. A gyermekek magukkal kapcsolatban minden teendőt- testápolás, öltözködés, étkezés, környezetük rendben tartása- a lehető legkorábbi időtől kezdve próbáljanak önállóan végezni. Különösen fontos pedagógiai alapelvünk, hogy semmit ne csináljunk meg a gyermek helyett, amit ő maga is el tud végezni. A munkatevékenység fejlesztő hatása, pedagógiai funkciója éppen azáltal tud a legjobban érvényesülni, ha a gyermek önfeledt játékként, figyelmét lekötő cselekvésként éli meg azt. Ami azonban mégis megkülönbözteti a játéktól az nem más, mint az erőfeszítés és az eredmény közvetlen érzékelése. A visszajelzés, a *pozitív értékelés*, hogy jól végezte el, amit csinált, hogy abban mások is örömet lelnek, belátható, átélhető a gyermek számára. Ez a folytonos visszajelzés a legnagyobb motiváló, ösztönző, megerősítő tényező. Különösen egyes életkorú csoportban láthatjuk, hogy a nagyobb gyermekeket mennyire inspirálja a kisebbekért végzett munkáért járó értékelés, pozitív megerősítés.

A gyermekek a munkatevékenység során tapasztalatokat szereznek, ismerkednek a környezetükkel. A gyakorlás során formálódik attitűdjük, és egyre pontosabbá válnak a munkavégzéshez szükséges képességeik, készségeik. Közben olyan tulajdonságaik alakulnak ki, mint a kitartás, felelősségvállalás, céltudatosság, kötelességtudat, önállóság. A gyermek munkajellegű tevékenysége önként vállalt és örömmel végzett tevékenységként jelenjen meg a mindennapokban, mely a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Az óvodai munka elsősorban közösségért végzett tevékenység, ezzel hozzájárul a gyermekek közötti társas kapcsolatok alakulásához, a közösségért végzett tevékenység örömének az átéléséhez. A munka megosztása során fontos feladatnak tartjuk, hogy a gyerekek megtanuljanak önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani. Pontosan olyan módon, mint amikor szerepjáték játék megkezdése előtt elosztják egymás között a szerepeket. A nagyfokú önállóság és döntési helyzetek, döntési képességek gyakorlásának lehetőségei együtt szolgálják a gyermekek életre való felkészítését. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

Az óvodákban az alábbi munkajellegű tevékenységeket végezhetik a gyermekek:

Egyéni szükségletek kielégítése: önkiszolgálás, gondozási feladatok;

Közösségért végzett munkák: naposi munka, kerti munka munkák, egyéni megbízások, alkalmasszerű munkák, növénygondozás;

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ *Minden gyermeknek biztosítson lehetőséget arra, hogy önkéntesen, önállóan kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységet;*
- ▲ *A munkavégzés rendszeres, folyamatos legyen, és épüljön be az óvodai élet mindennapjaiba;*
- ▲ *Folyamatosan biztosítsa a munkatevékenységhez a nyugodt légkört, elegendő időt, helyet, a megfelelő méretű, minőségű és mennyiségű munkaeszközöket. (Legyen, az eszközöknek állandó helye ahonnan a gyermekek bármikor elvehetik és használhatják);*
- ▲ *Adjon lehetőséget a gyermekeknek bármilyen, őket érdeklő munkatevékenység elvégzéséhez, még akkor is, ha a tevékenységi vágy és a képességek nincsenek teljesen összhangban;*
- ▲ *Arra törekedjen, hogy minden munkatevékenység örömet jelenítsen a gyermekeknek és teljes önállósággal végezhessek azokat;*
- ▲ *A munkatevékenység végzése minden esetben differenciáltan, a gyermekek sajátos igényeinek figyelembevételével valósuljon meg. Az óvodapedagógus - a gyermek fejlettségétől függően - értékelje a munkát;*
- ▲ *Működjön együtt a szülőkkel a gyermekek munkára nevelésében. Igyekezzen elérni, hogy minden család szoktassa gyermekét a rendszeres, folyamatos, otthoni munkavégzésre (elsősorban a saját személyükkel kapcsolatos feladatok elvégzésére);*

A fejlődés (várható) jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ *A gyermekek szeretnek közösen dolgozni, észreveszik a másoknak való segítségadás szükségességét*
- ✓ *Örülnek, ha önként vállalt feladataikat teljesítik, törekednek a felismert hibák javítására, a létrehozott értékek megővására*
- ✓ *Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát*
- ✓ *Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére*
- ✓ *Szívesen működnek közre a növények gondozásában, a kerti munkában*

- ✓ Szívesen részt vesznek külső és belső környezetük esztétikus kialakításában, rendben tartásában

3.4. Szabadidős tevékenység

A szabadidő olyan elfoglaltságok, tevékenységek összessége, amelyet az ember szabadon választhat, kedvére űzhet pihenés, szórakozás vagy önfejlesztés céljából és az egyén fizikai, pszichés „karbantartását” szolgálja.

A szabadidő igazi tartalma: a szabadidő hasznos eltöltésének céljából a lehetőségek közötti szabad választás.

A szabadidős tevékenység célja: hogy a gyermek megtanulja, hogyan gazdálkodjon az önmaga számára felszabaduló, rendelkezésére álló idővel. A szabadidős foglalkozásoknak azért van kiemelkedő szerepük, mert másképpen a gyermek sohasem tanulhatja meg, hogyan gazdálkodjon szabadidejével. A szabadidős tevékenységek legfontosabb eleme a tevékenységek közötti szabad választás lehetősége. A gyermekeknek saját maguknak kell eldönteni, hogy a felkínált lehetőségek közül, mit választanak. Különösen a kisgyermek számára nehéz döntés, mert eleinte a felkínált sokfajta tevékenység közül igazából nem, vagy csak nagyon nehezen tud választani. Egyszerre szeretne mindenütt ott lenni, mindennel játszani, mindent megfigyelni. A gyermekek egész nap az óvodában tartózkodnak, önállóan és a lehetőségekhez mérten szabadon tevékenykednek (festés, rajzolás, zene-tánc, bábozás, játéktanulás, társasjáték, filmvetítés, mese-vers, barkácsolás, stb.), így az egész nap folyamán jut idő arra, hogy a gyermekek az óvodapedagógus által felkínált lehetőségek közül szabadon választhassanak.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ *Törekedjen a zárt csoportszoba tereinek kiszélesítésére. Keresse a lehetőségeket arra, hogyan biztosíthatna nagyobb mozgás- és tevékenységi teret a gyermekeknek*
- ▲ *A választásra felkínált tevékenységek listáját bővítse, időszakonként gondolja át a változtatások lehetőségét és szükségességét*
- ▲ *Egyszerű, saját maga és a gyermekek alkotta eszközökkel segítse elő a gyermekek fantáziájának fejlődését*
- ▲ *Pihenőidőben és a délután folyamán keressen és kínáljon lehetőséget az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciált gyakorlásra, a gyermekek egyéni kéréseinek teljesítésére*

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységeközpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

- ✓ A gyermekek képesek az idejükkel és az érdeklődésüknek megfelelő lehetőségekkel okosan gazdálkodni
- ✓ Bátran élnek a felkínált szabadidős tevékenységekkel a csoportszobákban és az udvaron egyaránt
- ✓ Önállóan szabadon tudnak dönteni a kiválasztásban, nyitottak az új tevékenységi formák megismerésére
- ✓ Kéréseiket, igényeiket bátran közlik, egyéni foglalkoztatáskor képesek az együttműködésre

4. KOMPLEX FOGLAKOZÁSOK RENDSZERE

A komplex foglalkozások értelmezése:

- a) Komplex rendszereket, folyamatokat értelmeznek az óvodás gyermek szintjén
- b) A foglalkozásokat probléma centrikusság és egy-egy vezető szempont megléte jellemzi
- c) A foglalkozásokon tudatosan és tervszerűen integráljuk az adott problémához tartozó ismeretek

Miután a kisgyermek a világot egészben (komplexen) szemléli, érzékeli, tanulja és értelmezi, számára a szociális, érzelmi, értelmi szféra nem különül el, ezért a komplex foglalkozások illetve tevékenységek rendszerében közvetítjük azt a pedagógiai tartalmat, ami a nevelési célunkból következik. A nevelési területek elméletileg ugyan elkülönülnek, de a gyakorlatban azonban egységet alkotnak.

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

A tevékenységek központú óvodai programunk egyik jellemzője, hogy az Alapprogramban megnevezett tevékenységterületeket sajátos pedagógiai logikája szerint strukturálja.

Ennek alapján a komplex foglalkozások rendszere a következőképpen alakul a Pedagógiai Programunkban:

- ❖ **Anyanyelv** (Alapprogramban: *Anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés*)
- ❖ **Matematika** (Alapprogramban: *Külső világ tevékeny megismerése*)
- ❖ **Természet, társadalom, ember** (Alapprogramban: *Külső világ tevékeny megismerése*)
- ❖ **Művészeti tevékenységek:**
 - ▲ Mese, vers, dramatizálás, bábozás (Alapprogramban: *Verselés, mesélés*)
 - ▲ Vizuális tevékenységek (Alapprogramban: *Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka*)
 - ▲ Ének, zene, énekes játék (Alapprogramban: *Ének, zene, népi játék tánc*)
- ❖ **Mindennapi testnevelés** (Alapprogramban: *Mindennapos mozgás*)

4.1. Anyanyelv

Az anyanyelv legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll. Ha tehát az anyanyelvi nevelés feladatait fontosnak tartjuk és a gyermeket nyelvi fejlesztésben részesítjük, nemcsak tisztábban és jobban fog beszélni, hanem a gondolkodása is fejlődik. Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van.

Minden feladatot, minden tevékenységet áthatva, segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását és elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.

Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi környezet. Tehát a család, a környezet megismeréséből kell kiindulnunk és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül tudunk eredményesen fejleszteni. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden gyermek nyugodt légkörben, életszerű helyzetekben, beszélhessen arról, ami érdekli, ami foglalkoztatja. Így a gyerekek szívesen és gyakran beszélnek.

Fontosnak tartjuk a példamutató, tiszta szép beszédet, ügyelünk beszédünk stílusára, hanglejtésünkre, a megfelelő hangsúly alkalmazására, mert ez mintát nyújt és ösztönzést ad a gyerekeknek. Figyelünk rá, hogy beszédünk érthető, egyszerű, világos legyen és a gyerekek

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

mindig választ kapjanak kérdéseikre. Dicsérjük, buzdítjuk a bátortalanabb gyerekeket a beszédre. Nem vesszük el a kedvüket állandó javítással és figyelmeztetéssel a beszédétől.

A gyerekek anyanyelvi fejlettségét folyamatosan nyomon követjük, különösen figyelünk a beszédhibáival, beszédgátáltsósággal, beszédbeli elmaradással küzdő gyerekekre. Ha szükséges, szakember segítségét kérjük.

Az óvodapedagógus feladatát:

- ▲ Beszélgetésre alkalmas, nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megvalósítása
- ▲ A beszédöröm biztosítása: arra nevelni a gyermekeket, hogy bátran nyilatkozzanak meg, mondják el élményeiket
- ▲ Lehetőséget teremteni minden gyermeknek a folyamatos beszéd gyakorlására
- ▲ Képessé tenni a gyermekeket arra, hogy tudjanak másokat is meghallgatni
- ▲ A gyermekek szókincsének folyamatos bővítése
- ▲ A beszédszínvonal emelése olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni
- ▲ Beszédmegértés fejlesztése
- ▲ Beszédechnika fejlesztése, a helyes kiejtés fejlesztése példamutatással
- ▲ A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása
- ▲ A beszédhibák megfelelő módszerekkel történő javítása

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ A gyermekek aktívan használják a tapasztalataik során bővült szókincsüket, motiváltak a szóbeli közlésre, szókincsük életkoruknak megfelelő
- ✓ Összefüggően beszélnek, bátran nyilvánítanak véleményt, elbeszélésük folyamatos, követi a történetek logikai, időbeni sorrendjét
- ✓ Nyugodtan, figyelmesen végig hallgatják a felnőtteket, társaikat. Saját kérdéseiket, válaszaikat az elhangzottakhoz igazítják, a feltett kérdésekre adekvát válaszokat adnak
- ✓ Képesek ok-okozati összefüggések megfogalmazására, következtetések levonására
- ✓ A kialakult beszédhelyzetben az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű, hangerejű, sebességű a beszédük
- ✓ Tisztán ejtenek minden hangot

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ✓ Beszédüket a személyiségüknek, a helyzet által kiváltott érzelmeknek megfelelő mimikával kísérik
- ✓ A tanult mondókákat, verseket, meséket felidéznek, eljátsszák
- ✓ Tevékenységek, alkotások közben beszélgetnek, énekelnek, mondókáznak, verselgetnek

4.2. Matematika

Az óvodai nevelés országos alapprogramja a külső világ tevékeny megismerése című fejezetén belül szól a matematikai nevelés fontosságáról. A matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése a külső világ felfedezésével párhuzamosan zajlik, aktív formában, hiszen érzékelve, cselekedve, megfigyelve, észelve, emlékezve, elképzelve, gondolkodva sajátít el, ismer meg és fedez fel a kisgyermek. Programunk a matematikai ismerettartalmak komplex kezelésére, az óvodai élet egészén belül megvalósuló fejlesztésre kívánja a hangsúlyt helyezni. Ez természetesen azt jelenti, hogy a matematikai nevelés komplex formában a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve valósul meg, a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve: utánzásos, minta-modellkövető, spontán játékos tapasztalatszerzés, az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülve, gyakorlati problémafelvetés és feladatmegoldás, a gyermeki kérdésekre, válaszokra adott magyarázatok, az óvónő által kezdeményezett tevékenységi formákban.

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire, érdeklődéssel fordul a matematikai információk felé. Az óvodai nevelésünkben építünk ezekre a korai tapasztalatokra. A matematikai nevelés tartalma szoros kapcsolatban áll

az életre neveléssel. A gyermeket körülvevő környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái természetes napi szituációkban megfigyelhetők. Tevékenykedés közben a megismerő képességek (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémátalálás, problémamegoldás) fejlesztése szinte észrevétlenül megvalósítható. Játék és szabadidőben folyamatosan létrejöhetnek olyan helyzetek, melyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére. Ezeket az adódó lehetőségeket igyekszünk a mindennapokban felismerni és kihasználni.

A komplex foglalkozások alkalmat adnak arra, hogy a matematikai tartalmú, korábban mozaikszerűen megszerzett benyomásokat rendszerezzük, a megfigyelések, tapasztalatok körét szélesítsük és mélyítsük, a spontán tanultakat rögzítsük.

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ *Az élet nyújtotta természetes szituációk keresése és felhasználása a matematikai nevelés céljainak megvalósításában*
- ▲ *Olyan eszközök, tevékenységek biztosítása, ami felkelti, fenntartja a gyermekek érdeklődését és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését*
- ▲ *A komplex matematikai foglalkozások, kötetlen kezdeményezések vagy egyéb játékos tapasztalatszerzések szervezése során minden esetben támaszkodnia kell a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire*
- ▲ *A matematikai képességek egyéni fejlesztését játékosan, játékba építetten a gyermek fejlettségi szintjéhez igazodóan szükséges megvalósítani*

4.3. A természeti társadalmi valóság megismerése

A tevékenységek központú program célja az, hogy a gyermeknek segítséget nyújtson ahhoz, hogy a világot megismerje és megértse a maga egészében. A gyermeket körülvevő világ megismerésében a közvetlen megfigyelésre és a tapasztalatszerzésre építünk.

Programunk az óvodában lehetséges és szükséges valóságismereti tartalmakat két egységre osztja, mint:

- *Természet-társadalom-ember*
 - a) a környezet szeretetére és védelmére nevelés
 - b) a természeti és társadalmi környezet felfedezése, megismerése
- *Születéstől a felnőttkorig* (az ember és környezetének harmonikus együttélése illetve az erre történő szocializálás)

Természet-társadalom-ember

A természet-társadalom-ember egymástól függő, egymást feltételező, egymást kiegészítő fogalmak rendszere, melynek lényege a gyermekek szintjén már óvodáskorban is megérthető, megérezhető.

A környezet szeretetére és védelmére nevelés

A természet szeretetére kívánjuk nevelni a gyermekeket, természet közeli élettel, a természet, a környezet szeretetének bizonyításával, példát mutatva a gyermek számára. Törekszünk annak megerősítésére, hogy mennyire összefügg mindez egymással és milyen nagy

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program***

az ember felelőssége a természeti és társadalmi környezet megóvása szempontjából. Legfontosabb feladat megismertetni a gyermeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, felhívni a figyelmet annak értékeire és szépségeire. Ez képezi majd az alapját a később kialakuló természetszeretetnek és *fenntarthatósági szemléletformálásnak*. Ahhoz, hogy eljusson a gyermek a természet szeretetéig, sok-sok örömteli, izgalmas, kellemes élmény szükséges, melyet óvodai közösségével, illetve a családjával együtt élhet át. A fák, a virágok, az apró kis állatok megannyi ismeretet, feladatot jelentenek a kisgyermekeknek. A séták, kirándulások, az óvoda udvarán és kertjében vagy az élősarokban végzett tevékenységek tanulási, tapasztalási lehetőséget kínálnak a gyermeknek, tehát komplex tapasztalatszerzési lehetőségről van szó. Az önálló és csoportos megfigyelések révén értékes tapasztalatokhoz juthat a természetben végbemenő folyamatokról és összefüggésekről. A környezeti nevelés olyan integráló témakör, melyben más nevelési területekhez tartozó ismeretek, eszközök, módszerek természetes módon beilleszthetők (pl: mese, vers, ének-zene, vizuális stb.).

Intézményünkben tehetségműhely is működik:

- „Csodabogár” környezeti tehetséggondozó műhely

A természeti és társadalmi környezet felfedezése, megismerése

Legfontosabb feladatnak tekintjük, hogy megismertessük a gyermekeket az őket körülvevő szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezettel (Morotva,) felhívni a figyelmet annak értékeire és szépségeire. A környezet megismerését a négy évszak, annak változásai és történései foglalják keretbe. Minden évszakban ismerkedünk és rácsodálkozunk a természet szépségeire, élvezzük a természet nyújtotta örömeit, begyűjtjük a természetből

mindazt, amit az év folyamán hasznosítani tudunk. A környezeti nevelést igen nagymértékben segíti, a csoportszobában kialakított élősarok, ahol megtalálhatók a gyermekek által megismert és begyűjtött dolgok (termések, magvak, hajtott növények, levelek stb.).

A szülőföldhöz, a nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszonyt alakítunk ki, ismerkedünk a helyi szokásokkal. Tudatosítjuk bennük, hogy az élővilág óvása érdekében védelem alatt áll a föld, a víz, a levegő, a táj, az élővilág, a településünk környezete.

Már az óvodában fel lehet és fel kell készíteni a gyermeket arra, hogy társadalomban élünk, ami a közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk. A gyermeket demokratikus társadalmi rendben való élésre készítjük fel, amelyben különböző vélemények, értékítéletek lehetnek egymás mellett. Meg lehet éreztetni a gyermekekkel, hogy mindenkinek lehetősége van saját lelkiismeretének megfelelően dönteni. A tolerancia, mások véleményének, érzéseinek, és

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

gondolatainak tiszteletben tartása arra neveli a gyermeket, hogy képes legyen elfogadni másokat. Mindez pedig a társadalomban való harmonikus, kiegyensúlyozott élethez feltétlenül szükséges. Természetesen ide tartozik a mások (idősebbek, felnőttek, társak) tisztelete és szeretete, a közösséghez való tartozás élménye és az *összefogás* is. Ilyen pedagógiai légkörben fejlődik a gyermek ítélőképessége és természetes viselkedés formájává válik a más felfogásokkal szembeni tolerancia. Ugyanakkor lehetőséget kap az önálló véleménynyilvánításra, önbizalmának növelésére. A gyermekek szempontjából az a legfontosabb, hogy biztonságosan mozogjon társai között, képes legyen megszólítani, kapcsolatba lépni és együttműködni társaival.

Születéstől-felnőttkorig

A természet – társadalom – ember fogalomkörhöz szorosan kapcsolódnak és a nevelés egészében jelen vannak azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újra játsszák életüket. Újra élük az óvodában mindazt, amit a mindennapokban, a családban, az óvodában vagy tágabb környezetükben tapasztalnak, látnak, hallanak. A környezettel való szoros kapcsolat, az életfolyamatok újra játsszása nemcsak arra ad lehetőséget a gyermeknek, hogy a benne lévő feszültségek feloldódjanak, hanem elősegíti számára a társadalomba való későbbi bekapcsolódást, szocializálódást.

A születéstől-felnőttkorig címmel megfogalmazottak magukban foglalják a testápolástól, a közlekedésig, a családtól a helyes viselkedésig mindazt, ami a gyermekeknek támpontot nyújthat a környezetében meglévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához. A szokások

elsajátítása, a társadalomban való beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kialakítása valósulhat meg játékosan, a gyermek érdeklődésének és igényeinek figyelembevételével. Mindezek a tapasztalatok, ismeretek társadalomban való, harmonikus, kiegyensúlyozott élethez nélkülözhetetlenek. Ez a komplex foglalkozás a hagyományos értelemben nem is nevezhető foglalkozásnak, hiszen játék és szabadidőben, vagy a nap bármely időszakában megvalósíthatók az itt jelentkező feladatok.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ *Olyan feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi minél több közvetlen tapasztalat, és felfedezés szerzését a gyermekek számára, a saját természeti- és társadalmi környezetükben*

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységekörzpontú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ▲ Biztosítson minden eszközt és lehetőséget a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedéshez, a tudományos megismerési módszerek gyakorlásához (megfigyelés, leírás, kísérlet, összehasonlítás, rendezés, csoportosítás, mérés, stb.)
- ▲ A komplex foglalkozások lehetőség szerint a szabadban történjenek (udvaron, vízparton, kertben, gazdasági udvarban, stb.)
- ▲ Az óvodában lévő virágos, illetve gyógynövénykert gondozásába életkoruknak és egyéni teljesítőképességüknek megfelelően vonja be a gyermekeket
- ▲ Tudatosan törekedjen az óvodapedagógus arra, hogy minél több élményt gyűjtsenek kirándulások, séták, kerti munka, vagy az ünnepek alkalmából
- ▲ Megismertetni a környezetvédelem alapjait: a föld, a levegő, a víz, a növény és állatvilág, valamint a tájvédelem meghatározó szerepét
- ▲ Környezetbarát szokások megalapozása, például takarékoskodás a vízzel, drammal, papírral, ill. hulladékkezelés, szelektálás
- ▲ Elemi közlekedési szabályok megismertetése

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Ismeri társadalmi és családi környezete legfontosabb adatait (név, lakcím, szülők neve, foglalkozása)
- ✓ Gyakorlott az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismer több közlekedési eszközt, és tudja ezeket több féle szempont szerint csoportosítani. Tudja, hogy ezeket emberek készítik és működtetik
- ✓ Ismeri az óvoda környékén lévő néhány intézmény elnevezését, rendeltetését
- ✓ Ismeri a testrészeket, a test felépítését. Igényes testének tisztaságára.
- ✓ Érzékeli az emberi fejlődés legfontosabb állomásait (születés - óvodáskor - iskoláskor - felnőttkor - öregkor)
- ✓ Ismeri a színeket, sötétebb és világosabb árnyalatait is
- ✓ Különbséget tud tenni a napszakok, az évszakok között. Tisztában van ezek jellemző jegeivel
- ✓ Ismeri a növények fejlődését, a növénygondozással kapcsolatos munkákat, gyakorolja, és örömmel végzi a növénygondozás műveleteit
- ✓ Alkalmazza a gyűjtő fogalmakat, tudja, hogy mi tartozik oda (fa, bokor virág, gyümölcs... stb.)

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ✓ Képes az általánosításra, következtetések levonására, ok-okozati összefüggések felismerésére
- ✓ Tudja, az állatokat csoportosítja aszerint, hogy hol élnek, ismeri azok védelmét. Bekapcsolódik az óvodában a téli madárvédelembe
- ✓ Formálódik természetszeretete, természetvédő, környezettudatos magatartása

4.4. Művészeti tevékenységek

A művészet ismerete, szeretete, esetleg valamely művészeti ág művelése az egyetemes emberi kultúra megismerése már óvodáskorban elkezdődhet. Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a kisgyermekre. Az óvodapedagógus mindennapi feladatai közé tartozik megismertetni a kicsiket a világ szépségeivel. Megcsodálni egy madár énekét, megvizsgálni az őszi falevél színeit, a virágzó fákat vagy egy szép színes mesekönyvet kezünkbe venni ugyanazt az esztétikai élményt jelentheti. Nagyon fontos a művészeti nevelés szempontjából az, hogy esztétikus, egyszerű, átlátható, nyugalmat árasztó környezet vegye körül a gyermeket. A szépen berendezett csoportszoba, az óvoda esztétikussága és harmóniája komoly hatást gyakorol a gyermekre.

A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. Mindez azt jelenti, hogy a művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti. Ezért sohasem célszerű sémákat, felnőtt által kigondolt elképzeléseket megvalósítani a gyerekekkel. Mindig arra törekedjünk, hogy ő maga találja ki és valósítsa meg elképzeléseit, csupán akkor nyújtunk ehhez segítséget, ha azt a gyermek maga kéri és igényli.

A kreativitás az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása a művészeti tevékenységek legfontosabb feladata. Akinek van fantáziája, vannak ötletei, aki problémák megoldásán dolgozik, aki gondolatait és érzéseit ki tudja fejezni, aki önmagát új, másfajta módon éli meg, az kreatív ember. Az újat alkotás, a változások elindítása, az önálló egyéniség kifejezése szintén a kreatív emberek sajátossága. Az óvodáskorban hihetetlenül nagy lehetőségei vannak a kreatív képességek kibontakoztatásának. Az óvodában a gyermekek kreativitásának megnyilvánulását elsősorban az oldott légkör, a nagy mozgás és szabadságtér, valamint a megfelelő eszközök biztosítása segíti elő.

Minél több alkalmat kell adni arra, hogy a gyermekek érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a művészet eszközeivel kifejezésre juttassák. A tapasztalatszerzés itt is alapvető fontosságú feladat. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, minél biztosabban kezelik

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

azokat, annál több lehetőségük adódik önmaguk kifejezésére. Az óvodapedagógus felelőssége igen nagy, mert – a nagyfokú érzelmi kötődés miatt – döntően befolyásolja a gyermek ízlésvilágát, esztétikai érzékének kialakulását.

A művészeti tevékenységek fogalma rendkívül sokrétű, összetett és komplex jellegű. Ebbe a fogalomkörbe a mese, vers, az ének-zene, a bábozás, a tánc, a játék, a dramatizálás, a festés, a rajzolás, a barkácsolás éppúgy beletartozik, mint a környezet esztétikája. A művészeti tevékenységek tehát nem egy, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységet jelöl, hanem olyan tevékenységeket, melyeket játékidőben vagy a szabadidőben éppúgy gyakorolhatnak a gyermekek, mint a nap folyamán bármikor. A komplexitás itt nem jelent mást, mint az életben egyébként előforduló jelenségek megörökítését valamilyen formában. Az összel lehulló falevelet színeztethetjük, festhetjük, lerajzolhatjuk, énekelhetjük és mesét, verset mondhatunk róla, bábokat készíthetünk belőle stb.

4.4.1. Verselés, mesélés

A mindennapos verselés, mesélés, mondókázás az óvodáskorú gyermekek alapvető szükséglete. Az érzelmi biztonság megteremtésének és az anyanyelvi nevelésnek, a kisgyermek mentális higiéniájának egyaránt elengedhetetlen feltétele, fontos eszköze. Az irodalmi nevelés a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének is legfőbb segítője, *mert fejlődik eközben az emlékezetük, képzeletük és szókincsük is.*

Mesélni minden nap szükséges az óvodában. *Az élőszavas mese különösen alkalmas a gyermek szemléletmódjának és világképének az alakítására.* Nem teszünk különbséget a kezdeményezés vagy az elalvás előtti mese között. Mindkettő fontos a maga helyén és idején. A lényeg csupán az, hogy minden nap mesélünk, vagy verselünk valamilyen formában, reggel vagy délután, elalvás előtt vagy délután.

A mese-vers kezdeményezések anyagának kiválasztásánál törekszünk a változatosságra és a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi- népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, *dúdolók, versek*, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helyt adunk, *ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá nevelést.* Fontosnak tartjuk a szülők szemléletének formálását a semmivel nem helyettesíthető bensőséges kapcsolatot feltételező és alakító mesélés iránt, valamint a magyar kultúra értékeinek átörökítését, *valamint más népek és nemzetiségek meséit. Meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni*

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Összpontú Óvodai
Pedagógiai Program**

fejlettségi szintek figyelembevételére. A mese tájékoztatja a gyermekeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyatairól, a lehetséges, és megfelelő viselkedésformákról. Visszaigazolja a gyermek szorongásait és egyben feloldást és megoldást kínál. A gyermekek saját vers - és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik igen fontos módja. Ennek érdekében megannyi lehetőséget teremtünk a gyermekek önálló szöveg és mesemondásához. Elősegítsük, hogy megfelelő eszközökkel el is játszassák a gyermekek a nekik tetsző meséket.

Kedvelt tevékenysége az óvodásoknak a bábozás és a dramatizálás. Mindkettő szorosan kapcsolódik a meséléshez, mondókázáshoz, verseléshez. Az irodalmi élmények feldolgozását elősegítjük különböző bábok, fejdíszek, eszközök, anyagok esetlegesen barkácsolási lehetőségek biztosításával.

Verselés, mesélés célja: A mesék, versek esztétikai értékeinek élményszerű megszerettetése útján a befogadó, és alkotó tevékenységek életkornak, és egyéni sajátosságoknak megfelelő fokozatos fejlesztése, a harmonikus személyiségfejlődés, az anyanyelvi képességek, erkölcsi tulajdonságok fejlődésének elősegítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ Nyugodt körülmények megteremtése, a feltételek (hely, idő, eszközök) biztosítása a mindennapi irodalmi tevékenységekhez
- ▲ Mesesarok barátságos légkörének kialakítása, verseskötetek, mesekönyvek, képeskönyvek biztosítása, a könyvek iránti szeretetet megalapozása
- ▲ Az óvónő előadásmódja nyújtson a gyermekek számára valódi esztétikai élményt. Előadásában törekedjen a kommunikációs és metakommunikációs eszközök minél szélesebb körű alkalmazására
- ▲ A mese-vers választás a gyermekek életkorának megfelelő legyen
- ▲ Olyan esztétikus eszközöket használjon, amelyek nem korlátozzák a gyermekek fantáziáját. (bábok, meseillusztrációk)
- ▲ Szerettesse meg a gyermekekkel a meséket, verseket, ösztönözze a gyermekeket saját vers, és mesealkotásra, bábozásra, dramatizálásra
- ▲ Ismertesse meg a gyermekekkel a magyar népmese, és mondóka kincsét, de ezen kívül halljanak a gyermekek mai modern meséket, verseket, és más országok irodalmi alkotásait is
- ▲ A meséléssel, verseléssel segítse elő a gyermekek erkölcsi, érzelmi fejlődését, az indulatok levezetését, a szorongások feloldását

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ✦ *Lehetőség szerint formálja a szülők szemléletét, a semmivel nem helyettesíthető bensőséges kapcsolatot feltételező mesélés fontosságának irányában*
- ✦ *Belső képalkotással, képzeletfejlesztéssel az olvasóvá válás elősegítése*
- ✦ *A mesélés szokásainak, rítusainak kilakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.*

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Szívesen mondanak egyénileg is, spontán módon mondókákat, verseket, meséket. Ismerik a hozzájuk tartozó játékok szövegeit és mozgásait.
- ✓ Részt vesznek a dramatikus játékokban, bábozásokban, közös műsorkészítésben. Ismert mese részleteket vizuálisan is meg tudnak jeleníteni
- ✓ Igénylik a mesehallgatást, van kedvenc meséjük
- ✓ Képesek a mesét felidézni, beszélgetnek a mesében elhangzottakról, van néhány kedves mesehősük
- ✓ A mesékben előforduló kifejezéseket beépítik aktív szókincsükbe, azonosulnak a pozitív és negatív mesehősökkel
- ✓ Képes meséket, történeteket alkotni, elkezdett mesét folytatni, befejezni
- ✓ Értékeli a könyveket, igényli azok nézegetését
- ✓ Képesek kitartóan figyelni, mesét hallgatni. Figyelmesen végig tudják hallgatni a felnőtteket és társaikat

4.4.2. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodai zenei nevelésünk a gyermekek szép iránti fogékonyságát, nyitottságát, a zenei képességek fejlesztését első sorban érzelmi alapon kívánja kibontakoztatni. Az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés és zenélés egyaránt örömet nyújtanak a gyermeknek. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet.

A zene, az éneklés a kisgyermek testi, lelki, szociális, érzelmi nevelésében játszik kitüntetett szerepet a tiszta forrásból merített zenei élmények közvetítésével. A gyermek utánzási vágya és hajlama a zenei nevelésben is meghatározó. A gyermeket a természet adta utánzó ösztöne arra serkenti, hogy a sokszor hallott dallamot együtt énekelje az előadóval, később magában is dúdolgatja, gyakorolja. Az érzelmi gazdagsággal játszott dalos játékok folytán a gyermekek belső igényévé válik a zene. A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik énekes, mondókás játékokra a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Játék közben is adódik

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

lehetőség zenei élményszerzésre, így pl. dúdolgatásra, énekelgetésre, amely oldott, derűs légkörben, a gyermekek önkéntes érdeklődésére és részvételére épül. A kisgyermek spontán ének-zenei kezdeményezéseit tiszteletben tartjuk, hagyjuk kibontakozni őket. A dalos, játékos együttlétek fejlesztik emlékezetüket, gondolkodásukat, zenei kreativitásukat, közösségi érzésüket, figyelmüket.

A népdalok éneklése, a gyermeki „néptáncok” és „népi” játékok a hagyományok megismerését és továbbélését is segítik. A gyermekek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában fontos helyet kapnak az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások (pl. Forrai Katalin, Gryllus Vilmos dalai) is. A zenei képességek fejlődése az érzelmmel telített cselekvések következtében, a dalos játékok gyakori eljátszása, a mondókák, az énekek folytonos ismétlése során megy végbe. A zenehallgatás feladata, hogy a gyermekek megtanuljanak szívesen, türelmesen zenét, dalt, zenei hangokat befogadni. Megismertetjük őket különböző jellegű dalokkal és zenei hangulatokkal, a hangszerek sajátos hangszínével és játékaival. A néptánc az óvodában a gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgásokat jelenti. Ezek fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, mozgását és előkészítik a későbbi néptánc tanulást.

A zenei tevékenység célja: A gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, zenei ízlésük, hallásuk, ritmusérzékük, harmonikus, szép mozgásuk fejlesztése, esztétikai fogékonyságuk formálása, zenei anyanyelvük megalapozása. Zenét kedvelő, zenét szerető boldog gyermekek nevelése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- *A felhasznált népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenei anyagok igényes, az életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő összeállítása*
- *Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet töltsön be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközeivel, korosztályi sajátosságokra építve a differenciált szervezeti formáinak megteremtésével.*
- *A mintaszerű énekes és hangszeres bemutatással a gyermekek zenei ízlésének és esztétikai fogékonyságának fejlesztése*
- *A közös éneklés és népi játék, néptánc örömeinek megteremtésével a gyermekek érzelemlágának gazdagítása*

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ♣ *A felnőtt minta spontán utánzási lehetőségének megteremtése a mindennapokban, adódó lehetőségeket használja ki, a gyermekek zenei alkotókedvének fejlesztésére, kreativitásuk kibontakoztatására*
- ♣ *A zene- ritmus- mozgás kapcsolatában a gyermekek harmonikus, szép mozgásának alakítása*
- ♣ *A népdalok, a gyermek néptáncok, és népi játékok alkalmazásával a néphagyományok megismertetése, ezáltal a szülőföld értékeinek átörökítése és a nemzetiségek hovatartozását is*
- ♣ *A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei képességfejlesztő játékokkal*
- ♣ *A zenei anyagok többsége naptári évhez, természet jelenségeihez, évszakok váltakozásaihoz, emberi élet fordulópontjaihoz, továbbá különböző – állami, egyházi, jeles- ünnephez fűződik.*

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ A gyermekek örömmel vesznek részt a mondókázásokban, dalos játékokban, szabadidőben is kezdeményeznek énekes játékot, szívesen, önállóan énekelnek
- ✓ Tisztán énekelnek egyedül is, tudnak dallammotívumot visszaénekelni
- ✓ Mozgásuk koordinált önmagukhoz és a csoporthoz képest
- ✓ Társaikkal tudnak térformákat kialakítani
- ✓ Felismerik a halk-hangos közötti különbséget és képesek halkán-hangosan beszélni, énekelni
- ✓ Örömmel találják ki dallamot, mozgást, ritmust, játékot, vannak egyéni ötleteik
- ✓ Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Tudnak mindkettőt mozgással, járással, tapssal a dalból kiemelni
- ✓ Az óvodában használt hangszerekkel az éneklést tudják kísérni
- ✓ Fel tudja ismerni a tanult dalokat dúdolásról, hangszerjátékról, jellegzetes részleteikről
- ✓ Zenére képes mozgást, táncos mozdulatot előadni, mozgását képes társaihoz igazítani
- ✓ A rövid élményt adó élő zenei bemutatásokat, zeneműveket képes figyelemmel, türelemmel, érdeklődéssel végighallgatni

4.4.3. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A művészeti tevékenységek sorában fontos szerepe van a vizuális tevékenységnek, melyen keresztül a gyermekek megismerhetik a világ szépségeit. E tevékenységek közben fejlődnek manuális képességeik, megismerhetik az anyagok tulajdonságait, alakul gondolkodásuk, gazdagodik érzelmviláguk, esztétikai értékrendjük. Fejlődik kreativitásuk és nyelvi kifejezőképességeik is. Fontos eszköze a gyermeki személyiségfejlődésnek. A rajzolás, festés, mintázás, képalakítás, kézi munka a gyermekek kedvenc tevékenységei közé tartoznak. A vizuális nevelés a gyermekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi-plasztikai kifejező képesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet. A látás, a megfigyelés, a befogadás által formálódnak a gyermekek képzetek, gazdagodik élmény és fantáziaviláguk.

A vizuális nevelés áthatja az óvodai tevékenységrendszer egészét, melyben fontos a tevékenység öröme, az alkotáshoz, önkifejezéshez, esztétikai élmények befogadásához. A tevékenységek közben kialakulnak az igények, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására készítetik a gyermekeket.

A tevékenység megszervezéséhez kitűnő alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermekek által megérthető világ tárgyai és eseményei, valamint az ünnepek, melyek érzelmileg is közel állnak a gyerekekhez és megmozgatják fantáziájukat.

Nagyon sok gyermek otthoni környezetében hiányoznak azok a tárgyi feltételek, ösztönzések, amelyek a vizuális tevékenységhez szükségesek. Ezért az óvodában kiemelt feladataink egyike, hogy az egész nap folyamán biztosítsuk a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit (eszközöket és teret). A gyermekek számára megszokott és elérhető helyen mindig álljon rendelkezésre mindenféle anyag és eszköz, amivel a gyermek fantáziájának megfelelően dolgozhat, alkothat. Ahhoz, hogy kibontakozhasson a gyermekek alkotókedve, teljes önállóság szükséges. Az ötlettől a megvalósításig főként bátorítást, útmutatást, dicséretet várnak a gyermekek.

Nagyon célszerű a vizuális tevékenységek és a munkatevékenységek összehangolása, hiszen a szabad, önálló tevékenykedés gyakran jár együtt viszonylagos rendtelenséggel. A tevékenységek végzése során a gyermekek megismerkednek a különböző eszközök használatával, változatos anyagokkal, technikákkal, egyszerű munkafogásokkal, mindezek által tökéletesedik mozgáskoordinációjuk (írás-előkészítés), ügyesedik kézmozgásuk, manuális készségük.

Intézményünkben tehetségműhelyek is működnek:

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- „Varázspálca” kézműves tehetségműhely (Dózsa úti telephely)
- „Manó Műhely” kézműves tehetségműhely (Bocskai úti intézmény)

A vizuális tevékenység célja: A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, téri szabad önkifejezése és a tehetségek felismerése. A gyermekek tér-, forma-, szín-képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti fogékonyságuk, igényességük alakítása.

Az óvodapedagógusi feladatai:

- Megfelelő eszközök biztosítása, hogy bármikor elérhető legyen a gyermekek számára
- Rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás a kézimunka különböző fajtáinak megismertetése
- A képi kifejezőképesség alakulásának segítése, élmény és fantáziaviláguk megalapozása
- Az egyén érettségének megfelelő képi-plasztikai kifejezőképesség alakítására, elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendezői képességének fejlesztése
- A gyermekek megismertetése a különböző anyagokkal, eszközök, azok használatával, változatos technikákkal és eljárásokkal, egyszerű munkafogásokkal
- Az óvodapedagógus feladata a kreatív megoldások keresése, a kreatív és környezettudatos gondolkodásra és fenntarthatóságra való nevelés is, ezért eszközként az óvodapedagógus a természetes anyagokat és termékek felhasználását helyezi előtérbe.
- Az eszközök használatának, karbantartásának, a munkaszervezés képességének kialakítása
- Szín- és formavilág gazdagítása, képi gondolkodásuk fejlesztése, esztétikai érzékenységük fokozása
- Valamennyi gyermeki alkotás értéként történő kezelése, az alkotások pozitív értékelése, szóbeli értékelés formájának megismertetése, gyakoroltatása a csodálkozás, öröm lehetőségének biztosítása
- A szabad alkotás lehetőségének megteremtése párhuzamosan végezhető tevékenységként
- Az ábrázolótevékenységgel kapcsolatos higiéniai szokások megtanítása
- A gyermekek tevékenységvágyának felkeltése, a kezdeményezés, kreatív önmegvalósítás érvényre juttatása

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ✓ Önállóan saját kedvük szerint is ábrázolnak és mernek válogatni a megismert technikák között
- ✓ Számukra örömet jelent ez a tevékenység
- ✓ Tudnak egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani
- ✓ Élményeik, elképzeléseik, képzeik, érzéseik, emlékképeik megjelenítésére használják a képi kifejezés változatos eszközeit
- ✓ Önállóan és csoportosan is készítenek ajándékot, kelléket, játékot, közös alkotásban másokkal együttműködnek
- ✓ Tudnak formákat mintázni elképzeléseik és megfigyeléseik felhasználásával
- ✓ Ábrázolásuk változatos színhasználatot és arányosságot mutat, emberábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésére is
- ✓ Díszítő, tervező feladatot kreatívan oldanak meg
- ✓ Tudnak rácsodálkozni a szépre, beszélgetések, értékelések során saját műveikkel és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítanak
- ✓ Szívesen vesznek részt az óvodai környezet szépítésében, rendezésében. Igénylik környezetük esztétikáját
- ✓ A tevékenység befejezésekor önállóan rendet tesznek

4.5. Mindennapos mozgás

A mindennapos testnevelés célja: A gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése, harmonikus mozgásának, testi képességeinek, valamint tájékozódásának, alkalmazkodó képességének és a személyiség akarat tényezőinek fejlesztése játékos formában. Hangsúlyos szerepet kap a mindennapos testnevelés tervezése, szervezése és annak megvalósítása változatos helyszíneken (csoportszoba, szabad levegő), eszközzel vagy eszköz nélkül.

A mozgás az óvodás gyermek legfőbb szükséglete és a *természetes megnyilvánulási formája*. A tevékenységekőzpontú óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés. Az óvodáskorú gyermek egészséges fejlődésének biztosítása csak rendszeres, *örömmel végzett, közösségekben történő testmozgás keretében lehet, amely hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez és az egészséges életvitel kialakulásához. Az alapvető szervezeti keretei:*

- *spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység*
- *irányított, mindennapos mozgásfejlesztés*
- *szervezett mozgásos tevékenység*

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program***

A tervszerű, rendszeres mozgás, kedvezően befolyásolja a szervezet növekedését, hozzájárul a légzőszervek, a keringési rendszer és a csont- és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. A mozgás, fontos szerepet játszik az egészség megővésében, a

szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben és időben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, fejleszti az alkalmazkodóképességet. Közismert, hogy a mozgásöröm és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll.

Az óvodai élet minden egyes napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékos ágyazottan fejlesztik alapvető mozgáskészségeiket és a kapcsolódó fogalmi rendszert. A gyermekek napirendjét is úgy állítjuk össze, hogy azzal elkerüljük az egyoldalú terhelést és felváltva biztosítsuk a mozgást és az ülésel együtt járó tevékenységeket. A mozgás és pihenés egyensúlyának biztosításával elkerüljük a gyermekek egyoldalú igénybevételét. Az egészséges életmód szokásainak megalapozását óvodáskorban kell elkezdenünk. A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése az óvodai testi nevelés fontos feladata, amit csak a helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával érhetünk el. A játékos egészség fejlesztő testmozgások a teremben és a szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés mindennapjaiban nagy hangsúlyt kapnak. A megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgás biztosítja a motoros képességek fejlődését, melynek egyre magasabb szintje előfeltétele a bonyolultabb mozgások eredményes végrehajtásának, ezáltal a mozgás-műveltség fejlődésének.

A mindennapi testnevelés hatásának maximális kifejtéséhez szükségesek olyan *objektív és szubjektív feltételek*, amelyeket meg kell teremtenünk.

A mindennapi testnevelés objektív feltételei:

Legfontosabb a megfelelő hely, ***amely lehet a tornaszoba, a csoportszoba, vagy az udvar***, valamint az eszköz és az idő biztosítása. Az udvar kialakításában arra kell törekednünk, hogy különböző felszínű területeket hozzunk létre, amelyek biztosítják a különböző mozgásfejlődéshez szükséges terepet. Nem csak az udvaron végzett mozgást használjuk fel a gyermekek mozgásának fejlesztésére, hanem a hosszabb túrákat és sétákat is. Minden, ami az óvoda udvarán található, (fák, bokrok, homokozó, játékeszközök, stb.) felhasználhatók a mindennapi testnevelés feladatainak megvalósításához. Ugyanez mondható el az épületen belül szervezett mindennapi testnevelésre is. Arra törekszünk, hogy az alkalmazásra kerülő kézi és tornaszerek, berendezési tárgyak tiszták, könnyen elérhetők legyenek, és lehetőleg megfelelő

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

számban álljanak rendelkezésre. *A mindennapos irányított testmozgás tartalmazza a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatokat, (népi) játékokat és táncokat (kiemelten a néptánc), amelyek jelentősen segítik a gyermekek mozgáskultúra játékos, táncos módon történő fejlesztését.* Az eszközök előkészítése az óvodapedagógus, a gyermekcsoport és a dajka aktív együttműködésére ad lehetőséget.

A mindennapos testnevelés szubjektív feltételei:

Az óvodapedagógus kedvezően motiválhatja a gyermekeket a testgyakorlatok mintaszerű végzésével, a játékba való aktív bekapcsolással, építve utánzási hajlamukra, segítve a rendszeres testmozgáshoz való pozitív viszonyuk kialakulását. Az örömmel, derűs légkörben, együttesen végzett gyakorlás hozzájárul az egészséges életmód szokásainak megalapozásához is. Ezért nagyon lényeges, hogy az óvodapedagógus minden megnyilvánulásán tükröződjön a mozgás öröme és hogy együtt örül a gyermekek mozgásban elért sikereinek. A mindennapi testnevelés tartalmát döntő mértékben a természetes mozgások, gyakorlatok képezik (járások, futások, ugrások, függések, egyensúlygyakorlatok). Ezeket kiegészíti néhány talajtorna elem, valamint a kézi szerekekkel végezhető gyakorlatok, valamint ide tartoznak a testnevelési játékok is. A lényeg, hogy minden mozgásformát, amit a gyermekek képesek elvégezni, a mindennapi testnevelés keretébe beépítsünk.

Az alapmozgásokkal kapcsolatos ismeretek jártasságok és készségek kialakítása és a motoros képességek fejlesztése az egyik legfontosabb feladatunk az óvodáskorú gyermekek mozgástevékenységének tervezésében, szervezésében. A mozgásanyag elsajátítása során alkalmazzuk a differenciálást (ugyanannak a mozgásnak többféle változatban való végrehajtása lehetséges az adott óvodai csoport gyermekeinek egyéni fejlettsége alapján).

Az óvodapedagógus feladatai:

- *A napirendet úgy állítsa össze, hogy mindennap adjon lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodáshoz*
- *Biztosítsa folyamatosan az udvaron és a teremben a mindennapi testmozgáshoz szükséges feltételeket (hely, idő, eszközök), adjon ötleteket, irányítsa a gyermekek figyelmét a szabadban, és az épületben a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz*
- *Az óvodapedagógus a mozgáshoz, tornához való pozitív viszonyával jelentsen követendő modellt a gyermekek számára*

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ▲ *A mindennapi testnevelés foglalkozások során a gyermekek differenciált fejlesztését valósítsa meg, ezáltal érje el azt, hogy a mozgás minden gyermek számára örömet jelentsen, és sikerélményt biztosítson*
- ▲ *Tartsa szem előtt a mindennapi testnevelés keretein belül megvalósuló differenciált, egyéni fejlesztést*

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Testük arányosan fejlett, megfelelő a teherbírást, eljutnak az első alakváltozáshoz
- ✓ Mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik, képesek szándékosan irányítani
- ✓ Szeretik és igénylik a mozgást. Cselekvőképességük gyors, mozgásukban kitartóak.
- ✓ Mozgásfejlődésük útját figyelembe véve elsajátítják a természetes mozgás elemeit (kúszás, csúszás, mászás...)
- ✓ Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni, járás közben irányt változtatni. Fejlődik tér, idő és tájékozódó képességük.
- ✓ Szeretik és igénylik a mozgást és a mozgásos játékokat. Ismernek futó, fogó játékokat, érzik a játék izgalmát
- ✓ Képesek szabad, páros, továbbá kézi szer-gyakorlatok végzésére
- ✓ Képesek rövidebb távon futni egyenletes iramban, lassan vagy gyorsan
- ✓ Képesek nekifutással 30-50cm magas akadályt átugrani, padról páros lábbal leugrani
- ✓ Képesek egyszerűbb labdatechnikai elemek végzésére

5. A NEVELÉS – TANULÁS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI

Óvodapedagógusaink számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása még akkor is, ha jelentős mértékben építünk a spontán, gyermeki ötletekre, tapasztalatokra. A tervezésben tudatosan számításba vesszük, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinteken lehet egyik vagy másik képességét illetően. A cél a feladatok ismeretében, hogy a fejlesztést hosszútávon, éves, féléves periódusokban gondoljuk át, ám konkrét formában egy- illetve kéthetes periódusokban tervezzük. Alapvetően a tevékenységek megtervezéséből kiindulva, a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve tervezzük. A gyermekeket foglalkoztató élmények, és tapasztalatok éppen olyan részei a nevelésnek, mint az óvodapedagógus által előzetesen átgondolt és megtervezett feladatok. A gyermekek folyamatos megfigyelése, az

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

óvodások élményeinek meghallgatása és közös élmények nyújtása, a tervezés előkészítő folyamatához tartozik.

Pedagógiai Programunk természetesen a törvényeket, az általános, közös elveket, célokat és feladatokat figyelembe véve - módszertani szabadságot kíván adni az óvodapedagógusoknak a nevelés tervezésében és gyakorlati megvalósításában.

A tervezés során mindig a négyes feladatrendszerből kiindulva kell tervezni a gyermeki tevékenységeket és ezen keresztül a szükséges fejlesztéseket. A tervezésnél nem az ismeretanyag növelése, hanem több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontokból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt. Kevesebbet, de azt alaposabban - többoldalú tapasztalatszerzés és tevékenykedtetés segítségével tervezzük meg.

A nevelés - tanulás tervezése két részből áll:

- A tevékenységek központú óvodai nevelési program céljainak, és feladatainak ismeretében a nevelő munkát éves periódusban kell átgondolni. Az éves tervezésben a tevékenységeket az évszakok, és egyéb fontos események köré rendezni (tematikus terv)
- A konkrét tervezés:
 - hosszú távú - féléves ciklusban (a csoport nevelési terve)
 - rövidtávú - hetes ciklusban (heti tevékenységek terve - heti terv, az *oviKréta*ban)
 realizálódik. A heti terv a gyermekek ötleteire, élményeire, a csoport érdeklődésére, javaslataira, aktuális fejlettségi szintjére épül. A heti terv megírása egyben a napi vázlatot is megadja az óvodapedagógus számára, ezért nem szükséges külön vázlatírás

A fejlesztés módszere: egyénre szabott differenciált fejlesztés a csoport keretein belül. Fontos, hogy a gyermekek fejlődési üteméről rendszeresen feljegyzések készüljenek, mert a konkrét megfigyelések jó alapot jelentenek a differenciált fejlesztés megtervezéséhez. A fejlesztést, a tevékenység formáját ne a gyermekek életkora, hanem fejlettségi szintje határozza meg. A gyermekek között a differenciálás fontos követelményekben, módszerekben, nevelési és tanulási eljárásokban, motivációkban és az értékelésben.

A fejlesztés kerete:

- ❖ A teljes nevelési folyamat, amely a gyermeki tevékenységekre, önállóságra, döntési helyzetekre és a sokoldalú tapasztalatszerzésre épül

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ❖ A nevelési folyamatba szervesen illeszkedő tanulási folyamat (a gyermekek önkéntességére épül), melynek részei:
 - ✓ önálló és irányított tapasztalatszerzés;
 - ✓ komplex foglalkozások rendszere, kötetlen és kötött kezdeményezések
- ❖ *A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz rendkívül fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált és a gyermekek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységekben vesznek részt.*
- ❖ *A tanköteles korú, de az óvoda intézményében nevelkedő gyermekeket, az előbbi pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni.*

A nevelés időkeretei

A nevelés céltudatos tervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását. A heti rend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezet megteremtését.

Napirend

A gyermek egészséges „fejlődéséhez szükséges a mozgásos tevékenységek és a pihenés váltakozó biztosítása. A napirenden belül a legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja. A szabad levegőn való tartózkodás, a gyermekek gondozásával kapcsolatos teendők (étkezés, tisztálkodás, alvás) ugyancsak beilleszthetők a játéktevékenység egész napos folyamatába. Reggel, különösen tavasszal és nyáron a szabad levegőn való tartózkodás természetes része a gyermekek napi életének. A hűvösebb idő beköszöntével is szükséges a szabad levegőn való mindennapi tartózkodás, csupán annak időtartamát csökkentjük. *A napirendet rugalmasság és folyamatosság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, az aktivitásukhoz és a változó környezethez egyaránt.* A napirend ezen kívül annak megfelelően, ahogy az évszakok váltakoznak vagy a gyermeki tevékenységek fejlődése ezt indokoltá teszi, változtatható, módosítható. A napirend a gyermekek nyugodt napi életét biztosítja, figyelembe veszi a fejlődés közben bekövetkezett változásokat. A gyermekek szokásrendszerének kialakításával biztosítjuk a napirenden belül megvalósuló tevékenységek végzésének zavartalanságát.

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

A napirend általános időkeretei:

Játék és szabadidős tevékenység	5 óra
Étkezés, pihenés	3 óra
Öltöztetés, tisztálkodási tevékenység	1,5 óra
Óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenység	45 perc

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, váratlan események hatására. Óvodai napirendünk részben folyamatos, minden óvodapedagógus a gyermek egyéni- és életkori sajátosságaihoz igazodva alakítja ki a tevékenységek közötti belső arányokat.

Pedagógiai Programunk ajánlott napirendje:

Időtartam	Tevékenység
6.30 – 7.30	Gyülekezés, óvodások fogadása, szabadon választott tevékenységek, szabad játék
7.30 – 10.00	Játék, szabadon választott tevékenység; Testápolási és munkajellegű feladatok; Tízórai (a pedagógusnak lehetősége van a folyamatos és kötött reggeliztetés lebonyolítására); Játékba integrált tanulás; <i>Iskola-előkészítő fejlesztő tevékenységek</i> , Mozgás, mindennapi testmozgás;
10.00 – 11.45	Játék a szabadban, udvari játék; Megfigyelés, élmény és tapasztalatszerző séta; Mozgás, mindennapi testmozgás
11.45 – 13.00	Testápolás; Ebéd; Készülődés a pihenéshez;
13.00 – 15.00	Pihenés előtti mese, altató; Pihenés,
15.00 – 15.30	Öltözködés, testápolás Uzsonna
15.30 – 17.00	Szabad játék, szabadon választott tevékenység; Levegőzés, udvari játék; Egyéni, differenciált fejlesztés; 16.00 Csoport összevonás

Hetirend:

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program**

napi életének megszervezéséhez. A hetirend, különösen a nevelési év elején teljesen másképp alakulhat, mint a nevelési év végén. Különösen a beszoktatás idején figyelünk arra, hogy minél lazább, rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. A hetirend összeállításánál arra kell figyelni, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a hetirend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen. A heti rend életkortól függően naponta biztosítja a tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést. A keret és az időtartam változó, szervezhető kezdeményezett, vagy kötött formában. A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek életrendjét, időbeosztását.

Szabadon dönthetünk abban a kérdésben, hogy a komplexitás keretében mely tevékenységeket és szervezeti formákat választjuk. A hetirend napi fő tevékenységei a rugalmasság és a spontaneitás jegyében bármikor felcserélhetők egymással.

Pedagógiai Programunk ajánlott hetirendje:

Napok	Naponta kb. 10-30 perc	5-10 perc	Naponta kb. 5-35 perc
Hétfő	Mindennapos mozgás	Verselés-mesélés	-
Kedd	Mindennapos mozgás	Verselés-mesélés	Külső világ tevékeny megismerése megismerése matematikai tapasztalattal
Szerda	Mindennapos mozgás	Verselés-mesélés	Ének, zene, népi játék, tánc
Csütörtök	Mindennapos mozgás	Verselés-mesélés	Külső világ tevékeny megismerése megismerése
Péntek	Mindennapos mozgás	Verselés-mesélés	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
Az anyanyelvi nevelés beépül a komplex foglalkozások rendszerébe			

A hétfői napot azért hagyjuk „szabadon”, hogy legyen elegendő idő a gyermekek élményeinek meghallgatására, a gyermekekkel való beszélgetésre. A gyermekek hétvégén általában új élményekhez jutnak, ezért nagyon alkalmas a hétfői nap arra, hogy megismerjük,

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

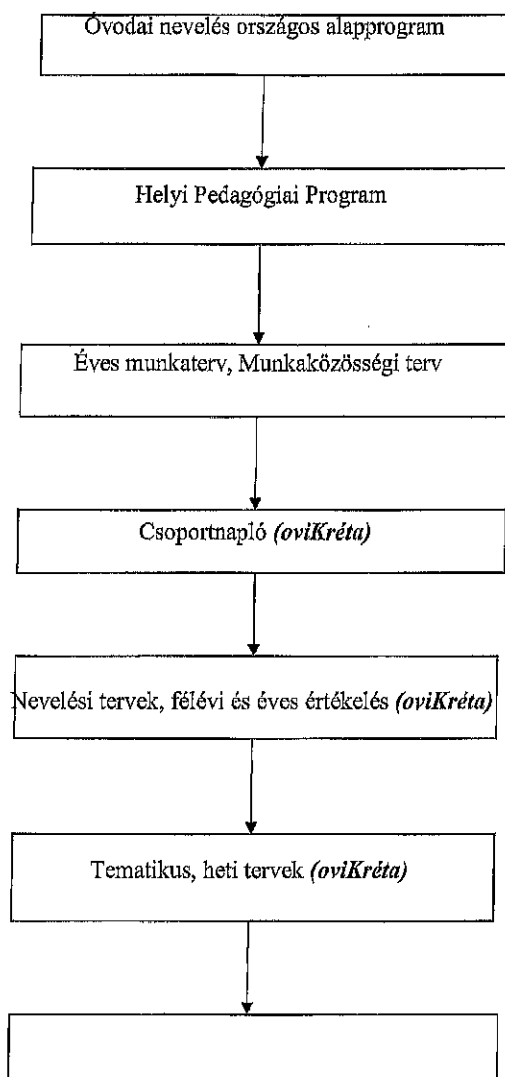
**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

megtudjuk mi foglalkoztatja őket, hiszen mindezt a tervezés során számításba kell vennünk. A kommunikáció, mint fő célkitűzés ugyancsak azt feltételezi, hogy minél több időt és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek a beszélgetésre, önmaguk kifejezésére.

Az óvodapedagógus oviKrétaiban történő tervezőmunkája, dokumentációja

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését, fejlesztését, fejlődésük nyomon követését, különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített feljegyzések az *oviKrétaiban feltöltött dokumentumok* tartalmazzák.

Az intézmény szakmai dokumentációs rendszerének felépítése:

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program*

Feljegyzések a gyermekekről (*oviKréta*)

A gyermekek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől, egészen az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezésének érdekében. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésének nevelési évében diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

A gyermeki fejlődés nyomon követése óvodai dokumentum az oviKrétán keresztül történik, amely az óvodába kerüléstől, az iskolába lépésig kiterjed az egyéni fejlesztési feladatokra.

Minden dokumentáció az oviKrétán keresztül történik: az óvodába felvett gyermekek nyilvántartására és mulasztásaik vezetésére szolgál.

Az óvodapedagógus tervezőmunkája oviKréta rendszerben:

- Féléves nevelési terv és értékelése, reflexió
- Éves anyaggyűjtés, tématerv
- Tematikus terv és értékelés, reflexió
- Tevékenységek tervezése
- Foglalkozás tervezet, vázlat: Pedagógusi igényünk szerint készítjük el, amikor fejlesztő tevékenységünkhöz szükségesnek gondoljuk. Kötelező elkészíteni a következő esetekben: vezetői látogatás, önértékelési folyamatban történő látogatás, tanfelügyeleti látogatás, minősítő folyamatban történő látogatás, bemutató foglalkozás, hospitálás, gyakoronkként a gyakoronoki tervben meghatározott időpontokra.
- A gyermekek *oviKréta* fejlődési naplója: A gyermekek egyéni fejlődésének regisztrálására szolgáló *oviKréta* dokumentum, mely a gyermek óvodába kerülésétől az iskolába menetelig tartalmazza fejlődését és a szükséges fejlesztési feladatokat.

Célunk: Pedagógiai tevékenységünkben – a gyermek egyéni képességeinek és fejlődési ütemének figyelembevételével – tudatosan meghatározni és következetesen elvégezni a fejlesztési feladatokat, melynek köszönhetően a gyermek, az óvodáskor végére, alkalmassá válik az iskolai életmód megkezdésére.

A gyermek fejlődését nyomon követő oviKréta dokumentáció tartalmazza:

- a gyermek anamnézisé
- a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint az óvoda Pedagógiai Programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program**

- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket

Feladataink:

- A gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, és tapasztalatainkat írásban az *oviKréta*n keresztül rögzítjük
- Szükség esetén speciális szakemberek segítségét kérjük, illetve szakvizsgálatokat a gyermek megfelelő fejlesztése érdekében, melyhez pedagógiai véleményt írunk
- Az óvodás gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk, évente 2 alkalommal kötelezően, illetve szükség esetén többször is lehetőségünk van rá. A gyermek fejlődéséről és a fejlődési napló tartalmáról – a gyermek óvodapedagógusain kívül – csak az intézményvezető részére adhatunk ki tájékoztatást, illetve indokolt esetben – az intézményvezető engedélyével más személyeknek is (speciális szakemberek részére, vizsgálatokhoz)
- Értelmi, érzelmi, közösségi, anyanyelvi és mozgásfejlődésének eredményét félévenként rögzítjük

6. AZ ÓVODA ÉS KÖRNYEZETÉNEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE (AZ ÓVODA KAPCSOLATAI)

Óvodánk nevelő-oktató munkája csak akkor lehet eredményes, ha partnereinkkel megfelelő kapcsolatot építünk ki. Az eredményes partnerközponú együttműködés során óvodánk arra törekszik, hogy megismerje a közvetlen partnerek igényeit, elvárásait és az óvoda alapelveit, céljait, feladatait azokkal összehangolja az együttműködés érdekében. A partnerközponú óvodai nevelés alapvető feltétele, hogy a szülők és óvodapedagógusok, nevelő-oktató munkát segítő dolgozók között bizalom alapuló együttműködés alakuljon ki. Feltételezzük a szoros és személyes együttműködést a szülőkkel, gondozókkal, a család egészével, a szülői közösséggel, a lakókönyezettel, az önkormányzattal, az óvoda egészségügyi ellátását segítő szakemberekkel, az iskolával és az óvoda valamennyi munkatársával. Ennek érdekében

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységekőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program**

határoztuk meg óvodánkban a kapcsolattartás, az együttműködés lehetséges módjait, formáit, melyek alkalmazkodnak a feladatokhoz, aktualitásokhoz és a szükségletekhez.

Kiemelt feladatunk a külső- belső partnerekkel való hatékony együttműködés támogatása. Fontos számunkra, hogy a továbbiakban az *óvoda kapcsolatait* a *kölcsönösség, a folyamatosság, a rendszeresség és szervezettség* jellemezze. A jól működő, hagyományos kapcsolattartási formák megtartását továbbra is támogatjuk és új lehetőségeket keresve, további kapcsolati formák bevezetésével kívánjuk továbbfejleszteni, hogy a partnerek megtapasztalják az intézményben folyó munkánkat, tevékenységünket. Ennek érdekében szükség van az intézmény külső kapcsolatrendszerének erősítésére. A közvetlen és közvetett partnerekkel történő kommunikáció erősítése elengedhetetlen a kölcsönös, egymás érdekeit szem előtt tartó kapcsolattartás tekintetében.

Együttműködés a családdal

Az alapelveinkkel összhangban, saját nevelési céljainkat és feladatainkat a családi nevelés kiegészítéseként terveztük meg, mert tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Szeretnénk gyermekeink fejlesztését a szülők együttműködésével megvalósítani, melynek alapja a kölcsönös bizalom és tisztelet. Ebben az együttműködésben felvállaljuk a kezdeményező szerepet. *Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek, jeles napok családi hangulat kialakításával – ahol felnőtt és gyermek közös tevékenységével – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.*

A családokból óvoda kezdetkor általában minden évben érkeznek hátrányos helyzetű, elhanyagolt, elmaradott szociális fejlettségi szintű gyermek. Feladatunk, hogy nyitottsággal, tájékoztatással, segítségadással ezen változtassunk. Az együttműködés változatos formái ehhez lehetőséget biztosítanak. Az érdeklődés, a megértés és a segítőkészség a kívánatos a közös együttműködésben.

Célunk, hogy a szülők ne csak az ünnepeken vegyenek részt, hanem az óvoda hétköznapijait is aktívan megismerjék.

A kapcsolattartás formái:

- ▲ mindennapi személyes találkozások, beszélgetések
- ▲ családlátogatás, beszoktatás, ovicsalogató
- ▲ közös ünnepek, rendezvények
- ▲ szülői értekezletek, fórumok, Szülői Szervezet értekezlete
- ▲ nyílt napok, fogadóórák

**Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde**

**Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program**

- ▲ faliújságra kifüggesztett tájékoztatók, újságoikkék
- ▲ egyéb a szülők, óvodapedagógusok által kezdeményezett közös tevékenységek, kirándulások
- ▲ online kapcsolattartás

Szülői közösség szervezete: Csoportban működő, annak életét segítő 3-4 szülőből álló közösség. Általában szervezési feladatokban segítenek, közvetítenek az óvodapedagógusok és a szülők között.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ▲ Törekedni a családok életmódjának megismerésére
- ▲ Példamutató, helyes értékrend kialakításával segítségnyújtás a nevelési gondok megoldásában
- ▲ Szoros partneri kapcsolattartás, a szülők rendszeres tájékoztatása a gyermek óvodában végzett tevékenységéről
- ▲ Segítőkézség fokozása, érzelmileg elfogadó, megértő, türelmes partneri szerep vállalása
- ▲ Nyitottság – felébreszteni a szülők érdeklődését az óvodai élet iránt, saját gyermekén keresztül
- ▲ Előfeltételektől mentes közeledés minden családhoz, a családok által képviselt különböző gondolkodásmódok értékeinek elfogadása
- ▲ A segítő kapcsolat előfeltétele, hogy a szülő bizhasson az óvodapedagógusok diszkréciójában, titoktartásában
- ▲ Alkalom biztosítása arra, hogy a szülő megtehesse észrevételeit az óvodai élettel kapcsolatban
- ▲ Közös gondolkodás, véleménycsere
- ▲ Keresni a kapcsolattartás módjait, hogy folyamatos tájékoztatást tudjon nyújtani a szülőknél gyermekük fejlődéséről,
- ▲ A programunkban megfogalmazott és a családok által képviselt értékek, normák közelítése, családalközpontúság
- ▲ A befogadó nevelésnek, a családok számára is érzékelhetővé tétele, megvalósítása úgy is, mint a multikulturális nevelés, a szükségletalapú nevelés, az egyéni differenciálás, mely a gyermek egyéni képességeinek, készségeinek kibontását jelenti
- ▲ A családok figyelmének ráirányítása arra, hogy a gyermek szabadon fejlesztheti képességeit, választhat, dönthet tevékenységformát

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységhőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

A fenntartóval való együttműködés

Óvodánk fenntartója Rakamaz Város Önkormányzata. Figyelemmel kíséri személyi-dologi helyzetünket, és ez irányú igényeinknek lehetőség szerint igyekszik eleget tenni. Feladatunk az intézményvezető irányításával a folyamatos tájékozódás és tájékoztatás a fenntartó felé. A jó kapcsolat biztosítása érdekében meghívjuk a város vezetését az óvoda által szervezett műsorokra, ünnepélyekre, hagyományos rendezvényeinkre. Továbbá a rendszeresen kapcsolat ápolásaként részt veszünk a városunk által szervezett rendezvényeken, ahol igyekszünk az elvárásoknak megfelelően a gyerekekkel minél színvonalasabb műsort előadni.

Együttműködés az iskolával

Az óvónőknak az iskola elvárásait, a tanítóknak az óvoda nevelési-és képzési módszereit meg kell ismerniük, hogy a gyerekek az iskolára optimálisan felkészültek lehessenek. Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére, folyamatosan törekszünk az iskolával való jó kapcsolat ápolására. Ennek érdekében kölcsönös látogatásokat, szervezünk mind a gyermekek, mind a pedagógusok számára, egymás munkájának, életének megismerése céljából (nyílt napok, ünnepek, rendezvények, sport délelőtti). Közös programokkal segítünk a gyerekeknek megismerni az iskolát (részt veszünk a nagyokkal az iskolai rendezvényeken, sport délelőtti, drámafesztiválon). Lehetőséget biztosítunk az iskola képviselőinek, hogy az óvodai szülői értekezleten részt vegyenek, és tájékoztassák az iskolába készülő gyermekek szüleit az iskolában folyó munkáról. Továbbá az iskolák felhívásait közzé tesszük a faliújságon.

A kapcsolattartás akkor sikeres, ha:

- a beiskolázott gyermekek beilleszkedéséről, fejlődéséről, az óvoda érdeklődésére az iskola megfelelő tájékoztatást nyújt
- az óvoda és az iskola közötti átmenet feszültségei oldódnak
- a két intézménytípus közötti kapcsolat gyakorlata javul

Az együttműködés formái:

- az óvodapedagógusok és tanítók kölcsönös látogatásai
- a tanítók meghívása a szülői értekezletekre
- kölcsönös részvétel az ünnepségeken
- sportdélelőttiök szervezése

Kapcsolat a pedagógiai szakszolgálatokkal, a POK-al (Pedagógiai Oktatási Központ nyíregyházi irodája)

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekörzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

Sajnos napjainkban évről évre nő azon gyermekek száma, akik környezeti ártalmaktól terheltek, viselkedésükre jellemző a szorongás, indulatosság, agresszivitás. Emiatt az óvodák szerepe minden területen megnőtt, igyekeznünk kell pótolni mindazt, amiben a kisgyermekek hiányt szenvednek (egyéni bánásmóddal, biztonságot nyújtó, családi környezettel). Ezen kívül rengeteg pozitív és negatív inger éri őket a környezetükből és ezeket az ingereket vannak, akik képtelenek kellőképpen feldolgozni, ami feszültséget kelt a gyermekben. Ennek eredményeképpen megváltozhat magatartása, indulatossá vagy éppen visszahúzódná válhat, romolhat teljesítménye. A jelenlegi követelményrendszerben egy "normál" gyereknek sem könnyű az elvárásoknak megfelelni. Ezért fontos kiemelni a pedagógusok szerepét abban, hogy időben felismerjék a gyermek esetleges problémáit, magatartás- és teljesítménybeli változásait. A gyermek közösségi beilleszkedésében, magatartásában vagy tanulási képességeiben tapasztalt nehézségek, hiányosságok észlelése során a pedagógus keresi a változások okait, de a segítségnyújtás formáját önállóan nem könnyű megtalálni. Ekkor kulcsfontosságú szerepet kapnak a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei.

A szülő és az óvodapedagógus nevelőmunkáját, feladatának ellátását a Pedagógiai Szakszolgálat segíti. A Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei: a fejlesztőpedagógus, és a logopédus, előzetes mérési eredményeik alapján a rászoruló gyermekeket, kiscsoportos, illetve egyéni formában fejlesztik. A szakemberek heti rendszerességgel végzik a fejlesztéseket az óvodai épületekben. A fejlesztés során együtt működnek az óvodapedagógusokkal, és szükség és igény szerint segítséget nyújtanak a szülők otthoni fejlesztő, nevelő munkájához is. A pszichológus a szülők, vagy az óvodapedagógusok kezdeményezésére a gyermekeknek, szülőknek egyéni formában nyújt segítséget, illetve terápiát végez.

Meghívásainknak eleget téve, munkatársaik rendszeresen vesznek részt szakmai beszélgetéseken, szülői értekezleteken, mint ahogy óvodapedagógusaink a szakszolgálat által szervezett továbbképzéseken, szakmai napokon.

Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság segítségét kérjük, ha a gyermeknél felmerül a sajátos nevelési igény, vagy a beilleszkedési tanulási nehézség gyanúja. A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság az általa végzett vizsgálatról szakértői véleményt készít. A felmerült problémák beigazolódása után a gyermek óvodai fejlesztésébe a szakértői véleményben megjelölt szakembereket is bevonjuk.

A pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézménnyel a kapcsolatunk nem ilyen rendszeres. A pedagógiai-szakmai szolgáltatások típusai közül szaktanácsadás, továbbképzések-szakmai programok, előadások, tanfelügyelet, minősítés területeken vannak tapasztalataink.

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységhőzpontú Óvodai
Pedagógiai Program***

Együttműködés a családvédelmi szervezetekkel

A rászoruló gyermekek, családok védelmének érdekében továbbra is szorosan együttműködünk a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Gyámügyi és Szociális irodával, és azok szakembereivel rendszeresen az esetmegbeszélések, tanácsadások. Kérésükre adatszolgáltatást, környezettanulmányt készítünk. A kapcsolattartás gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, testi- lelki jólétének megvalósulását, a családba történő nevelését segíti elő. Ezen túl hozzájárul a veszélyeztetettség megelőzéséhez, (prevenció) esetleges veszélyeztetettségnek a megszüntetéséhez, valamint a gyermekek saját családjukból való kiemelésnek a megelőzéséhez.

Együttműködés az egészségügyi intézményekkel

A kapcsolattartás során az egészségügyi dolgozók munkájukkal segítik az óvodai egészségfejlesztési program megvalósítását, és a jogszabályi előírások alapján, ellátják a gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét. Ennek érdekében a védőnőkkel és az óvoda gyermekorvosával is jó kapcsolatot ápolunk. Folyamatos az együttműködésünk, a védőnők továbbra is heti rendszerességgel látogatják óvodánkat. A gyermekekkel, előre egyeztetett időpontban meglátogatjuk a fogorvosi rendelőt és minden kisgyermek részt vesz a fogászati szűrésen. A fogorvos javaslatait továbbítjuk a szülők felé. Májusban az óvoda orvosa a nagycsoportosok körében végzi a szükséges iskola alkalmassági vizsgálatokat.

Kapcsolat a helyi művelődési intézménnyel

Rendszeres kapcsolatot ápolunk városunk művelődési intézményével. Könyvtárlátogatást szervezünk és részt veszünk a művelődési központ által szervezett gyermekprogramokon. Folyamatos a kapcsolattartás, az óvodák életéről, mindennapjairól a Rakamazi Tükör (városunk kiadványa), valamint alkalmanként a Rakamazi Városi Tv ad tudósítást egyes ünnepeinkről, rendezvényeinkről.

Az óvoda további kapcsolatai

A ***Rakamazi Óvodásokért Alapítvány*** szinte minden évben támogatja az óvodás korú gyermekek magasabb színvonalú gondozása és nevelése érdekében óvodánkat többek között játékeszközök, bútorok szőnyegek stb. vásárlásával, az intézmény rendezvényeinek támogatásával. Az alapítvány minden év szeptemberében fogadja az adóbevallásokból származó 1%-kot, mely széleskörű lehetőséget biztosít olyan célokra is, melyeket költségvetési keretből nem tudnánk támogatni.

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységekörponti Óvodai
Pedagógiai Program***

A *Rakamazi Német-és Roma Nemzetiségi Önkormányzattal* biztosított az együttműködés. Lehetőségeinkhez képest igyekszünk részt venni egymás rendezvényein és különböző formában támogatják intézményünket, mint pl: játékok, ünnepekre torta, utazáshoz kisbusz biztosítása stb.

Kapcsolat más óvodákkal

Nyitottak vagyunk, és szívesen látjuk más óvodák óvodapedagógusait és szakmai közösségeket. Partner kapcsolatokat ápolunk a rátkai nemzetiségi óvodával, mely a szakmai együttműködésen keresztül segíti intézményünk továbbélését. Több éve részt veszünk a Rátkai Gyermektánc Találkozón, amit egyben német nemzetiségi óvodák találkozójának is lehet nevezni. A környező települések óvodáival kölcsönösen meghívjuk egymást szakmai előadásokra.

Együttműködés a történelmi egyházakkal

Tiszteletben tartjuk a gyermekek és a családok világnézetét, értékrendjét, ezért óvodánk biztosítja a gyermek számára szervezett fakultatív hit-és vallásoktatás lehetőségét vallásszabadságról szóló rendelkezés értelmében. A gyermekek hit és vallásoktatásban való részvételéhez írásban kérjük a szülők hozzájárulását, jelentkezését. A hitoktatást az egyház által biztosított hitoktató tartja, melyhez az óvoda biztosítja a szükséges helyet és időt.

7. ÜNNEPEK, RENDEZVÉNYEK, SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK AZ ÓVODÁBAN

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek a hagyományos ünnepeket az óvodában is átéljék. Az ünnepek, jeles napok hagyományörző szokásai jól illeszkednek az óvodai életünk tevékenységrendszerébe.

Az ünneplés, pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a nevelésre, a tevékenységek és esztétikai élmények által. Az ünnepek, a hagyományok ápolása szempontjából is fontosak. A gyermekek nevelésébe beépítjük mindazokat az értékeket, amelyet a környezet megőrzött, vagy az óvodások számára érdemesnek tart. A nevelés részeként megteremtjük mindazt a miliőt, amelyben jelen van a hagyományápolás. A gyermekek megismerkednek a nemzeti kultúrával, saját lakóhelyük szokásaival, hagyányaival. Tevékenységeiken keresztül későbbi életükre is meghatározó élményeket kapnak. Mindezek megalapozzák a szülőföldre, hazájukhoz, a társakhoz való érzelmi kötődést. Megtanítjuk óvodásainkat, hogy az egyes ünnepeknek

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program***

ceremoniái vannak, amelyek öröklődnek, apáról fiúra szállnak, jellemzőek egy-egy tájegységre, óvodái, családi közösségekre.

Minden ünnepet a rá való készülődés tesz fontossá. Az ünnepi előkészületek még több alkalmat nyújtanak a gyermekek közötti kooperáció és kommunikáció gyakorlására. A saját magunk által létrehozott hagyományok, és ezek ápolása, pedig elősegíti a szervezet és a tágabb „óvodai közösség” kohéziójának fejlődését, a „mi” tudat erősödését.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei:

- ❖ Mikulás (általában csoportonként)
- ❖ Anyák napja (csoportonként, rövid műsorral)
- ❖ Évzáró, ballagás (általában csoportonként műsorral)
- ❖ Gyermekhet; Gyermeknap (csoport és épület szintű rendezvény)
- ❖ Gyermekek névnapjai, születésnapjai (csoportonként)

Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeink:

- Karácsony (épületenként, városi rendezvényen rövid műsorral)
- Farsang (intézményi szinten, a csoportok rövid műsorával, rendezvény)
- Húsvét (komatálázás épületenként– csoportonként locsolkodás, húsvéti népszokások felelevenítésével)
- Majális, májusfadíszítéssel (épületenként)

Nemzeti ünnep - megemlékezés

- ▲ Március 15. Megemlékezés (csoportonként - városi rendezvényen rövid műsorral)

Helyi szokásokhoz kapcsolódó ünnepek, rendezvények, egyéb alkalmak:

- ✓ Majális (városi rendezvény)
- ✓ Almafesztivál (városi rendezvény rövid műsor)
- ✓ A magyar népmese napja
- ✓ Mártonnap – Vitaminnap (épületenként)
- ✓ Adventi hangoló (családi nap keretében)

A környezetvédelem, természetvédelem jeles napjai

- Állatok világnapja (csoportonként)
- Víz világnapja (épületenként)
- Föld napja (épületenként, csoportonként)

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program***

- Madarak és Fák Napja (csoportonként)

Az óvodai ünnepélyek időtartama természetesen a gyermek életkorához igazodik. A társadalmi eseményen való részvétel esetén (városi rendezvényeken), többnyire az óvodás gyermekek szerepelnek először, hogy elkerüljük a várakoztatást. Maga a műsor jól megszervezeten, többnyire mozgásos (gyermektáncot) és verses anyagot megfelelő arányban felhasználva zajlik. Ezen rendezvények szervezési formáiról a nevelőtestület minden nevelési év elején az éves munkaterv elfogadásával dönt, de általában a rendezvények nyitott vagy zárt szervezését a lehetőségek figyelembevételével a partneri igényekhez igazítjuk.

8. ÓVODÁNK GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE

A gyermeket, - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben óvodánk kiegészítő, illetve hátránycsökkentő szerepet tölt be. Az óvodai nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítésére irányul, természetesen az emberi és gyermeki jogok tiszteletben tartásával, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

A gyermekvédelem célja, hogy segítséget nyújtson a gyermekek törvénybe foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó gondoskodás pótlásáról. Óvodánk a családi nevelést kiegészítve, a gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve óvja, védi és szocializálja.

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program***

A gyermekvédelmi feladatok ellátására nagy hangsúlyt helyezünk, a gyermekvédelmi munka valamennyi óvodapedagógus feladata a saját csoportjában. A gyermekvédelmi feladatok koordinálását megbízott óvodapedagógus, gyermekvédelmi felelős látja el (óvodavezető-helyettes), közvetlen kapcsolatot tartva a gyermekvédelmi feladatokért felelős óvodai főigazgatóval és a szociális segítővel.

Feladatunk:

- ❖ Prevenció, feltáró- és problémákat megszüntető tevékenység, mely az egész óvodai nevelést áthatja.

Célunk:

- ❖ A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése
- ❖ Hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára.

A gyermek hátrányos helyzetére utaló jelek:

- A család csekély bevétellel, alacsony jövedelemmel rendelkezik, melynek nagy része vagy teljes egésze segély, nyugdíj, vagy ezekkel egy kategóriába eső bevétel, továbbá alkalmi munka után járó jövedelem
- Szűkös lakáskörülmények, kis alapterületű lakásban több személy él együtt, így kevés az egy főre eső alapterület
- Egészségtelen lakhatási feltételek
- A szülők alacsony iskolai végzettsége
- Deviáns környezet szocializációs ártalmai- alkoholizmus, drogfüggőség, játékszenvedély Család hiánya- állami gondozásba vett, illetve onnan kikerült gyermek, egyszülős család, elvált szülők
- Beteg, vagy korlátozott képességű szülők, akik fizikailag nem képesek gyermekük megfelelő ellátására, gondozására

Veszélyeztetettség: Olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A gyermek veszélyeztetésére utaló jelek:

- fizikai bántalmazás

***Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde***

***Tevékenységek Központú Óvodai
Pedagógiai Program***

- a gyermek szexuális zaklatása
- szülői felügyelet hiánya elhanyagoló szülői magatartás
- hajléktalanság, rendkívül rossz lakáskörülmények
- pszichés bántalmazás
- éhezés, nem megfelelő táplálkozás
- indokolatlan hiányzás az óvodából
- minimális jövedelmi viszonyok

Az óvodapedagógus feladatai:

- *az óvodába járó gyermek szociális, szociokulturális családi hátterének megismerése*
- *szükség szerint környezettanulmány végzése*
- *hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett helyzet jelzése a gyermekvédelmi felelősnek*
- *Kapcsolattartás, együttműködés az óvodán belül, az óvodán kívül - Gyermekjóléti Szolgálattal, Pedagógiai Szakszolgálattal, Egészségügyi szervekkel*
- *hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek differenciált nevelése, fejlesztése*
- *a rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek*
- *Prevenció és korrekció a pedagógiai munkában*

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- *szükség szerint családgondozó, védőnő segítségének igénybevétele*
- *nyilvántartás vezetése beszámoló készítése*
- *koordináció az óvoda - a család, és a gyermekvédelmi*
- *veszélyeztetettség esetén a Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatása*

A főigazgató feladatai:

- *A gyermekvédelmi tevékenységhez a feltételek biztosítása: gyermekvédelmi felelős megbízása, feladatok, kompetenciák kijelölése nevelő testületi szinten*
- *Bizalom elvű kapcsolat kiépítése a családokkal*
- *Törvények, rendeletek naprakész ismerete, a munka hozzáigazítása*
- *A törvényi jogszabályoknak és az önkormányzati rendeleteknek megfelelően. Ezek dokumentálása*

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő családok segítségének lehetőségei:

*Rakamazi Mesevár Óvoda
és Mini Bölcsőde*

*Tevékenységek központú Óvodai
Pedagógiai Program*

- Tájékoztatás az igénybe vehető segélyekről, támogatásokról
- Tájékoztatás a kedvezményes étkezési díj igényléséről
- A szülők által ajándékozásra behozott gyermekruhák, játékok elajándékozása a rászoruló családoknak

9. napirendi pont: A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde 2025/2026-os nevelési évre vonatkozó munkatervének jóváhagyása.

Előadó: Bodnár László polgármester

Az előterjesztés a jegyzőkönyvhöz csatolva van.

Bodnár László polgármester szóbeli kiegészítése:

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló rendelet szerint az óvodai, az iskolai és a kollégiumi munkaterv határozza meg az óvodai nevelési év, valamint az iskolai, kollégiumi tanév helyi rendjét. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szerint a fenntartó jóváhagyja többek között a köznevelési intézmény éves munkatervét. Turkóné Demeter Éva Mariann a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde főigazgatója az intézmény 2025/2026-os nevelési évre vonatkozó munkatervét elkészítette, melyet javaslok a Képviselő-testületnek elfogadásra.

H o z z á s z ó l á s :

Vaszil Zoltán:

A Kulturális, Oktatási és Szociális Bizottság a határozat-tervezetet elfogadásra javasolja.

A Képviselő-testület 7 igen szavazattal egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

Rakamaz Város Önkormányzatának
131/2025. (IX.25.) KT.
h a t á r o z a t a

**a Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde 2025/2026-os nevelési évre
vonatkozó munkatervének jóváhagyása**

A Képviselő-testület

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés g) pontjában biztosított felhatalmazás alapján a **Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde** (4465 Rakamaz, Bocskai út 76.) 2025/2026-os nevelési évre vonatkozó munkatervét a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal **jóváhagyja**.

A határozatról értesül:

Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde 4465 Rakamaz, Bocskai út 76.

Munkaterv – 2025/2026 nevelési év

Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde

131/2025. (IX. 25) KT. HATÁROZAT
1. MELLÉKLETE

Ikt. sz.: 292/2025

RAKAMAZI MESEVÁR ÓVODA és MINI BÖLCSSŐDE

2025/2026 NEVELÉSI ÉVRE SZÓLÓ MUNKATERV

Összeállította: Turkóné Demeter Éva Mariann

Turkóné Demeter Éva Mariann
főigazgató

2025/2026 MUNKATERV TARTALOMJEGYZÉKE

Intézményi adatok, legitimációs eljárás	3
1. A munkaterv jogszabályi háttere	4
Intézmény adatai	6
Bevezető	6
2. Vezetői feladataim a nevelési évre:	7
3. Helyzelelemzés	8
Tárgyi feltételek:	8
Személyi feltételek:	9
Munkakörök, munkavállalók, beosztások	9
Tartósan távollévő munkavállalók:	10
Munkarend	10
A felelősi rendszer működtetése	12
Feladatok a környezeti feltételek tekintetében	14
A gyermeklétszám alakulása, a csoportok kialakítása	15
4. Általános tudnivalók	16
A 2025/2026 nevelési év rendje	16
A működés rendje	16
A nevelés nélküli munkanapok időpontja és felhasználása	16
Az iskolai szünetek időtartama	17
5. Nevelőmunka	18
Kiemelt céljaink és feladataink a 2025/2026-ös nevelési évben:	18
Feladatok a nevelési év elején és folyamatosan	21
6. A pedagógiai munka tervezése	22
Pedagógiai folyamatok	22
A Teljesítmény értékelés fő céljai:	27
A beszámoló készítésének rendje	27
Korrekció	28
Személyiség- és közösségfejlesztés	28
Az óvodai élethez kapcsolódó ünnepek, hagyományok, rendezvények időpontja és tartalma	34
Térítésmentes szolgáltatásaink:	36
Eredmények	36
Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció	38
Az intézmény külső kapcsolatai	40
Nyílt napok az óvodánkba járó gyermekek szüleinek	41
Kapcsolattartás az intézmény partnereivel	42
Tárgyi feltételek javítása, fejlesztések, karbantartási munkák	44
Pedagógus továbbképzések	46
7. Mellékletek	47

Intézményi adatok, legitimációs eljárás	
Intézmény neve, OM – azonosítója: 201661 Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde	Készítette: Turkóné Demeter Éva Mariann főigazgató, a nevelőtestület bevonásával <i>Turkóné Demeter Éva Mariann</i> főigazgató
Legitimációs eljárás	
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a nevelőtestület véleményt nyilvánított Nevelőtestület nevében: <i>Csaszari Róbert Beata</i> aláírás	
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdése alapján véleményt nyilvánított Szülői szervezet nevében: <i>Jéki Fekete Ferenc</i> aláírás	2011. évi CXCV. törvény 83. § (2) g) pont alapján jóváhagyta Fenntartó nevében: aláírás, pecsét
Hatályos: 2025.09.01- 2026.08.31	
Készült: 2 példányban	
Iktatószám:.....	

1. A MUNKATERV JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A 2025./2026 nevelési év munkaterve az alábbi jogszabályok figyelembevételével készült:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet
- Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
- A 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről

A munkaterv elkészítése során az alábbi, **pedagógus életpálya-moddal kapcsolatos OM-kiadványok** is irányadók:

- A 2025. évi minősítési eljáráshoz tartozó Útmutatók és Kiegészítő útmutató hetedik, módosított változat. Az elkészült dokumentumok az értesítésüket követően az alábbi helyen elérhetők:
- https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/2025/utmutatok/altalanos_utmutato.pdf
- Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés. Kézikönyv – nyolcadik, javított kiadás
- Önértékelési kézikönyv – hetedik, javított kiadás

A munkaterv összeállítását az alábbi intézményi dokumentumok alapozták meg:

- Alapító okirat: I/968-27/2023. sz., kelte: 2023. december 20.
- A Rakamazi Mesevár Óvoda pedagógiai programja
- A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde Óvoda szervezeti és működési szabályzata
- A Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde házirendje
- Továbbképzési program a 2025-2026 évre

A munkaterv a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. évi (VIII. 31.) EMMI-rendelet 3. §-a alapján készült. A munkatervben kitűzött célok és feladatok pedagógiai programunk minél pontosabb, hatékonyabb megvalósítását, a partnerközpontú működés elérését, továbbá óvodánk hitelettel kapcsolatos küldetésének teljesítését szolgálják. Struktúrája a fenntartó által meghatározott szempontsört, a törvényi előírásokat, valamint az intézményi önértékelés hét területét követi.

A munkaterv alapját képezte a 2024/25 nevelési év elemző-értékelő-ellenőrző látogatásának tapasztalatai,

a 2024/25 nevelési évről készült igazgatói beszámoló, a fenntartói elvárások, a szülő vélemények, valamint a kollégák által megfogalmazott javaslatok. A munkaterv összhangban áll a stratégiai dokumentumokkal. A munkatervet az óvodai igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el, és a fenntartó fogadja el. A fenntartó az éves munkatervet az igazgató általi felterjesztést követő harminc napon belül hagyja jóvá [Nkt. 85. § (1a) bek.]. A munkatervben leírtak teljesülését a fenntartó és az óvodai igazgató ellenőrzi. A munkaterv esetén lényeges, hogy az személyes adatot a GDPR-megfelelőség miatt nem tartalmazhat.

Intézmény adatai

Az intézmény neve és címe: Rakamaz Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde

OM azonosító: 201661

Székhely: 4465. Rakamaz, Bocskai út 76.

Telephely: Rakamaz, Dózsa György út 1.

Telefon: Bocskai út 42/570-717, Dózsa György út 42/570-716

E-mail cím: ovoda@rakamaz.hu

Rakamaz Város Önkormányzata Képviselő Testület határozat száma: I/295-17/2025. a **2025/2026** nevelési évben indítható csoportok száma **5** felvehető gyermeklétszám **150** fő.

Az óvoda nyitvatartása: Hétfő-péntek **6:00-17:00** napi **11** óra/ heti **55** óra

Bevezető

KÜLDETÉSÜNK:

A gyermekek egyéni képességeinek felfedezése és megismerése, az eltérő fejlődés ütemét figyelembe véve, szeretetteljes elfogadó légkörben, változatos tevékenységek biztosításával, korszerű szemlélettel, a személyiségük kibontakoztatása, pozitív irányú fejlesztése.

LEGFONTOSABB PEDAGÓGIAI ELVEINK:

- A gyermekek tisztelete, szeretete, elfogadása, megbecsülése,
- Gyermeki tevékenységekre épülő nevelés (tevékenységközpontú pedagógiai program)
- A gyermek biztonságérzetének, komfortérzetének megőrzése, barátságos, vidám szeretetteljes légkörben.
- Differenciált, egyéni képességekhez igazodó fejlesztés, egyéni bánásmód érvényesülése.
- Biztosítjuk a mindennapi szabad mozgás lehetőségét.
- A gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére kell törekednünk.
- Tudatosan tervezett feltételeket teremtenek, hogy a gyermekek megtanuljanak tartalmasan tevékenykedni a környezetükben,
- Törekszünk a természet és környezetbarát magatartás, a fenntarthatóság, a környezettudatos életvitel alakítására

2. VEZETŐI FELADATAIM A NEVELÉSI ÉVRE:

- A törvényi előírások és azok változásainak figyelemmel kísérése és betartása, betartatása, a jogszabályváltozások továbbítása az érintett munkatársak felé.
- Az intézményi dokumentumok folyamatos vizsgálata és szükség szerinti módosítása a fenntartó jóváhagyásával és a nevelőtestület javaslatainak figyelembevételével.
- Az ovi Kréta rendszer intézményi működtetése, adminisztratív feladatok irányítása, koordinálása, magabiztos használata a vezetői munkában. Kötelezően használt nyomtatványok, dokumentációk vezetése, folyamatosan figyelemmel kísérése, ellenőrzése.
- Kompetencia és teljesítmény alapú teljesítményértékelés rendszer sikeres működtetése.
- Az óvoda működését, valamint a nevelőtestület munkáját és fejlesztését szabályozó naprakész törvények és szabályok ismerete; az óvodai szabványoknak megfelelő pedagógiai anyagok készítése a nevelőtestülettel együttműködve, folyamatos tájékoztatásuk, gondolataik és javaslataik meghallgatása.
- A hatékony működéshez szükséges tárgyi és személyi feltételek állandó állapotának fenntartása, igényfelmérések elvégzése a partnerek és a munkavállalók számára, valamint a szükséges fejlesztések és beszerzések megvalósítása.
- Éves ellenőrzési terv készítése a nevelőtestület javaslatainak figyelembevételével, világos feladatok meghatározásával, időpontok, határidők kijelölésével és konkrét ellenőrzési szempontok meghatározásával.
- A belső ellenőrzési, önértékelési rendszer folyamatos működtetése, időszakos felülvizsgálata, jelentések és értékelések készítése.
- A továbbképzési lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése, a nevelőtestület motiválása és ösztönzése
- A pedagógusok személyre szabott teljesítmény céljainak a nyomon követése, teljesülésének a figyelemmel kísérése (tevékenységlátogatások, tevékenységtervek, teljesítési beszámoló, dokumentációk, csoportnapló,)
- Tovább fejleszteni a közösséget: két óvoda épület dolgozói között kiegyensúlyozott és rendszeres kapcsolattartást, közös tevékenységek, programok szervezése.
- Az intézmény, törvényes színvonalas működtetése.
- A munkatervi feladatok megjelenítése a csoport szintű tervezés és gyakorlati megvalósítás során.
- Jó munkakapcsolat kialakítása az intézmény alkalmazottaival.
- Folyamatos, szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikáció szülőkkel, kollégákkal, partneri intézmények dolgozóival. Kommunikációs csatornák, eszközök színvonalas működtetése. Az intézmény munkatársai számára az információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés vezetői támogatása.
- Új dolgozók beilleszkedésének vezetői támogatása. Középiskolások közösségi munkájának szervezése, koordinálása, szakmai segítése.
- Az óvoda kapcsolatrendszerének erősítése, folyamatos kapcsolattartás és együttműködés megvalósítása.

3. HELYZETELEMZÉS

Tárgyi feltételek:

Terület/helyiség	Szöveges megfogalmazás
Csoportszobák	Bocskai úti épület: 3 db és 1 db tornaszoba Dózsa György úti épület: 2 db és 1 db Bölcsődei csoport valamint 1db tornaszoba.
Kiszolgáló helyiségek	Épületenként 1db tálaló konyha
A játszóudvar feltételei	A csoportok külön udvarrészrel rendelkeznek, ahol van füves játszóhely. A Bocskai úti épület udvarán fedett terasz, gumival borított játszóhely is található.
Játékeszköz-ellátottság	A játékeszköz ellátottság megfelelő.

Személyi feltételek:

Álláshely/munkakör	A munkavállalók létszáma
Óvodaigazgató	1 fő
Óvodaigazgató-helyettes	1 fő
Óvodapedagógus	9 fő
Óvodatitkár	1 fő
Pedagógiai asszisztens	4 fő
Dajka	5 fő
Kisgyermeknevelő	1,5 fő
Bölcsődei dajka	1 fő

Tartósan távol lévő 4 fő (szülési szabadság)

Áprilisban 1 fő óvodapedagógus munkaviszonya áthelyezéssel megszűnt, helyette 1 fő óvodapedagógus került felvételre. Jelenleg 2 fő pedagógiai asszisztens és 1 fő óvodatitkár (óvodapedagógusi) tanulmányokat folytat. 1 fő bölcsődei nevelő munkaviszonya augusztus 31-vel megszűnt, de helyette sikerült munkavállalót találni. Óvodai dajka 1 fő munkaviszonya tavaly decemberben megszűnt, de helyette is sikerült gyorsan munkavállalót találni.

Munkakörök, munkavállalók, beosztások

Sz.	A munkavállaló neve	A munkaviszony jellege	Iskolai végzettség, munkakör	Heti munkaidő	Csoport – hely
1.	Hanuszlikné Mogyorósi Éva	határozatlan	Óvodapedagógus Ped I.	40/32 óra	Pillangó
2.	Tamás Gréta	határozatlan	Óvodapedagógus Ped I.	40/32 óra	Körte
3.	Takács Zsuzsanna	határozatlan	Dajka	40 óra	Körte
4.	Milkitáné Papp Ildikó	határozatlan	Óvodapedagógus Ped. II. Szakmai Munkaközösség vezető	40/30 óra	Alma
5.	Szendl-Kormány Szilvia	határozatlan	Pedagógiai asszisztens	40/35 óra	Alma
6.	Rónavölgyi Lajosné	határozatlan	Dajka	40 óra	Alma
7.	Kecskeméti Gyöngyi	határozatlan	Óvodapedagógus Ped. I.	40/32 óra	Méhecske
8.	Kiss Enikő	határozatlan	Óvodapedagógus Ped. I.	40/32 óra	Körte
9.	Durst Lászlóné	határozatlan	Dajka	40 óra	Méhecske
10.	Oroszné Ludas Beáta	határozatlan	Óvodapedagógus Ped. I.	40/32 óra	Katica
11.	Suskó Panna	határozott	Pedagógiai asszisztens	40/35	Katica
12.	Tóth Tímea	határozatlan	Dajka	40 óra	Katica
13.	Turkóné Demeter Éva	határozatlan	Főigazgató Ped. I. szakvizsga	40/32 óra	
14.	Spindáné Pál Alexandra	határozatlan	Óvodapedagógus Ped.I.	40/32 óra	Pillangó
15.	Szurovczákné Stomp Anita	határozatlan	Dajka	40 óra	Pillangó
16.	Szűcs Dalma	határozott	Pedagógiai asszisztens	40/35	Alma, Katica, Pillangó
17.	Csománé Vass Szilvia	határozott	Pedagógiai asszisztens	40/35	Körte, Méhecske, Pillangó
18.	Zékányné Kiss Angelika	határozott	Óvodatitkár	40 óra	
19.	Tóth-Bendik Dalma	határozatlan	Kisgyermeknevelő Ped I.	40/35	Mókus
20.	Spinda-Kmetz Szintla	próbaidő határozott	Kisgyermeknevelő	40 óra	Mókus
21.	Kecskedi Istvánné	határozatlan	Bölcsődei dajka	40 óra	Mókus
22.	Pirint Zoltánné	határozatlan	Igazgató hely. Ped. II.	40/24 óra	

Tartósan távollévő munkavállalók:

A munkavállaló neve			
Lukács Szilvia	Durst Boglárka	Veiszné Vass Melinda	Erdős Enikő

Munkarend**Az igazgató munkarendje: (kötetlen, kivéve megtartandó óvodai foglalkozások)**

Heti törvényes munkaidő:	40 óra
Heti óvodai foglalkozások száma:	10 óra (2. melléklet A) a 2023. évi LII. törvényhez alapján)
Heti kötelező óraszám letöltésének helyszíne:	Katica, Alma (hiányzások esetén a többi csoportban)
Fogadóóra:	Előzetes bejelentkezés alapján
Az igazgató akadályoztatása esetén a vezetői feladatot ellátja:	A vezetői feladatok ellátása az SZMSZ-ben foglaltak alapján történik

Az igazgatóhelyettes munkarendje: (kötetlen, kivéve megtartandó óvodai foglalkozások)

Heti törvényes munkaidő:	40 óra
Heti óvodai foglalkozások száma:	24 óra [2. melléklet B) a 2023. évi LII. törvényhez
Fogadóóra:	Előzetesen megbeszélt időpontban

Az óvodapedagógusok munkarendje: (részben kötetlen)

Heti törvényes munkaidő:	40 óra
Reggeli ügyeletes műszak:	6.30 – 13.00-ig, Péntek 6.30-12.30-ig
Délelőtti műszak:	7.30 – 14.00-ig, Péntek 7.30-13.30-ig
Délutáni műszak:	10.00 – 16.30-ig, Péntek 10.30-16.30-ig
Délutáni ügyeletes műszak:	10.30 – 17.00-ig, Péntek 11.00-17-ig
1. melléklet a 2023. évi LII. törvényhez – Kötött munkaidő/lekötött munkaidő, ill. Púétv. vhr. 30.§	Eseti helyettesítés, értekezlet, adminisztráció, kapcsolattartás a szülőkkel, foglalkozások előkészítése, mérési-értékelési feladatok, az intézmény hagyományörző ünnepének előkészítése, egyéb, a vezetői utasításnak megfelelő feladatok Az óvodapedagógusok heti váltásban dolgoznak, kivéve az Alma és a Katica csoport. Pénteken a munkaidő keret 30 perccel csökken.

Az óvodatitkár munkarendje: (kötött)

Név: Zékányné Kiss Angelika	
Heti törvényes munkaidő:	40 óra
Munkaidő beosztás:	Hétfő-csütörtök 7.30-16.20-ig Péntek: 7.30-13.30-ig
Fogadóóra:	Előzetesen megbeszélt időpontban
Heti törvényes munkaidő:	40 óra
Pedagógiai asszisztens:	8.00 – 16-ig
Délelőtti dajka:	6.00 –14-ig
Délutáni dajka:	9.00 –17-ig
Kisgyermeknevelő délelőtti	6.30 –14.30
Kisgyermeknevelő délutáni	8.30-16.30-ig
	Szakmai vezető kötelező óraszám 1 órával csökken
Bölcsődei dajka	8.00-16-00-ig

Helyettesítés: A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 82. § szerint.

Az óvodapedagógusok helyettesítési rendje:

- Minden óvodapedagógus a saját csoportjában, illetve szükség szerint más csoportban helyettesít.
- Nagyobb csoport létszám-csökkenés esetén csoportösszevonás lehetséges maximum 25 fős létszám.

A nevelő munkát segítő munkatársak helyettesítési rendje:

- A pedagógiai asszisztensek, valamint a dajkák saját munkakörben egymást helyettesítik.

A felelősi rendszer működtetése

A felelősi rendszert a feladatmegosztás és az egyenletes terhelés érdekében működtetjük.

Megbízás, reszort feladat	A munkavállaló neve	Feladat
Főigazgató	Turkóné Demeter Éva Mariann	A munkaköri leírás szerint
Igazgatóhelyettes	Pirint Zoltánné	A munkaköri leírás szerint
Munkaközösség-vezető	Miklós Papp Ildikó	A munkaköri leírás szerint
Gyermekevédelmi felelős	Turkóné Demeter Éva Mariann Pirint Zoltánné	A gyermekevédelmi terv elkészítése, a gyermekevédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása, koordinálása
Pályázatfigyelő	Turkóné Demeter Éva Mariann Pirint Zoltánné Zékányné Kiss Angélica	Az óvodára vonatkozó pályázati lehetőségeket figyelemmel kíséri, a pályázat megírását megszervezi.
Dekoráció Felelős: évszak, ünnepek (folyosó, aula,)	Évszakonként, ünnepekenként váltás a csoportok között	Elkészítik és folyamatosan frissítik az aula dekorációt és a központi fallújságot.
Munka- és tűzvédelmi felelős	Turkóné Demeter Éva Mariann Pirint Zoltánné	Megszervezi a munka- és tűzvédelmi oktatást, és ellátja a munka- és tűzvédelmi szabályzatban leírt feladatait.
Egészségügyi felelős	Zékányné Kiss Angélica	Figyelemmel kíséri az egészségügyi kiskönyveket, megszervezi a foglalkozás-egészségügyi vizsgálatokat, értesíti a munkavállalókat a vizsgálatok határidejéről.
Jeles Napok felelős	Óvodapedagógusok beosztás alapján	A jeles napokról, forgatókönyvet állít össze stb.
Nemzeti Űszó program	Szűcs Dalma	Az űszás lebonyolítása: utazás, gyermekefelügyelet, gondozási teendők,

Munkaterv – 2025/2026 nevelési év

Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde

	Csománé Vass Szilvia	
Honlap, Facebook felelős Óvodai események publikálása	Óvodapedagógusok, Turkóné Demeter Éva Mariann	Az óvoda honlapját, facebook oldalát frissíti, aktualizálja
Jegyzőkönyvvezető	Kecskeméti Gyöngyi	Dokumentum vezetése, leadása
Az értekezletek előkészítésében segítséget nyújtanak	dajkák	Az értekezletekhez biztosítják a feltételeket.
A fényképezés szervezésének felelőse	Turkóné Demeter Éva Mariann	Felveszi a kapcsolatot a fényképésszel, megszervezi a fényképezés időpontját, és erről tájékoztatja munkatársait és a szülőket.

Feladatok a környezeti feltételek tekintetében

Balesetvédelem	- A munkavégzés és a gyermekek tevékenysége során használatos eszközök napi ellenőrzése használatba vétel előtt. (Hibás, sérült eszközt használni tilos!) - A munka-, tűz- és balesetvédelmi oktatás megszervezése - A gyermekek oktatása szeptemberben a védő-óvó intézkedések tekintetében, majd alkalmanként a szükségletnek megfelelően
Egészséges életmód alakítása	- Munka alkalmassági vizsgálat - A Védőnői Szolgálat igénybevétele (rendszeres tisztasági ellenőrzés) - A lehetőségek kihasználása a gyermekek szabad levegőn való tartózkodása idején. (séták, kirándulások) - A külső és a belső környezet védelme és ápolása, a rendezettségre való odafigyelés - A lelki egészségvédelem - Életvezetési készségek fejlesztése
A csoportok közötti együttműködés	Közös programok szervezése a jeles napok alkalmával, látogatás egymásnál, közös udvari játék szervezése
A munkavállalók együttműködése	- Értekezletek, megbeszélések, közös programok - A kommunikációra, információ áramlására különös hangsúly fektetése
Együttműködés a családokkal	- A családokkal együtt közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával - A szülők meghívása szülői értekezletekre - Nyílt Napok
Együttműködés a POK-kal	Továbbképzésen, értekezleteken való részvétel
Együttműködés a Szakszolgálattal	- Szakértői vélemények kérése, információcsere - Megbízott gyógypedagógus
Együttműködés a Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálattal	- Jelzőrendszer gyors és hatékony működése - Esetmegbeszéléseken részvétel - Szociális segítő munkatárs bevonása - Éves konferencia

A gyermeklétszám alakulása, a csoportok kialakítása
--

A 2025. szeptemberi létszámok az alábbiak szerint alakulnak:

Ssz.	A csoport neve	Életkor szerinti megoszlás					Nemi megoszlás		Létszám	SNI	BTM	HH	HHH
		3 év alatti	3-4	4-5	5-6	6-7	fiú	lány					
1.	<i>Alma</i>	-	7	9	10	2	12	16	28	2	1	1	-
2.	<i>Körte</i>	-	10	7	9	3	14	15	29	1	1	4	-
3.	<i>Méhecske</i>	-	12	6	6	3	11	16	27	1	1	4	-
4.	<i>Katica</i>	-	12	8	5	3	16	12	28	-	-	10	--
5.	<i>Pillangó</i>	-	5	10	9	5	16	13	29	2	2	7	--
6.	<i>Mókus</i>								7				
Összesen:		6	46	40	39	16	69	72	141 7	6	5	26	

4. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A 2025/2026 nevelési év rendje

A nevelési év tartama:	2025. szeptember 1 – 2026. augusztus 31.
Az óvoda nyári váltott zárva tartásának tervezett időpontja:	A zárás időszaka: 2026. június 22-július 24-ig Bocskai úti épület július 27-augusztus 31-ig Dózsa Gy. úti épület. A zárás fenntartói döntés alapján történik. Ez idő alatt történik az éves nagytakarítás, valamint az esetleges felújítás. Az óvoda nyári zárása alatt az ügyeletet felváltva látja el az igazgató és helyettese.
Az óvoda nyári zárásáról a szülők 2026. február 15-ig értesülnek hirdetmény formájában. A szülői igényeket május 15-ig kell benyújtani az igazgatónak.	
A bölcsőde nyári zárva tartásának ideje: július 06-július 24-ig	

A működés rendje

Az óvoda ötnapos munkarenddel működik, napi 11 órás nyitvatartással. A gyermekekkel érkezéstől távozásig óvodapedagógus vagy pedagógiai asszisztens foglalkozik.	
Nyitvatartási idő:	6 – 17 óra között Csoportösszevonás: - reggeli időben: 6.30 – 7.30 óra között - délutáni időben: 16 – 17 óra között

A nevelés nélküli munkanapok időpontja és felhasználása

Nevelés nélküli munkanapok (igény esetén ügyeletet kell biztosítani)	2025. október 17. Szakmai nap
	2026. április Szakmai nap
	2026. június 22. Nevelési év és munkaterv értékelése
	2026. augusztus 24. Nevelési évet nyitó értekezlet
	Egy nevelés nélküli munkanap: egyéb esemény

Alkalmazkodás az iskolai szünetek időtartamához

Ősz	Az iskolai őszi szünet (2025. október 27-től – november 2-ig) tart. (Október 23-24 hosszú hétvége) Az Intézmény a szülők igényei szerint működik, ezért felmérést készítünk a szünetet megelőző időszakban, alkalmazkodva az iskolához.
Tél	Az iskolai téli szünet 2025. december 20-tól – 2026. január 4-ig tart. Az Intézmény a szülők igényei szerint működik, ezért felmérést készítünk a szünetet megelőző időszakban, alkalmazkodva az iskolához.
Tavaszi	Az iskolai tavaszi szünet (2026. április 2-től – 12-ig tart.) az Intézmény a szülők igényei szerint működik, ezért felmérést készítünk a szünetet megelőző időszakban, alkalmazkodva az iskolához.
Ünnepek melatti szünetek	2025. október 18. szombat munkanap, így október 23.-24 (csütörtök-péntek) ünnepnap és pihenőnap 2025. december 13-án szombaton munkanap így december 24 pihenőnap. 2026. január 10. (szombat) munkanap január 2. pihenőnap helyett 2026. április 3. Nagypéntek, április 6. Húsvét hétfő 2026. május 1. (péntek) 2026. május 25. (Pünkösd) 2026. augusztus. 20. (csütörtök)

5. NEVELŐMUNKA

Kiemelt céljaink és feladataink a 2025/2026-ös nevelési évben:

1. Hátrányos helyzetű gyerekek számára óvodai tevékenységek szervezése, alapvető készségek, kompetenciák fejlesztése.

Az óvodának az egyik legfontosabb feladata, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek számára pótolja a hiányzó élményeket, biztosítsa a sikerélményt, erősítse a szociális készségeket, és szoros együttműködésben legyen a családdal és a segítő intézményekkel. Így tudjuk csökkenteni az induló esélyhátrányt, és felkészíteni a gyermekeket az iskolai életre.

Feladat:

Befogadó, szeretetteljes légkör

- Minden gyermek egyenlő értékű, tisztelet és elfogadás légkörének biztosítása.
- A gyermekek önbizalmának erősítése, pozitív visszajelzések adása.

Egyéni differenciálás

- Egyéni fejlesztési tervek készítése a gyermek erősségeire építve.
- Kis lépésekben, játékos formában történő fejlesztés.
- Több idő és türelem biztosítása a felzárkóztatáshoz.

Alapkompetenciák fejlesztése

- Anyanyelvi kommunikáció támogatása (mesék, mondókák, bábozás, beszélgetőkör).
- Szociális készségek erősítése: szabálytudat, együttműködés, konfliktuskezelés.
- Mozgásos és kézműves tevékenységek a finommotorika, figyelem, koncentráció erősítésére.

Élményhez juttatás

- Olyan tapasztalatok nyújtása, amelyekhez otthon nem férnek hozzá (pl. bábszínház, e séta).
- Kulturális és közösségi programokba bevonás.

Szülők bevonása

- Rendszeres, támogató kapcsolat a családdal (egyéni beszélgetések, szülői programok).
- Szülők segítése abban, hogyan tudják otthon is támogatni a gyermeket (pl. közös mese, közös játék).
- Szociális segítő hálózat bevonása (családsegítő, gyermekjóléti szolgálat).

Esélyteremtő programok

- Alapítványi vagy pályázati források felhasználása (pl. kirándulások, fejlesztő eszközök finanszírozására).
- Különböző fejlesztő programok (pl. *Boldogságóra*).

Közösségi élmények erősítése

- Vegyes képességű csoportokban együttnevelés, a kortársak pozitív hatásának kihasználása.
- Szerepjátékok, közös alkotások, csoportos projektek, amelyekben mindenki sikerélményhez juthat.

2. A német nemzetiségi nyugdíjas óvodapedagógus alkalmazása óraadó munkakörben

Feladat:

Az intézmény a Helyi Pedagógiai Programjában még szerepel a német nemzetiségi nevelés, ami jelenleg nem működik, de a nyugdíjas német nemzetiségi végzettséggel rendelkező óvodapedagógus nagy érték lehetne a nyelvtanításban és a hagyományőrzésben is.

3. Fenntartható fejlődés

Feladat:

Az óvodai nevelés feladata a fenntartható fejlődés érdekében, hogy élményszerű tapasztalatokon keresztül alakítsa ki a gyerekekben a felelős magatartást a természet, a társadalom és önmaguk iránt. A gyerekek így megtanulják, hogy apró lépések is hozzájárulnak a Föld megóvásához.

- Szelektív hulladékgyűjtés játékos formában,
- Újrahasznosító kézműves foglalkozások,
- természetjárás,
- környezetkímélő közlekedés megismertetése,
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Óvoda programhoz való csatlakozás.

4. „Mindennapos mozgás”

A gyermekek természetes mozgásigényének a kielégítése, az egészséges életmód alapvető része és a mozgáskultúra fejlesztését foglalja magában. A pedagógusok feladata a mozgás megszerettetése a gyermekekkel és a pozitív élmények biztosítása.

Feladat:

Mindennapi testmozgás biztosítása

- Naponta minimum 30 perc intenzív mozgás beiktatása.
- Mozgásos játékok, tornaszoba/udvari játék alkalmazása.

Változatos mozgásformák szervezése

- Mozgásos népi játékok, tánc, akadálypályák, szabad mozgás az udvaron.
- Heti egyszer szervezett testnevelési foglalkozás.

Ezt követően Bodnár László polgármester az ülést 9⁴⁰ órakor bezárta.

K.m.f.

Bodnár László
polgármester

Dr. Kóder László
jegyző

Szabad mozgás lehetőségének megteremtése

- Udvari játékidő mindennap.
- Rossz idő esetén mozgás a csoportszobában (pl. gimnasztika, mozgásos játékok).

Mozgásfejlesztés célzottan

- Nagymozgás, egyensúly, koordináció, finommotorika fejlesztése.
- Szükség esetén egyéni fejlesztés gyógytestneveléssel vagy fejlesztőpedagógussal.

Szülők bevonása

- Családi sportnap, közös túrák, mozgásos délutánok szervezése.
- Egészséges életmódra nevelés kiterjesztése az otthoni környezetre is.

5. Iskolai előkészítő foglalkozás (45 percben)

„A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.” (Magyar Közlöny 2025. évi 44.szám 2134..)

Az iskola-előkészítő foglalkozás az óvodai nevelés azon kiemelt része, amely a gyermekek képességeinek és készségeinek célzott fejlesztését szolgálja, előkészítve őket az iskolai élet kihívásaira. Az ilyen típusú foglalkozások alapvető célja, hogy a gyermekek mentális, szociális és érzelmi fejlődését egyaránt támogassa, miközben biztosítja a játékos és az örömteli tanulás megőrzését. A pedagógiai gyakorlatban ez a feladat azt jelenti, hogy a gyermekek figyelmé, koncentrációs képessége, finommotorikus és grafomotoros készségei, valamint problémamegoldó és kommunikációs képességei folyamatosan fejlődnek. A foglalkozás során a pedagógus olyan tevékenységeket alkalmaz, amelyek összhangban vannak a gyermekek életkori sajátosságaival és az egyéni fejlesztési szükségletekkel, ugyanakkor a csoportdinamikát és a közösségi készségek erősítését is szem előtt tartják. Az iskola-előkészítés elmélete hangsúlyozza, hogy a gyermekeknek lehetőségük kell legyen tapasztalatokon keresztül felfedezni, kísérletezni és hibázni, így fejlődik kreativitásuk, önállóságuk és önbecsülmük. Fontos szempont továbbá, hogy a foglalkozások struktúrája rugalmas legyen, alkalmazkodjon a gyermekek aktuális állapotához, figyelemkoncentrációjához és motivációjához, ugyanakkor elegendő keretet biztosítson az eredményes tanulás megvalósításához.

Feladat:

A pedagógus szerepe nemcsak a feladatok irányítása, hanem a gyermekek figyelmének érzékeny vezetése, a sikerélmény biztosítása és a pozitív tanulási légkör kialakítása, amely elősegíti a gyermekek zökkenőmentes átmenetét az óvodából az iskola világába.

Feladatok a nevelési év elején és folyamatosan			
Feladat	Felelős	Időszak Határidő	Megjegyzés
Nevelési év Indítása. feladatok kiosztása	Főigazgató	Folyamatos	
A tér/ítésmentes étkezést biztosító nyilatkozatok begyűjtése az érintett szülőktől	Óvodatitkár	2025. szeptember első 3 hete	A kedvezmény igénybevételére jogosító feltételek ismertetése a szülőkkel, nyilatkozat átadása a szülőknek, a szükséges igazolás bekérése (nagycsaládosok és tartós betegség esetében)
A kötelező óvodába járás figyelemmel kísérése, a távolmaradás kockázatának kitett gyermekek nyilvántartása, aktív irányítói magatartás tanúsítása a távolmaradás megelőzése érdekében	Óvodapedagógusok, Főigazgató	Folyamatos	A felvételi és mulasztási naplóban nyilvántartott hiányzások és azok igazolásait az óvodapedagógusok nyomon követik, és haladéktalanul jelzik az óvodavezetőnek, ha a gyermek igazolatlanul hiányzik.
A gyermekvédelmi szempontból veszélyeztetett és/vagy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek feltérképezése, a felvételi és mulasztási naplóban történő jelzése, egyéni fejlesztési terv készítése, a fejlődés folyamatos nyomon követése, szakmaközi egyeztető fórum megszervezése	Gyermekvédelmi felelős és Óvodapedagógusok	Folyamatos	Az intézményen belüli gyermekvédelmi jelzőlap alkalmazása, folyamatos vezetése, a szociokónómiai háttér feltérképezése, a szakértői bizottsági szakvéleményekben foglalt fejlesztések tervezése, megvalósítása szakember segítségével, a felülvizsgálatok kezdeményezése az óvodapedagógusok feladata
Kapcsolatfelvétel az intézményekkel,	Főigazgató, Kapcsolattartó Óvodapedagógus	folyamatos	Bölcsőde, óvodák, általános iskola, zeneiskola, zenekarok, művészek
Az októberi statisztikához adatok gyűjtése és elemzése	Főigazgató	2025.09. 01 – 10. 01.	A statisztika összeállítását segítő Excel-tábla kitöltése

6. A PEDAGÓGIAI MUNKA TERVEZÉSE

Pedagógiai folyamatok

Tervezés

Cél:

- A nevelési év végi beszámoló megállapításai alapján történik a következő nevelési év tervezése.
- Az éves munkaterv összhangban van a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösség terveivel.
- A tervezés a teljes személyiségfejlesztést és az ismeretanyag hosszú távú, mély ismereteket nyújtó elsajátítását szolgálja és eredményezi.
- A tervek elkészítése a Nevelőtestület bevonásával történik.
- A komplexitás jelenjen meg a tervezésben.
- Mérés, értékelés, eredményei épüljön be a tervezésbe.
- A tervek határidőre készüljenek el.
- A tervezés alapját képező dokumentumok: Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, Rakamaz Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde Nevelési Programja, Igazgató éves munkaterve

A fejlődési dokumentációk összesítése alapján a következő feladataink vannak:

3-4 évesek körében: kudarc elviselése, finommozgás, verselés-mesélés (79-77 %)

4-5 évesek körében: kudarc elviselése, külső világ tevékeny megismerése, anyanyelv, (62-55%)

6-7 évesek körében: kudarc elviselése, anyanyelv, külső világ tevékeny megismerése (43-27%)

Miklós Papp Ildikó intézkedési terv felelőse.

A nevelés-fejlesztés tervezése

Stratégiai terv	Pedagógiai program felülvizsgálata, jogszabályváltozás, aktualizálás
Felelős	Turkóné Demeter Éva Mariann és Pirint Zoltánné
Stratégiai terv	Éves munkaterv, Munkaközösségi munkaterv, Gyermekvédelmi munkaterv, Tehetséggondozás munkaterv
Felelős	Turkóné Demeter Éva Mariann, Miklós Papp Ildikó, Pirint Zoltánné, Kiss Enikő, Tamás Gréta, Spindáné Pál Alexandra
Stratégiai terv	Éves nevelési terv féléves bontásban, tematikus tervek, évszakok, jeles napok aktuális témák szerint, fejlődési napló
Felelős	Csoportos óvodapedagógusok
Operatív terv	Csoportnapló vezetése az ovi Kréta felületén

Tervezési szempontok

Terület	Cél, feladat
Az év végi beszámoló megállapításai alapján megfogalmazásra kerülő feladatok	A fejlettségi szintekre történő tervezés (differenciálás) megvalósítása a tanulási tervekben Az egyes tevékenységi területek közötti koherencia, komplexitás megvalósítása
Nevelési-fejlesztési tervek	A pedagógiai program céljai és feladatai épüljenek be a tervekbe A szintekre történő tervezés vegye figyelembe az egyes gyermekek egyéni és életkori sajátosságait, fejlettségi szintjét
A tanulási folyamat tervezése	A pedagógiai programban meghatározott tanulási eljárások, szervezeti formák és munkaformák, a differenciálás és az egyéni bánásmód alapján készülnek a tervek A szintekre történő tervezés vegye figyelembe a csoportjellemzőket (életkorok, nemek aránya, a gyermekek előzetes élményei, tudása, cselekedtetés) és az egyéni fejlettségi szinteket és ismereteket, képességeket, attitűdöt
A fejlődés nyomon követése	Az egyéni képességek és fejlettségi szint megállapítása a megfigyelés módszerével történjen Az eltérő fejlődést mutató gyermekek esetében a tehetséggondozásra/fejlesztésre vonatkozó egyéni terv elkészítése, legalább félévente történő felülvizsgálata

Megvalósítás**Cél:**

A megvalósítás során elért eredmények, a pedagógiai gyakorlat tapasztalatainak megosztása nevelőtestületi szinten, az egyéni és csoportos fejlesztési eljárások, módszerek és eszközök tudatos alkalmazása, a mérési-értékelési eredmények figyelembevétele a nevelőmunka során.

Feladat

A stratégiai tervek alapján a 2025./2026 nevelési év aktuális céljai és feladatai:

A 2025/26. évre kitűzött feladat megnevezése	A stratégiai vagy operatív terv megnevezése
A 2024/2025 nevelési év végén készült beszámoló alapján a 2025/2026 nevelési év megtervezése	Beszámoló, munkaterv
Nyugodt, harmonikus fejlődés elősegítése a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatásával	
Sokoldalú, igényes képességfejlesztés	
A gyermekek testi-lelki és értelmi szükségleteinek kielégítése	
Igényes gondozásuk és egészségvédelmük, egészséges életvitelük megvalósítása	
Fejlesztőkhöz az egészséges és esztétikus környezet megteremtése	
A fenntarthatósági szemléletformálás érdekében a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozása, tevékenységeikben történő megvalósítása	

Ellenőrzés

- Intézményünk a stratégiai alapküldetése alapján belső ellenőrzést végez.
- A belső ellenőrzés legfontosabb feladata az óvodában folyó pedagógiai tevékenység hatékonyságának a pedagógiai program megvalósításának mérése. A belső ellenőrzés sorrendjét olyan módon kell kialakítani, hogy a nevelési év során valamennyi dolgozó munkáját értékeljük.
- Az ellenőrzés feladata a problémák feltárása, eredményesség mérése, vizsgálata, napi felkészültség vizsgálata.
- Az ellenőrzés célja, hogy az intézmény hatékonyan, törvényesen működjön, és segítse a zökkenőmentes munkavégzést.
- A pedagógusok és a nevelőmunkát segítő alkalmazottak motiváltak legyenek az intézményi célok elérése érdekében.
- A feladatok meghatározása az éves munkatervben és a munkaköri leírásokban található.
- Az ellenőrzést (szakmai, pedagógiai, munkáltatói) előre be kell jelenteni.
- A napi feladatok ellenőrzése előzetes bejelentés nélkül történik.
- Az ellenőrzésről történő rögzítése az ellenőrzési lapon történik.
- az óvodapedagógusok a csoportnaplót, fejlődési naplót, felvételi mulasztási naplót, digitálisan vezetik
- 2024.09. 01-től az ovi KRÉTA rendszerében a napló ellenőrzés az ovi KRÉTA felületén történik

A látogatás mindenkor a pozitív és építő kritika érdekében történik. A tapasztalatokat közösen értékeljük és megbeszéljük.

Az óvodavezető ellenőrző tevékenysége

Az ellenőrzés-értékelés területe	Érintettek	Időpontok	Az ellenőrzést végző személy
A működés törvényessége – tanügyigazgatás			
A csoportnaplók megnyitása, naprakész vezetése, lezárása, az Ovikréta rendszerébe	Pedagógusok	folyamatos	Óvodavezető
A felvételi és mulasztási naplók megnyitása, naprakész vezetése, lezárása.	Pedagógusok	folyamatos	Óvodavezető Igazgatóhelyettes
A fejlődés nyomon követését szolgáló Fejlesztési napló vezetése	Pedagógusok	Évente két alkalommal az ellenőrzési terv szerint	Óvodavezető
Az Intézmény működését szabályozó dokumentumok – felülvizsgálat, elkészítés			
Pedagógiai program	Óvodavezető, Pedagógusok	Törvényváltozás esetén	Óvodavezető
Szervezeti és működési szabályzat			
Házirend			
Továbbképzési program			
	Dajkák	folyamatos	
HACCP-dokumentumok vezetése	Pedagógusok	2026. április 30.	
Belszolási terv			
A működés feltételei – eszközök, felszerelések			
KIR nyilvántartás, Ovikréta	Óvodatitkár,	szeptember első hete, alkalmanként	Óvodavezető
Az eszközök, felszerelések ellenőrzése a kötelező felszerelés- és eszköz jegyzék alapján	Óvodatitkár	2025. november 30.	Óvodavezető
A működés feltételei – fizikai környezet, infrastruktúra			
Takarékos gazdálkodás, karbantartás,	alkalmazotti kör	alkalmanként	Óvodavezető
Munkavédelmi előírások betartása,	alkalmazotti kör	alkalmanként	Óvodavezető
Tisztasági ellenőrzés, együttműködés,	Dajkák,	alkalmanként	Óvodavezető
Személyi anyagok, nyilvántartások vezetése	Óvodatitkár	félévente	Óvodavezető
Munkaidő betartása	alkalmazotti kör	alkalmanként	Óvodavezető
Egészségügyi kiskönyvek ellenőrzése	Óvodatitkár	2025. november 30.	Óvodavezető
A pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, reflexiói, a gyermekek fejlődésének nyomon követése	Pedagógusok	Félévente, az ellenőrzési tervben, szereplő időpontokban	Óvodavezető

A pedagógiai folyamatok megvalósítása, nevelés-/tanulásszervezési eljárások, kapcsolat a gyermekekkel, szülőkkel, munkatársakkal.	Pedagógusok,	Az ellenőrzési tervben, szereplő időpontban	Óvodaigazgató
A szakmai munkaközösség tevékenysége	Munkaközösség-vezető, Pedagógusok. pedagógiai asszisztens	A munkaközösségi találkozókra való részvétellel	Óvodaigazgató
Pedagógiai asszisztensek szakmai munkájának ellenőrzése: milyen módon kapcsolódik be a csoport életébe, gondozási tevékenységekbe, óvodai programok előkészítésében, az óvónővel való együttműködés módja, kapcsolat a gyermekekkel, munkaidő pontos betartása. Meglévő ismereteinek használata az óvoda csoporton belül.	Pedagógiai asszisztens	Folyamatosan	Óvodaigazgató
Technikai dolgozók munkája, tisztaság az épületben, higiéniai szokások betartása, táplálás, étkezés segítése, kommunikáció, kapcsolattartás a gyerekekkel, dolgozókkal, szülőkkel, gyermekeszerető magatartás, udvari életbe való bekapcsolódás, helyes és arányos munkamegosztás megvalósulása, a munkakör leírás pontos betartása.	Dajka,	Folyamatos	Óvodaigazgató
Gyermekvédelem	Gyermekvédelmi felelős, Pedagógusok	Folyamatos	Óvodaigazgató
A szülők igényeire alapozott és az óvoda profiljához illő külön foglalkozások	A foglalkozást vezető személy	Félévente	Óvodaigazgató
A szervezet működése			
A vezetés színvonala	Igazgatóhelyettes, Munkaközösség-vezető	Folyamatos	Óvodaigazgató
Kapcsolatok: az intézmény belső és külső kapcsolatai	Alkalmazotti közösség	Folyamatos	Óvodaigazgató

A látogatásokat, ütemezés és előre egyeztetés alapján végzik.

Felelős az igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösség vezető.

Látogatás módja:

Spontán betekintő, megfigyelések, tervszerű, beszélgetés, dokumentumok megtekintése az Övikiéta rendszerébe.

Értékelés:

Az értékelési folyamat előfeltétele az ellenőrzés, információszerzés a teljesítményekről.

Az értékelés összetett folyamat, amelynek célja a nevelői munka javítása, a pedagógusok szakmai fejlődésének támogatása, és a gyermekek számára biztosított nevelési-oktatási környezet folyamatos fejlesztése.

Az értékelés célja, hogy támogassa a pedagógusokat abban, hogy legjobban végezzék a munkájukat, és hozzájáruljanak a gyermekek fejlődéséhez.

A Teljesítményértékelés fő céljai:

A személyre szabott teljesítménycélok illeszkedjenek az intézmény pedagógiai programjában, éves munkatervében, belső szabályzatban szereplő célokhoz, illeszkedjen a munkaközösség feladatköréhez. Szakmai, nevelési/ módszertani, valamint egyéb területeket öleljenek át.

- Ösztönöz a minőségi munkavégzésre
- Rendszerszerű, teljesítményértékelés évente
- Felváltja az önértékelés és a tanfelügyelet rendszerét
- Objektivitás, belső értékelés nem egy nap alapján történik
- TÉR rend-18/2024.(IV.4.) BM rendelet pedagógus teljesítmény értékeléséről
- Ez a rendelet 2024. június 1-jén lépett hatályba
- Második alkalommal 2025. szeptember 1- 2026. június 30-a időszakra vonatkozóan értékeli a vezető.
- A TÉR részletes útmutatója a mellékletben található
- A teljesítményértékelés megvalósítását teljesítménymérő lappal kívánom megvalósítani.
- Töreksem a munka teljesítmény folyamatos elismerésre, dicséretre, motiválásra, amely segíti a jó eredmény elérését és fenntartását.

A beszámolók készítésének rendje

A pedagógusoknak a csoportokban végzett munkáról /TÉR/ valamint a megbízási pótlékban részesülőeknek (igazgatóhelyettes, szakmai munkaközösség-vezető, tehetségműhely vezető, bölcsődei szakmai vezető) beszámolási kötelezettségük van. A beszámolót az óvoda igazgatónak kell átadni a megjelölt határidőre. Az óvodai igazgató feladata a beszámolók továbbítása a nevelőtestület részére. A nevelési évváró értekezlet a nevelőtestület dönt arról, hogy elfogadja-e a beszámolókat, és arról, hogy – az óvodai igazgató és az igazgatóhelyettesen kívül – egyetért-e az érintettek további megbízásával.

- *Leadási határidő:* 2026. június 19.
- *Átveszi, és a nevelőtestületnek továbbítja:* óvodai igazgató.
- *Jóváhagyja:* a nevelőtestület a záró értekezleten.

Korrekción

Évente megtörténik a megfigyelési, mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása. Az eredmények összegzése után feltárjuk az esetlegesen jelentkező probléma okát, megfogalmazzuk a feladatokat, intézkedéseket.

Feladat:

- a mérések, ellenőrzések és értékelések során feltárt eredmények megtartása, a hiányosságok javítása
- a csoportos összesítők elkészítése a mérési eredmények alapján
- a méréssel kapcsolatos mutatók elemzése és értékelése alapján a tervek és a gyakorlati megvalósítás figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét és a csoportos adottságokat, fejlődési jellemzőket
- a gyermekek májusi mérése 85% alatti területeire intézkedési terv összeállítása
- gyermekek fejlődésére vonatkozó megállapítások és differenciált pedagógiai intézkedések megfogalmazása csoportos és egyéni szinten történjen meg
- az esetleges törvényi változásokhoz megfelelően kiegészítjük a dokumentumainkat.

Személyiség- és közösségfejlesztés

Személyiségfejlesztés

Az intézmény egyik legfontosabb feladata a nevelés, tanulási –tanítási folyamat során a személyiség- és közösségfejlesztés kereteinek a biztosítása. Felkészültnek kell lenni a személyre szabott nevelés-tanítás feladatainak ellátására, valamint a tanulási nehézségek kezelésére és a tehetségek fejlesztésére, gondozására.

Feladat:

- biztonságos, nyugodt óvodai mindennapok megteremtése
- a gyermeki fejlődéshez ingergazdag, izléses környezet kialakítása
- gyermekek fejlődésének a nyomon követése
- gyermekek szociális helyzetének a feltárása, hátránykompenzálás, integrációs nevelés
- segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére óvodai keretek között
- a megfigyelések alapján a gyermekek egyéni fejlettségi szintjét az óvodapedagógusok a Fejlődési naplóban tudatosan határozzák meg
- a fejlődéshez szükséges eljárásokat, módszereket és eszközöket a rögzítik az egyéni fejlesztési tervekben, és ez alapján zajlik a fejlesztés
- differenciált beszoktatás, befogadás (Ideje, módja)

Megnevezés	Tartalom
Befogadás, beszoktatás	Családlátogatás alkalmával megismerjük a gyereket, egyeztetünk az időpontról, a folyamatról a gyermek igényéhez igazodva.

Tehetséggondozás

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
A tehetséggérek felfedezése, gondozása	Tehetséges gyerekek felismerése, kiválasztása, feltételek biztosítása, sikerélmény, Műhelymunkák: VARÁZSPÁLCA kreatív, CSODABOGÁR természetismereti, MANÓ MŰHELY kreatív	Gyermekek, Szülők, pedagógusok

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
Szakértői vélemény kérése a pedagógiai szakszolgáltatástól	Az SNI gyermek szakvéleményében megállapítottak alapján biztosítjuk a szakembert.	Gyermekek, pedagógiai szakszolgálat, szakértői bizottság, pedagógusok, gyógypedagógus, logopédus, szülők
Együttműködés a segítő szakemberrel, szülőkkel,	- Folyamatos információcsere, - Szakvélemény	Gyógypedagógus, óvodapedagógus, szülők,

A tanulási és magatartászavarral küzdő gyermekek nevelése

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
Egyéni fejlesztési terv készítése	Pedagógiai szakszolgálattal együttműködve pedagógiai fejlesztés biztosított, melyet fejlesztő pedagógus végez.	Gyermekek, pedagógiai szakszolgálat, pedagógusok, fejlesztő pedagógusok és/vagy gyógypedagógusok
Az egyéni bánásmód megvalósulása	Folyamatos konzultáció információ csere	Óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, gyógypedagógus, gyermek

A gyermekek szociális hátrányainak enyhítése

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
A gyermekek szociális hátrérének feltérképezése	- Helyi önkormányzat nyilvántartásai alapján családok felkeresése, beíratás, minél hamarabb óvodai nevelés biztosítása - család-óvoda átmenet segítése, közös célok meghatározása - családlátogatás - anamnézis	Gyermekek, családok, pedagógusok, a jelzőrendszer-hálózat tagjai
A szociális hátrányok csökkentése	- jelzőrendszer gyors hatékony működése. partneri együttműködések - prevenció - egyéni fejlesztési terv készítése - igazolatlan hiányzások minimalizálása - a családdal történő partneri együttműködés - az együttnevelést támogató tevékenységek, programok, családok bevonásával - óvoda –iskola átmenet segítése - szükség esetén tanácsadás	Szülők, Óvodapedagógusok, jelzőrendszer főigazgató
Gyermekvédelem	- Az óvodának jelzési kötelezettsége van az illetékes gyermekjóléti szolgálat felé - Az óvoda vezetője felel a gyermek és ifjúságvédelem megszervezéséért és ellátásáért a gyermekvédelmi jelzőrendszernek és a feladatok koordinálásáért <i>Óvodapedagógusok figyelemmel kísérésének szempontjai:</i> - gyermek személyi higiénája, egészségügyi- és mentális állapota, viselkedése és magatartása, társadalmi viszonyulások változásai, családi állapotváltozások, <i>Intézményi feladatok:</i> - szakszerű prevenció, visszacsatolás, gyakorlati segítségadás, rendszeres kapcsolattartás a szociális segítő munkatárssal és a Gyermekjóléti Szolgálattal, előadásokon való részvétel	Főigazgató Igazgató-helyettes Óvodapedagógusok

A gyermekek fejlődésének nyomon követése

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
Anamnézis	Anamnézis felvétele, családlátogatás,	Szülők, pedagógusok

A Fejlődési napló vezetése	A nevelési év folyamán két időszakban, gyermek megfigyelése játék és tevékenységek során; az életkori jellemzők és az egyéni sajátosságok rögzítése az oviKRÉTÁ-ban. A gyermekeket az ismételt megfigyelések alkalmával nemcsak az életkori jellemzőkhöz, hanem önmagukhoz is kell hasonlítani. Láthatóvá válik a gyengébb és az erősebbük is. Információk birtokában jelölhetjük meg a fejlesztendő területeket, illetve tevékenységeket, módszereket.	Gyermekek, pedagógusok
Gyermekek értékelése	Az óvodapedagógusok folyamatosan visszacsatolnak a gyermekek eredményeiről a szülőknek, melyet aláírásukkal igazolnak.	pedagógusok, szülők,
Dokumentálás	Csoport szinten és óvodai szinten összesítő	főigazgató, pedagógusok

Az egészséges életmód alakítása

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
Testápolás	Testápolás szokásainak alakítása, segítése, figyelemmel kísérése, higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása	Gyermekek, pedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák
Öltözködés	Időjárásnak megfelelő réteges öltözködés, öltözés-vetkőzés helyes sorrendje, ruhadarabok esztétikus elrendezése a jellel ellátott szekrényben	Gyermekek, pedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák
Táplálkozás	Megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásról eredő egészségmegőrző tevékenység, családdal való együttműködés,	Gyermekek, pedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák
Mozgás	- A szervezet edzését a mozgásszükséglet kielégítésével, az évszaknak, időjárásnak megfelelő levegőzéssel szolgáljuk. - A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez és az egészséges életvitel kialakulásához	Gyermekek, pedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák

Az érzelmi, erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
Érzelmi biztonság, szeretetteljes, családi légkör	Óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik a gyereket, érzelmi biztonság, derűs, kiegyensúlyozott szeretetteljes légkör vegye körül	Gyermekek, az óvoda összes munkatársa
Pozitív érzelmi kapcsolatok	- A kapcsolatokat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze, különbözőségek elfogadása, megértése, tisztelete, - Az óvoda családi, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására - BOLDOGSÁGÓRA – A Boldogságóra program, a pozitív pszichológia eredményein alapulva támogatja a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtését, szociális és érzelmi kompetenciák fejlődését.	Gyermekek, pedagógusok

A környezettudatos életmódra nevelés

Megnevezés	Tartalom	Érintettek
Környezet megismerése, megszerettetése,	Tevékenységek, élmények biztosítása melyek segítségével megtapasztalják, megismerjék és megszeressék a természetet, a természetes anyagok és termékek felhasználását. Családi nap	Gyermekek, pedagógusok, szülők
Környezettudatos magatartás	Környezetvédő tennivalók felismerése, pozitív viszony kialakítása a környezetükkel, hangsúlyt kapjon a fenntarthatósági szemléletformálás.	Gyermekek, pedagógusok, szülők
Környezetvédelem	Környezetvédelmi tevékenységekben aktívan vegyenek részt, szelektív hulladékgyűjtés,	Gyermekek, pedagógusok,

Közösségfejlesztés

Közösségi nevelésünk alapeelve, hogy a gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben, már óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik.

Feladat:

- Érzelmileg biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör kialakítása
- Válgon igényévé a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor, ha erre van, igénye egyedül is tevékenykedjen.
- Mind a felnőttek, mind a gyermekek között az elfogadó, egymást támogató, empátiát sugárzó kapcsolatok dominálnak
- Az ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében.
- Munkaközösségi munkaterv tartalmazza a közös programokat a szülőkkel, melyek a közösségfejlesztés lehetséges eszközei.
- Az ünnepekkel közvetítjük nemzeti kultúránk értékeit, a jeles napok kapcsán felidézzük a népi hagyományokat.
- Az érzelmi ráhangolódást biztosítjuk az aktuális versekkel, mesékkel, dalokkal, kézműves tevékenységekkel.
- Az ünnep hangulatát emeli a feldíszített óvoda.
- Munkaközösségi munkaterv elkészítése, óvodai csoportok várható programjainak megtervezése az óvodai csoportnaplóban. Felelős munkaközösségi vezető, óvodapedagógusok.

Az óvodai élethez kapcsolódó ünnepek, hagyományok, rendezvények időpontja és tartalma
--

Az alábbi táblázatban szereplő jeles és kiemelt napokat a tevékenységi tervekbe is beépítjük.

A jeles napok újragondolása (munkaközösségi munkaterv)

A jeles nap		
megnevezése, szervezése	időpontja	tartalma
Ősz		
Almafesztivál (feilépés, főzés)	szeptember 6.	alkalmazottak, gyerekek
A népmese napja	szeptember 30.	csoportonként
Könyvtárlátogatás	szeptember vége	
Állatok világnapja	október.4. (3.)	csoportonként
Pónilovaglás	október	csoportonként
Fotózás	október 13-14.	épületenként
Márton nap-vitaminnap	november 11.	Családi nap épületenként csoportonként
Tél		
Zenés előadás	december 1	csoportonként
Mikulás	december 5.	épületenként
Karácsony	december 3. hete	épületenként
Városi Karácsony	december 3. hete	Nagytemplom
Farsang	február	épületenként
Zenés előadás	február	épületenként
Tavasz		
Nemzeti ünnep: Március 15. Városi Ünnepség	március 13.	megemlékezés épületenként
Víz világnapja	március.20.	csoportonként
Húsvételő, komatál	március vége	csoportonként, épületenként

Teknősház Látogató Központ látogatása		
Fotózás	március	épületenként
Föld napja	április 22.	csoportonként, szülőkkel virágültetés
Majális (májusfa díszítés)	április 30.	óvodánként
Városi majális	május 1.	
Anyák napja	május 8.	csoportonként
Madarak és fák napja	május 11.	csoportonként
Hajókirándulás (Felajánlás, ingyenes)	május utolsó hete	Ballagó gyermek
Nyár		
Gyermekhet- rendezvénysorozat	június 2-5-ig	csoportonként, épületenként,
Lovaskocsikázás	június első hete	
Rendőrnapi	június első hete	épületenként
Ballagás	június 5.	épületenként
Sportnap, iskola, óvoda verseny	Június második hete	nagycsoportos gyerekek, első osztályosok

- Gyermek névnapjai, születésnapjai szülői igényeknek megfelelően.
- Nyílt Napok tartása csoportonként
- Övicsalogató
- Rátka Nemzetiségi gyermektánc találkozó

Térítésmentes szolgáltatásaink:

- Varázspálca kézműves tehetségműhely
- Manó Műhely kézműves tehetségműhely
- Csodabogár természetismereti tehetségműhely
- Boldogságóra foglalkozás
- Úszó Nemzet Program
- Római katolikus hitéleti foglalkozás
- Református hitéleti foglalkozás
- Fejlesztő foglalkozás (logopédus, gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus?)

Eredmények

- Az új ONOAP pedagógiai programnak és az egyéni fejlesztési tervnek megfelelően történik az egyénre szabott értékelés, mely az egyéni fejlődési naplóban nyomon követhető.
- Az óvodapedagógusok a gyermekek eredményeiről fejlesztő céllal tájékoztatják a szülőket, melyet aláírásukkal igazolják.
- Az eredményeket év végén összesítjük csoportonként, melynek eredményéről a vezetőség óvodai szinten kimutatást készít, értékeli, és ez alapján határozzuk meg a fejlesztendő területeket.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése

A gyermekek fejlődésének folyamatos nyomon követése, értékelése	
Feladat	A gyermekek egyéni fejlődésének és fejlesztésének folyamatszabályozása szerint: A nyomon követéséhez szükséges dokumentum (Fejlődési napló) előkészítése, Anamnézis, bemeneti mérések,
Határidő	2025. szeptember
A féléves nevelés-fejlesztés értékelése	
Feladat	A gyermekek egyéni fejlődésének és fejlesztésének folyamatszabályozása szerint: • fejlettségi mutatók folyamatos rögzítése • egyéni fejlesztési terv • egyéb feljegyzések, dokumentumok,

Munkaterv – 2025/2026 nevelési év

Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde

Határidő	2026. január
Az éves nevelés-fejlesztés értékelése	
Határidő	2026. június
Felelős	óvodapedagógusok

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

A szervezeti kultúra további pozitív irányú fejlesztése az egymás elfogadásával, az egymás iránti őszinteség és lojalitás gyakorlásával és a szóbeli, papíralapú vagy elektronikus információáramlás biztosításával minden munkatárs számára.

Cél:

- Az együttműködéshez szükséges feltételek biztosítása
- Az Intézményen belüli (a két épület közötti) kapcsolattartás mélyítése
- Megfelelő információáramlás, közös megbeszélések, értekezletek,
- Intézményen belüli hospitálások ösztönzése,
- Értékelés és elismerés szóbeli írásbeli közlése,
- Munkaközösségi foglalkozások havonkénti megtartása,
- Dajka továbbképzés,
- A Bölcsődei kisgyermeknevelők is részt vesznek az értekezleteken, megbeszéléseken.
- Közösségi média felületek
- Belső telefonrendszer
- E-mail

Munkatársi értekezletek, megbeszélések

A biztonságérzet és a kiszámíthatóság megteremtése a munkatársak számára azzal, hogy folyamatosan értesülnek az óvodával kapcsolatos eseményekről, feladatokról

Az értekeztet típusa	Időpont	Résztvevők	Megjegyzés
Nevelési évet nyitó értekeztet, balesetvédelmi oktatás	2025.augusztus.25.	alkalmazottak	Az éves munkaterv elfogadása, a nevelési év indításával kapcsolatos feladatok megbeszélése
Vezetőségi értekeztet	Minden hónap első hete	Igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösség vezető, bölcsődei szakmai vezető,	Az adott hónap eseményeinek, programjának, feladatainak, ismertetése, szervezése,

Munkaterv – 2025/2026 nevelési év

Rakamazi Mesevár Óvoda és Mini Bölcsőde

Dajkai megbeszélések	2025.augusztus 29. 2025.november 3. hete 2026 május 2. hete.	dajkák	Év Kezdéssel kapcsolatos aktuálisok, munkaköri leírások. Szakmai kompetenciák fejlesztése, Az év tapasztalatainak összegzése, felmerülő problémák megoldása,
Nevelési évet záró értekezlet	2026. június.22.	alkalmazottak	Nevelési év értékelése, nyári élet megbeszélése, szervezése

A szakmai munkaközösség működése

A szakmai munkaközösség működésének folyamata:

A szakmai munkaközösség minden nevelési évben, az óvodavezető által felajánlott és a nevelőtestület által elfogadott területet dolgoz fel.

A szakmai munkaközösség 2025/26 munkaterv az éves munkaterv mellékletében található.

Felelős: Mikitáné Papp Ildikó (munkaközösség vezető)

Az intézmény külső kapcsolatai

Óvodánk nevelő –oktató munkája akkor lehet eredményes, ha partnereinkkel megfelelő kapcsolatot építünk ki.

Célunk a meglévő kapcsolatok mélyítése, továbbépítése, új partnerek felkutatása

Kapcsolattartás a szülőkkel

A gyermek nevelése a család joga és kötelessége. Az óvoda kiegészítő segítő szerepet tölt be.

A gyermek személyiségének alakulásában meghatározó, hogy milyen nevelési hatások érik a családjában.

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A család és az óvoda kapcsolatának alapvető feltétele a kölcsönös tisztelet és bizalom.

Elsődleges feladatunk személyes kapcsolat kialakítása a családokkal.

Az óvodapedagógusok napi szinten konzultálnak a szülőkkel, szakszerű tanácsokkal segítik őket a gyerekekre nevelésben, gyermek viselkedésének értelmezésében.

A kapcsolattartás formái:

- mindennapi személyes találkozások, beszélgetések,
- családlátogatás, beszoktatás, ovicsalogató,
- közös ünnepek, rendezvények,
- szülői értekezletek, Szülői Szervezet értekezlete,
- nyílt napok,
- kifüggesztett tájékoztatók,
- családi napok, kirándulások,
- Óvoda honlapja, Facebook, e-mail üzenetek.
- fogadóórák
- kézműves délelőtt
- Zárt Facebook csoport

Nyílt napok az óvodánkba járó gyermekek szüleinek		
Ssz.	Időpont	Csoport/a tevékenység tartalma
1.	2025. december 12.	Advent – Karácsonyi ráhangolódás
2.	2026. április 24.	Közös virágültetés
3.	2026. május	Tanítónénik meghívása

Az óvoda bemutatkozását szolgáló óvodai nyílt nap

Tervezett időpont	Tervezett program	Felelős
2026. április. Óvodai beíratás előtti héten	Ovicsalogató	Óvodaigazgató, Igazgatóhelyettes Óvodapedagógusok.

Szülői értekezletek

• Őszi szülői értekeztet

Téma: Bölcsődei nevelési év kezdete, beszoktatás, házirend, napirend

Felelős: csecsemő- és kisgyermekgondozó

Időpont: 2025. augusztus 28.

Téma: Nevelési év kezdete, beszoktatás, házirend, napirend, csoportprofil, iskolaérettség,

Felelős: óvodapedagógusok

logopédus

Időpont: 2025. szeptember 15. (Bocskai úti épület) 16. (Dózsa Gy. úti épület)

SZMSZ szülői értekeztet

Téma: Tagok választása

Időpont: szeptember

• Téli szülői értekeztet:

Téma: Iskolai életre történő alkalmasság, beiskolázás,

Felelős: igazgató, logopédus

Időpont: február

• Tavaszi szülői értekeztet:

Téma: csoport életéről tájékoztatás, szabadon választott előadás, tavaszi események,

Kapcsolattartás az intézmény partnereivel

Folyamatos, építő kapcsolattartás az intézmény közvetlen és közvetett partnerével

A fenntartóval kölcsönösen mindennapos jó kapcsolatra törekszünk. Támogató, segítő jellegű, korrekt munkakapcsolatot igyekszünk kialakítani, melynek szempontjai a következők:

- Rendszeres és nyílt kommunikáció
- Időben történő tájékoztatás minden fontos eseményről, problémáról, eredményről.
 - Partnerség a döntéshozatalban
- Közös tervezés a költségvetés és a hosszú távú fejlesztési irányok kapcsán
 - Pozitív intézményi kép mutatása
- Meghívás a fenntartó képviselőinek fontos eseményekre (évnyitó és évzáró értekezletek, ünnepek, nyílt nap).
 - Problémamegoldás együttműködve
- Felmerülő gondok időben történő jelzése, javaslattal együtt (ne csak a problémát, hanem a megoldási lehetőséget is mutassuk be).
- Konfliktuskezelés tárgyilagos, tiszteletteljes kommunikációval.
 - Emberi kapcsolatok ápolása
- Személyes, közvetlen hangnem a hivatalos kereteken belül.
- Elismerés, köszönetnyilvánítás a fenntartó támogatásáért (szóban vagy írásban),
 - Közös célok hangsúlyozása
- Minden egyeztetésnél kiemelni, hogy a közös cél a gyermekek érdekeinek szolgálata.
- Fejlesztési tervek megfogalmazásánál a fenntartó érdekeit és lehetőségeit is figyelembe venni.

A törvényi előírásoknak megfelelően az igazgató tartja a kapcsolatot a fenntartó önkormányzattal.

Partner	Kapcsolattartás módja	Felelős
Fenntartó	• Folyamatos tájékoztatás, • Rendszeres egyeztetés, • Dokumentumok határidőben leadása, • Meghívás rendezvényeinkre, • Városi rendezvényeken részvétel	Óvodaigazgató
Mini Bölcsőde	• Aktív részvétel az értekezleteken • Bekapcsolódás az óvodai rendezvényekre. • A szakmai vezető tagja a vezetésnek. • Kölcsönös látogatás óvoda és bölcsőde között.	Óvodaigazgató, óvodapedagógusok, kisgyermeknevelők
Családvédelmi szervek	• Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, • Gyámügyi és Szociális iroda, • Óvodai-iskolai Szociális segítő munkatárs, /esetmegbeszélések, tanácsadások, prevenció/	Óvodaigazgató, óvodapedagógusok

Iskola	- Az óvodapedagógusok és tanítók kölcsönös látogatásai, - Tanítók meghívása a szülői értekezletekre, - Kölcsönös részvétel az ünnepeken - Közös sport délelőtti szervezése	Óvodapedagógus, óvodavezető, tanító
Védőnő, gyermekorvos, fogorvos	- Jogszámai előírásoknak megfelelően ellátják a gyermekek egészségügyi felügyeletét. - Folyamatos az együttműködés, a védőnők látogatása gyakoribb. - A fogorvos javaslatait vizsgálat után továbbítjuk a szülők felé.	Óvodavezető, óvodapedagógusok
Pedagógiai szakszolgálat	- Pedagógiai Szakszolgálat: fejlesztőpedagógus (nyugdíjba vonult) logopédus - Előzetes mérési eredmények alapján kiscsoportos és egyéni formában fejlesztik a későbbi gyerekeket heti rendszerességgel.	Óvodavezető, óvodapedagógusok
Pedagógiai szakmai szolgáltatás	Kapcsolatunk nem rendszeres: tanfelügyelet, minősítés, szaktanácsadás, továbbképzés, konferencia, kiadványok, POK	Óvodavezető, óvodapedagógusok

Egyéb kapcsolataink

Folyamatos kapcsolatot tartunk az alább felsorolt intézményekkel, szervekkel. A kapcsolattartás formáit és tartalmát pedagógiai programunkban dolgoztuk ki, valamint az SZMSZ is szabályozza.

- Rakamazi Óvodásokért Alapítvány
- Rakamazi Német- és Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Nyitottak vagyunk, és szívesen látjuk más óvodák óvodapedagógusait
- Rakamazi Városi Művelődési Központ és Könyvtár
- Egyházak
- Tokaj Városi uszoda
- Szakszolgálat

Tárgyi feltételek javítása, fejlesztések, karbantartási munkák

Időszakos karbantartási munkák

- tisztasági festés
 - gyermek mosdóban WC-ülőkék, tartályok, csaptelepek, nyílászárók, háztartási gépek folyamatos ellenőrzése, javítása/ cseréje szükség szerint,
 - udvari játékok napi ellenőrzése.
 - Udvarrendezés (fűnyírás, növényápolás, locsolás, homok felásása, esőcsatornák tisztítása, épületek körüli utcarész tisztántartása, síkosság-mentesítés,
 - szeméttárolók rendszeres ürítése, tisztítása,
 - záslók ellenőrzése cseréje,
 - fűtésrendszer, hőfokszabályzó ellenőrzése,
- Gazdaságos, hatékony energiafelhasználás a mindennapokban (világítás, fűtés)

Pedagógus-továbbképzések

A résztvevő neve	Képző intézmény	Téma/terület	Kreditérték	Tandíj	Intézményi támogatás
Oroszné Ludas Beáta	Neteducatio Kft.	Mentális mentőcsomag Pedagógusoknak- továbbképzés óvodapedagógusok részére	30	32.500 Ft	26.000 Ft
Oroszné Ludas Beáta	NKE által szervezve	Iskolára készítő – a sikeres óvoda-iskola átmenet, az Iskolaérettségi kritériumainak tartalma	30	-	-
Kiss Enikő	Alap Pedagógiai Központ által szervezve által szervezve	Sokfunkciós fejlesztő játékok készítése (tehetség gondozás az	30	25.000 Ft	20.000

		óvodában és alsó tagozaton)			
Kliss Enikő	NKE által szervezte	Iskolára készítő – a sikeres óvoda- iskola átmenet, az iskolaérettség kritériumainak tartalma	30	-	-
Tamás Gréta	Neteducatio Kft. által szervezte	Mentális mentőcsomag Pedagógusokna k- továbbképzés óvodapedagógu sok részére	30	32.500 Ft	26.000 Ft
Tamás Gréta	NKE által szervezte	Iskolára készítő – a sikeres óvoda-iskola átmenet, az iskolaérettség kritériumainak tartalma	30	-	-

7. MELLÉKLETEK

- Szakmai munkaközösségi terv
- Teljesítményértékelés útmutató
- Bölcsődei munkaterv
- Csodabogár természetismereti tehetségműhely munkaterv
- Varázspálca kézműves tehetségműhely munkaterv
- Manó Műhely kézműves tehetségműhely munkaterv

Ezt követően Bodnár László polgármester az ülést 9⁴⁰ órakor bezárta.

K.m.f.

Bodnár László
polgármester

Dr. Kóder László
jegyző

